

GISKE KOMMUNE

Handlings- og økonomiplan 2023 - 2026

Kommunestyret sitt vedtak og kommunedirektøren sitt forslag
Kommunestyret sitt vedtak, Sak nr. 74/22, i møte 8.12.22

GREITT Å VITE

OM BUDSJETTET

ØKONOMI

Kommunestyret sitt vedtak

Handlings- og økonomiplanen er todelt.

Kommunestyret sitt vedtak kjem fram som vedtakstekst og tabellar i fremste del av dokumentet, lenke til fullstendige sakspapir finn de her:

[Dokument 22/12382 - Handlings- og økonomiplan 2023 - 2026 - Giske kommune - Hovedportal](#)

I andre del av dokumentet ligg kommunedirektøren sitt forslag. Kommunedirektøren sitt forslag er utarbeidd med bakgrunn i regjeringa Solberg sitt forslag til statsbudsjett.

Støre regjeringa gjorde endringar som kom fram av kommuneproposisjonen 2023. Desse endringane vart arbeidd inn i formannskapet si tilråding som vart lagt ut på høyring i perioden 17.11 - 1.12.2022. Formannskapet si tilråding er ikkje tatt med i dokumentet. Høyringsdokumenta finn de her: [Handlings- og økonomiplan 2023 - 2026](#)

Vedtak - Sak nr. 074/22 i møte 8.12.2022

1. Giske kommunestyre godkjenner økonomiplanen for 2024 –2026 inkludert årsbudsjettet for 2023 og forpliktande plan:

- Driftsbudsjettet for 2023 vert godkjent med ei samla netto ramme på kr. 556 896 993.
- Investeringsbudsjettet for 2023 vert godkjent med samla netto investeringsramme på kr 85 735 000.
 - Kommune sine skatter for 2023 skal skrivast ut etter dei høgast lovlege satsar.

2. Giske kommunestyre godkjenner at det i 2023 vert tatt opp rammelån på inntil kr 84 185 000 til investeringar og inntil kr 8 000 000 i Husbanken til vidare utlån. Giske kommunestyre vedtek at avdrag på kommunen si lånegjeld i 2023 skal innbetalast med berekna minimumsavdrag jfr. Kommuneleva § 14-18.

3. Giske kommunestyre godkjenner trekkrett med ei ramme på 75 mill.kr.

4. Giske kommunestyre gir:

Giske formannskap fullmakt til å gjere endringar i investeringsbudsjettet mellom prosjekt og rammeområde innanfor den samla investeringsramma som er vedteke ovanfor.

5. Giske kommunestyre godkjenner å ta imot 15 nye flyktningar i 2023.

6. Eigedomsskatt: I medhald av eigedomsskattelova §§ 2 og 3 skal fylgjande utskrivingsalternativ nyttast for skatteåret 2023:

- 6.a. Faste eigedomar i heile kommunen.
- 6.b. Verk og bruk: Det vert skrive ut eigedomsskatt på det særskilteskattegrunnlaget redusert med ein sjuandedel i 2023 (overgangsregel til §§ 3 og 4 første ledd første pkt. frå 2019 -2025).
- 6.c. Eigedomsskattesatsen er 3 ‰. Eigedomsskatten skal betalast i 4 terminar .
- 6.d. Ved taksering og utskrivning av eigedomsskatt skal kommunen nytte skattevedtekter for Giske kommune som blir utarbeidd av den valde skattetakstnemnda.
- 6.e. Prinsipp og retningslinjer for taksering og framlegg til typar bygningar som skal fritakast av eigedomsskatt i Giske kommune går fram av reglar som er utarbeidd av den valde sakkunnige nemnda.

7. Skatteinntekten vert auka til kr 298 706 000 i 2023.
8. Oppretting av stilling som controller kr 600 000.
9. Løyve kr 500 000 ekstra til ungdomsarbeidar i kommunen/SLT-koordinator.
10. Prosjekt 7320 Godøy gravplass vert flytta frå 2025 til 2024.
11. Prosjekt 6154 leidningsanlegg inkludert gangveg Geilevika -Teppemyra framskyvast med oppstart i 2023. 12. Kr 350 000 for å oppretthalde kulturskuletilbodet som er i dag
12. Velferdsmidler til tilsette i Giske kommune skal aukast frå kr. 100,- til kr. 300,- pr tilsett. Inndekning med tilsvarende auka bruk av skatteinntektene.
13. Vedtak i sak 75/22 fører til ei inntektsvikt på 82.000 kroner. Dette justeres på teknisk budsjett og endring av resultatet.
14. Kommunestyret ber Formannskapet:
 - a. Etablere eit adhocutval som skal arbeide fram ein Frivilligpris i Giske kommune, som skal overrekkast kvart år.
 - b. Etablere eit adhocutval som skal sørge for framdrift i forhold til bygging av tilrettelagte boliger til barn og unge med særlege behov.

Kommunestyret sitt vedtak - Bevillingsoversikt drift A

Bevillingsoversikt drift A - Kommunestyret sitt vedtak	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Alle tal i heile 1 000						
Rammetilskudd	- 257 470	- 260 139	- 283 486	- 284 098	- 284 153	- 284 153
Inntekts- og formuesskatt	- 285 156	- 273 692	- 298 826	- 301 416	- 301 231	- 300 547
Eiendomsskatt	- 27 939	- 28 500	- 21 375	- 21 875	- 22 375	- 22 375
Andre generelle driftsinntekter	- 10 267	- 11 353	- 19 383	- 21 302	- 19 383	- 21 302
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	- 580 832	- 573 684	- 623 070	- 628 691	- 627 142	- 628 377
	-	-	-	-	-	-
Sum bevilgninger drift, netto	500 744	510 002	556 897	557 247	555 546	554 355
Avskrivninger	39 503	39 503	40 650	40 650	40 650	40 650
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	540 247	549 505	597 547	597 898	596 196	595 005
	-	-	-	-	-	-
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	- 40 586	- 24 179	- 25 523	- 30 793	- 30 946	- 33 371
	-	-	-	-	-	-
Renteinntekter	- 2 232	- 2 725	- 3 168	- 3 397	- 3 467	- 3 467
Utbytter	- 68	- 50	- 50	- 50	- 50	- 50
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	- 11 771	- 6 000	- 6 000	- 6 000	- 6 000	- 6 000
Renteutgifter	21 689	26 952	37 911	41 007	40 768	41 764
Avdrag på lån	39 442	39 655	43 130	44 856	46 733	48 162
NETTO FINANSUTGIFTER	47 060	57 832	71 823	76 416	77 984	80 410
	-	-	-	-	-	-
Motpost avskrivninger	- 39 503	- 39 503	- 40 650	- 40 650	- 40 650	- 40 650
	-	-	-	-	-	-
NETTO DRIFTSRESULTAT	- 33 029	- 5 850	5 650	4 972	6 388	6 388
	-	-	-	-	-	-
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	-	-	-	-	-	-
Overføring til investering	1 400	1 500	1 550	1 600	1 650	1 650
Avsetninger til bundne driftsfond	7 674	177	5	5	5	5
Bruk av bundne driftsfond	- 6 678	- 5 235	- 8 343	- 8 043	- 8 043	- 8 043
Avsetninger til disposisjonsfond	3 988	2 005	1 138	1 466	-	-
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-	-	-	-
Dekning av tidligere års merforbruk	26 646	7 403	-	-	-	-
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	33 029	5 850	- 5 650	- 4 972	- 6 388	- 6 388
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	-	-	-	-	-

Kommunestyret sitt vedtak - Bevillingsoversikt drift B

Ramme området	Løyvingsoversikt drift B - kommunestyret sitt vedtak	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
1	POLITISK STYRING	4 421	4 533	4 766	4 398	4 766	4 398
2	KOMMUNE LEIING - STAB, KULTUR, SERVICE OG NÆRING	21 899	22 041	25 933	27 182	27 182	27 182
3	FELLESUTGIFTER/FELLESINNTEKTER	3 327	8 504	14 403	14 283	12 269	11 396
4	DIVERSE TENESTEOMRÅDE	7 019	7 707	8 694	8 694	8 694	8 694
5	OPPVEKST	213 075	214 442	234 364	233 548	233 487	233 538
6	BARN, FAMILIE, HELSE	47 115	52 870	57 544	58 608	58 608	58 608
7	PLEIE, OMSORG OG SOSIAL	175 279	175 732	180 818	180 466	180 466	180 466
8	MILJØ OG KULTUR	-	-	-	-	-	-
9	TEKNISK	22 746	19 194	25 737	25 755	25 755	25 755
10	KYRKJELEGE FØREMÅL	5 404	5 613	5 751	5 751	5 751	5 751
12	SKATT, RAMMETILSKOT, FINANS	457	- 634	- 1 114	- 1 438	- 1 433	- 1 433
	Sum bevilgninger drift, netto	500 744	510 002	556 897	557 247	555 546	554 355
	Løyvingsoversikt 1A Sum bevilgninger drift, netto	500 744	510 002	556 897	557 247	555 546	554 355
	Regnskapsmessig meir/mindreforbruk	-	-	-	-	-	-

Kommunestyret sitt vedtak - Bevillingsoversikt drift jf KL 5-4 1. ledd

Bevillingsoversikt drift - jfr KL § 5-4 Kommunestyret sitt vedtak	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
alle tal i heile 1 000						
Rammetilskudd	- 257 470	- 260 139	- 283 486	- 284 098	- 284 153	- 284 153
Inntekts- og formuesskatt	- 285 156	- 273 692	- 298 826	- 301 416	- 301 231	- 300 547
Eiendomsskatt	- 27 939	- 28 500	- 21 375	- 21 875	- 22 375	- 22 375
Andre skatteinntekter	-	-	-	-	-	-
Andre overføringer og tilskudd fra staten	- 10 267	- 11 353	- 19 383	- 21 302	- 19 383	- 21 302
Overføringer og tilskudd fra andre	- 108 291	- 57 176	- 52 694	- 53 003	- 53 038	- 52 998
Brukerbetalinger	- 20 823	- 21 836	- 20 455	- 20 455	- 20 455	- 20 455
Salgs- og leieinntekter	- 56 360	- 61 910	- 65 048	- 65 130	- 65 130	- 65 130
SUM DRIFTSINTEKTER	- 766 307	- 714 606	- 761 267	- 767 280	- 765 765	- 766 960
	-	-	-	-	-	-
Lønnsutgifter	342 908	325 696	347 212	347 693	347 807	347 686
Sosiale utgifter	83 819	86 214	98 032	98 213	96 207	95 323
Kjøp av varer og tjenester	230 728	216 686	225 523	225 617	225 803	225 617
Overføringer og tilskudd til andre	28 764	22 328	24 327	24 313	24 352	24 313
Avskrivninger	39 503	39 503	40 650	40 650	40 650	40 650
SUM DRIFTSUTGIFTER	725 721	690 427	735 744	736 486	734 819	733 589
	-	-	-	-	-	-
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	- 40 586	- 24 179	- 25 523	- 30 793	- 30 946	- 33 371
	-	-	-	-	-	-
Renteinntekter	- 2 232	- 2 725	- 3 168	- 3 397	- 3 467	- 3 467
Utbytter	- 68	- 50	- 50	- 50	- 50	- 50
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	- 11 771	- 6 000	- 6 000	- 6 000	- 6 000	- 6 000
Renteutgifter	21 689	26 952	37 911	41 007	40 768	41 764
Avdrag på lån	39 442	39 655	43 130	44 856	46 733	48 162
NETTO FINANSUTGIFTER	47 060	57 832	71 823	76 416	77 984	80 410
	-	-	-	-	-	-
Motpost avskrivninger	- 39 503	- 39 503	- 40 650	- 40 650	- 40 650	- 40 650
	-	-	-	-	-	-
NETTO DRIFTSRESULTAT	- 33 029	- 5 850	5 650	4 972	6 388	6 388
	-	-	-	-	-	-
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	-	-	-	-	-	-
Overføring til investering	1 400	1 500	1 550	1 600	1 650	1 650
Avsetninger til bundne driftsfond	7 674	177	5	5	5	5
Bruk av bundne driftsfond	- 6 678	- 5 235	- 8 343	- 8 043	- 8 043	- 8 043
Avsetninger til disposisjonsfond	3 988	2 005	1 138	1 466	-	-
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-	-	-	-
Dekning av tidligere års merforbruk	26 646	7 403	-	-	-	-
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	33 029	5 850	- 5 650	- 4 972	- 6 388	- 6 388
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	-	-	-	-	-

Kommunestyret sitt vedtak - Bevillingsoversikt Investering A

Bevillingsoversikt investering A - Kommunestyret sitt vedtak	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
alle tal i heile 1 000					
Investeringer i varige driftsmidler	47 980	92 053	118 143	89 613	72 870
Tilskudd til andres investeringer			200		
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 500	1 550	1 600	1 650	1 700
Utlån av egne midler					
Avdrag på lån					
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	49 480	93 603	119 943	91 263	74 570
Kompensasjon for merverdiavgift	- 2 280	- 7 868	- 11 718	- 9 673	- 6 730
Tilskudd fra andre					
Salg av varige driftsmidler					
Salg av finansielle anleggsmidler					
Utdeling fra selskaper					
Mottatte avdrag på utlån av egne midler					
Bruk av lån	- 45 700	- 84 185	- 106 625	- 79 940	- 66 140
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	- 47 980	- 92 053	- 118 343	- 89 613	- 72 870
Videreutlån	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Bruk av lån til videreutlån	- 8 000	- 8 000	- 8 000	- 8 000	- 8 000
Avdrag på lån til videreutlån	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Mottatte avdrag på videreutlån	- 2 500	- 2 500	- 2 500	- 2 500	- 2 500
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN					
Overføring fra drift	- 1 500	- 1 550	- 1 600	- 1 650	- 1 700
Avsetninger til bundne investeringsfond					
Bruk av bundne investeringsfond					
Avsetninger til ubundet investeringsfond					
Bruk av ubundet investeringsfond					
Dekning av tidligere års udekket beløp					
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	- 1 500	- 1 550	- 1 600	- 1 650	- 1 700
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp					

Kommunestyret sitt vedtak - Bevillingsoversikt Investering B

	Prosjekt	Bevillingsoversikt investering BKommunestyret sitt vedtak	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Netto	1	Oppgradering eksisterande leidning til Vigra	-	-	3 000	-	-
Netto	3	Renovering av omsorgsbustader ved Gudmundvegen	-	-	1 150	1 150	1 900
Netto	6	Renseanlegg Valderhaug	-	-	-	1 000	15 000
Netto	12	Overføring Sætra - Blomvika	-	-	420	-	-
Netto	14	Oppgradering utleigebustadar Ansvar 5100	-	-	1 500	1 500	-
Netto	22	Enøktiltak rådhuset	-	200	200	200	200
Netto	26	Innwendig oppgradering Reset	-	-	350	-	400
Netto	27	Innwendig vøling Vigra barnehage	-	350	-	-	-
Netto	29	Omlegging tak på Rådhuset	-	750	-	-	-
Netto	30	Oppgradering 2 mannsbustad Molnes	-	-	300	300	300
Netto	32	Oppgradering Skomakervegen BF	-	350	350	350	350
Netto	33	Renovasjonsrom på GOS	-	-	1 250	-	-
Netto	34	Oppgradering utstyr bygg og eigedom	-	400	250	250	250
Netto	35	Oppgradering sydfasaden Giske idrettshall	-	-	-	1 200	-
Netto	36	Vøing av austfasade Rådhuset	-	-	3 000	-	-
Netto	39	Renseanlegg Giske	-	-	700	-	-
Netto	40	Godøy skule	-	-	-	-	1 300
Netto	52	Vøle fasade Godøy skule A-bygg	1 800	-	-	-	2 000
Netto	54	Ny miljøstasjon	1 200	-	-	-	-
Netto	56	Hovudplan veg	-	1 200	-	-	-
Netto	57	Renovering garderober Godøy skule B-bygget	240	-	-	1 500	1 500
Netto	58	Renovering toalett Godøy skule B-bygget	-	-	-	-	1 000
Netto	59	Oppgradere lokaler ved symjehall Godøy skule	720	-	-	-	1 000
Netto	64	Butilbod til barn med spesielle behov	-	-	-	2 500	-
Netto	65	Sanering symjehall Godøy skule	-	1 025	1 025	-	-
Netto	68	Tilstandsvurdering Giske idrettshall	1 600	500	-	-	-
Netto	71	Vøling av gymbygg og streeten ved Giske ungdomsskule	-	-	-	4 200	-
Netto	72	Gjerde ved Giske barnehage og Vigra barnehage	-	-	300	-	-
Netto	75	Giske barnehage møbler vogner	-	-	200	-	-
Netto	76	Giske ungdomsskule it-utstyr	-	100	100	100	-
Netto	77	LEDIG	13 000	-	-	-	-
Netto	78	Vigra skule møbler leikeapparat	-	-	150	150	-
Netto	80	Nytt arkivsystem	-	-	1 080	1 080	1 080
Netto	81	Dusj i bebuarrom - Vigra omsorgssenter	-	-	1 500	1 500	-
Netto	82	Utvendig vøling - Vigra omsorgssenter	-	300	200	-	-
Netto	83	Innwendig vøling fellesrom - Giske omsorgssenter	-	-	250	250	-
Netto	84	Ombygging skyllerom - Giske omsorgssenter	-	-	130	-	-
Netto	85	Utviding parkeringsplass - Giske omsorgssenter	-	-	250	150	-

	Prosjekt	Bevilingsoversikt investering BKommunestyret sitt vedtak	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Netto	86	Sanering av helsestasjonsbrakker og Heimly	-	-	1 000	1 000	-
Netto	88	Vøling av nordfasade på rådhuset	-	-	-	2 000	-
Netto	89	Vøling av vestfasade på rådhuset	-	-	-	-	3 000
Netto	90	Vøling fasade Hustruhamna	-	-	-	3 000	-
Netto	91	Oppgradering uteområde parkering ved rådhuset	-	-	1 000	-	-
Netto	92	Ledningsanlegg Gjerdevegen	-	-	-	5 000	-
Netto	93	Sykkelskur Godøy skule	-	-	-	-	1 500
Netto	94	Utskifting/oppgradering pumpestasjoner	-	3 000	-	-	-
Netto	95	Sanering nedlagte anlegg	-	500	500	500	500
Netto	96	Ny varmepumpe - Valderøy barneskule	-	1 000	1 000	-	-
Netto	97	Utviding parkeringsareal Alnes besøkssenter	-	-	-	-	1 500
Netto	98	Gangveg Geilevika - Teppemyra	-	6 090	10 000	-	-
Netto	1301	OMSTILLING GJENNOM BRUK AV IKT, DIGITALISERING OG NY TEKNOLOGI	2 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Netto	1304	EIGENKAPITALINNSKOT KLP	1 500	1 550	1 600	1 650	1 700
Netto	2302	IKT-UTSTYR SKULAR	480	480	480	580	580
Netto	2336	Oppgradering skulekjøkken Giske ungdomsskule	-	1 600	-	-	-
Netto	3101	FORMIDLINGSLÅN	- 10 500	- 10 500	- 10 500	- 10 500	- 10 500
Netto	3101	FORMIDLINGSLÅN	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500
Netto	3101	FORMIDLINGSLÅN	-	-	-	-	-
Netto	5108	RENOVERING GISKE IDRETTSHALL	-	-	630	-	-
Netto	5130	NÆRMILJØTILTAK	2 000	3 250	-	-	-
Netto	5167	Giske Ungdomsskule tilbygg/påbygg	-	-	-	2 500	-
Netto	5168	Vigra Skule tilbygg/påbygg	1 000	1 900	-	-	-
Netto	5303	GODØY BRANNSTASJON - UTBETRIN	-	-	1 000	-	-
Netto	5410	FELLES TEKNISK UTSTYR	120	160	160	160	160
Netto	5756	UTVIKLING AV GJØSUND HAMNE- OG NÆRINGSOMRÅDE	-	5 000	5 000	-	-
Netto	6056	GANGV./LEIDN.ANL. RESET	-	9 750	13 950	4 200	-
Netto	6154	GANGV./LEIDN.ANL. GEILEVIKA-T	-	9 710	10 000	-	-
Netto	6201	MINDRE VEGANLEGG	400	400	400	400	400
Netto	6202	GATELYS	160	160	160	160	160
Netto	6204	TRAFIKKTRYGGINGSTILTAK	160	160	160	160	160
Netto	6212	Transpormidler og maskiner til uteseksjonen	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Netto	6213	Utstyr og lisensar til prosjektleiarane	100	100	100	100	100
Netto	6221	ASFALTERING/REPARASJON KOMMUNALE VEGAR	-	2 000	4 000	4 000	4 000
Netto	6250	Modernisering av ledningsanlegg/lekkasjered/Hovudplan	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Netto	6253	Vassledning Giske - Staurneset	3 000	-	-	-	-
Netto	6256	BYTTE AV GENERATOR ALNES VASSVERK	-	-	2 500	2 500	-
Netto	6257	NAUDSTRAUMSAGGREGAT TIL HENGAR	-	500	-	-	-
Netto	6309	OVERVATN ROKKEVEGEN	2 600	-	-	-	-
Netto	6365	LEIDNINGSANLEGG DYB VEST	-	-	180	-	-

	Prosjekt	Bevilingsoversikt investering BKommunestyret sitt vedtak	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Netto	6373	LEIDNINGSANLEGG OG PUMPESTASJONAR VALDERØY	-	7 500	7 500	7 500	7 500
Netto	6380	TILBYGG ALNES RENSEANLEGG	120	5 000	-	-	-
Netto	6381	MINDRE LEIDNINGSANLEGG	1 100	1 350	1 350	1 400	1 400
Netto	6383	FORNYING LEIDNINGSANLEGG	10 000	12 000	12 000	12 500	12 500
Netto	6388	Ny pumpestasjon Molnes med forskyvingsledning	1 500	-	-	-	-
Netto	6390	RENSEANLEGG ROALD	-	1 000	9 300	8 500	-
Netto	7320	Forprosjekt Godøy gravplass utviding	-	-	200	-	-
		MVA ref o.l (finansiering) Netto investeringsinntekter	- 12 780	- 18 368	- 22 218	- 20 173	- 17 230
		Sum Investeringerutgifter	59 980	104 103	130 443	101 763	85 070
		Netto investeringsutgifter	47 200	85 735	108 225	81 590	67 840
		Finansiering					
	8701	BRUK AV LÅN	- 45 700	- 84 185	- 106 625	- 79 940	- 66 140
	8801	INT. FINANSTRANS.	- 1 500	- 1 550	- 1 600	- 1 650	- 1 700
		Netto lån og int. finanstransaksjonar	- 47 200	- 85 735	- 108 225	- 81 590	- 67 840
		UDEKKA/UDISPONERT	-	-	-	-	-

Bruk av lån

Kommunestyret sitt vedtak	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
BRUK AV LÅN eks husbank, bevillingsoversikt investering	- 45 700 000	- 84 185 000	- 106 625 000	- 79 940 000	- 66 140 000
Nye lån til VAR	36 580 000	52 810 000	59 580 000	41 400 000	39 400 000
Lån til investeringar ut over VAR	- 9 120 000	- 31 375 000	- 47 045 000	- 38 540 000	- 26 740 000

Greitt å vite

Frie inntekter

Rammetilskot	283 486 000
Inntekts- og formuesskatt	290 231 000
Eigedomsskatt	28 500 000
Andre generelle driftsinntekter	19 383 300
Sum frie disponible inntekter	621 600 300

Driftsresultat

759
mill. kr

Totale driftsinntekter 2023

734
mill. kr

Totale driftsutgifter 2023

- 5
mill. kr

Netto driftsresultat 2023

Netto driftsresultat i prosent
av brutto driftsinntekter 2023

- 0,66 %

Fordeling mellom områda

POLITISK STYRING	4 766 251
KOMMUNE LEIING - STAB, KULTUR, SERVICE OG NÆRING	24 176 085
FELLESUTGIFTER/FELLESINNTEKTER	16 126 027
DIVERSE TENESTEOMRÅDE	8 693 724
OPPVEKST	233 056 693
BARN, FAMILIE, HELSE	57 543 766
PLEIE, OMSORG OG SOSIAL	181 038 618
TEKNISK	65 191 699
KYRKJELEGE FØREMÅL	5 751 400

1. Kommunedirektøren si innleiing

- Best mogleg kvalitet for innbyggjarane innanfor den økonomiske ramma vi har, ligg som eit overordna mål for heile perioden

Dag Olav Tennfjord, kommunedirektør

Giske - historisk og framtidretta

Giske kommune leverer framleis gode tenester til innbyggjarane sine. Det viser mange av undersøkingane som blir gjort årleg om statusen i kommune-Noreg. På Agenda Kaupang sin kommuneindeks 2022 er vi nr. 60 av 356 kommunar når ein ser på alle tenestene samla. I denne undersøkinga introduserte ein eit effektivitetsmål som syner samanhengen mellom kostnader og kvalitet på tenestene. Her er vi i landstoppen som nummer 18. Kommunen kom i 2022 ut av ROBEK lista etter mange år. Dette skuldast både at ein har gjennomført kostnadstiltak, men òg at skatteinngangen vart særskild god. Framleis sit kommunen med høg gjeld og når rentenivået no aukar kraftig, vil dette merkast godt. Vi har begrensa midlar på disposisjonsfondet og må difor i stor grad kompensere for auka renteutgifter gjennom reduksjon i driftsbudsjetta.

«**Kommune 3.0**» er ei beskriving av kommunen slik den er tenkt skal bli framover. Ein kommune som ikkje åleine yter tenester til innbyggjarane, men der innbyggjarane deltek i tenesteproduksjonen gjennom samarbeid, frivillig deltaking og medverknad. Kva forventning skal innbyggjarane ha til tenestene? Kva forventning skal Giske kommune ha til innbyggjarane? Dette blir det viktig for Giske kommune å arbeide med både i 2023 og vidare i handlings- og økonomiplanperioden.

Giske har ein gjeldsgrad på 129 % av frie inntekter. Når vi veit at KS sin tilrådde maksimale gjeldsgrad er 75 %, ser vi at vi framleis har ein lang veg til dette målet. Berre 33 kommunar i landet har høgare gjeldsgrad enn Giske. Å redusere gjeld og begrense nye låneopptak blir framleis svært viktig for å nå målet. Auka rentenivå vil gjere gjelda endå meir krevande å handtere, og vil i stor grad måtte dekkast gjennom reduserte driftskostnader.

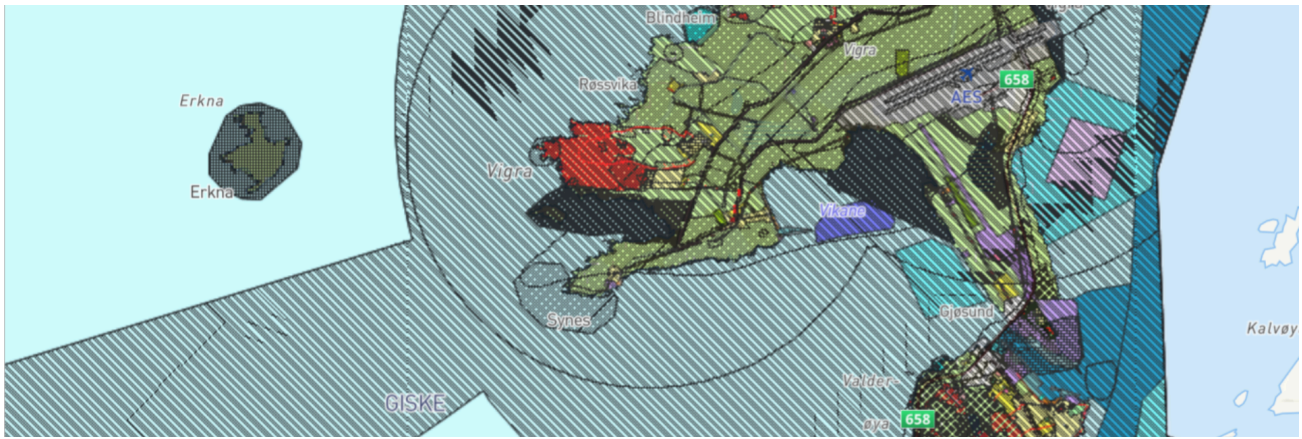
I statsbudsjettet for 2023 og vidare framover er det spenning knytt til kva tiltak som blir vald for kommunesektoren. I den tida vi er inne i med store svingningar i renter, prisnivå på energi og flyktningestraumar er det ikkje tvil om at det vert nok av utfordringar å ta fatt i.

Giske har stor vekst i folketalet, men mange pendlar ut for å finne arbeid. Å legge til rette for nye arbeidsplassar har vore prioritert sjølv gjennom denne krevande tida. Det er gledeleg å sjå at mange aktørar viser interesse for etablering i næringsareala som er under utvikling i Gjøsundet.

Innanfor helse og omsorg har vi lagt ned eit stort arbeid for å rigge sektoren for auka behov for helsetenester i framtida. Dette inneber endringar i organisering, ei vridning frå å levere tenester i institusjon til meir heimebaserte tenester og effektiv samordning av ressursar.

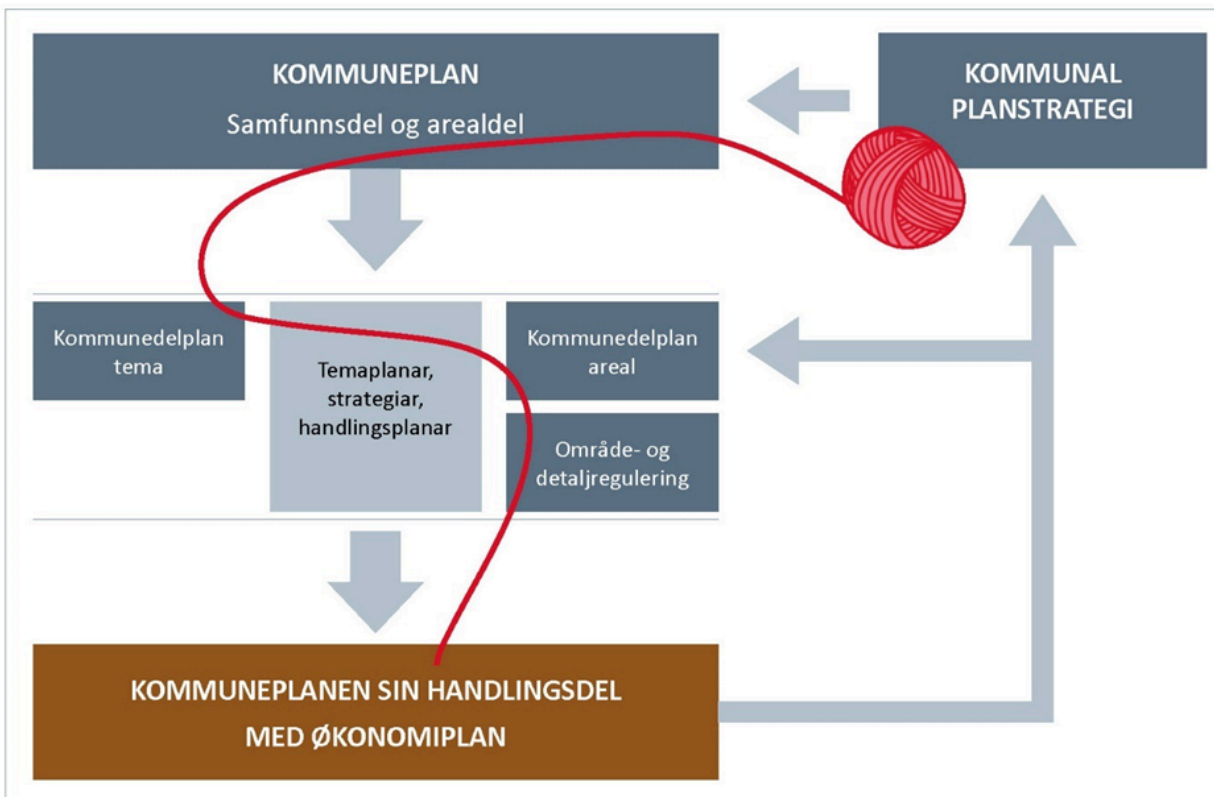
Samfunnsplanen vart rullert i 2022, og ei rullering av Kommuneplanen sin arealdel står for tur. I denne må vi innarbeide føringar som sikrar at brukarar med tenestebehov må ha kort avstand til tenestebasar og nye bustader må være gode å bu i også om ein treng hjelp. Konsentrert bygging langs kollektivtrasear og god utnytting av eksisterande infrastruktur vert også viktig. Det er klare føringar for styrka jordvern, og berekraftsperspektiva skal leggest til grunn for utvikling av lokalsamfunna. Vi vil halde fram med å bruke digitale verktøy i skule og omsorg, og i arbeidet fram mot «den døgnopne kommunen», der publikum kan finne relevant informasjon på nettet når det passar dei.

Best mogleg kvalitet for innbyggerane innanfor den økonomiske ramma vi har, ligg som eit overordna mål for heile perioden

Kommune- og økonomiplan

Økonomiplanen er handlingsdelen til kommuneplanen og skal syne korleis kommunestyret prioriterer dei økonomiske ressursane for å nå måla som er nedfelte i kommuneplanen. Gjennom samfunnsdelen i kommuneplanen har kommunestyret tatt stilling til langsiktige utfordringar, mål og strategiar for samfunnet som heilskap og for kommunen som organisasjon.

Visjon og hovudgrep

Visjonen "historisk og framtidretta" skal inspirere til felles utvikling og endring.

Energien som finst hos innbyggjarar, naturgjevne forutsetningar, næringsliv, kultur og historie er viktig for utviklinga.

Det er valt tre satsingsområde frå 2022-2032:

- **Giske som bukommune** - *ein god plass å leve heile livet*
Gode levekår gjennom heile livsløpet
- **Giske som næringskommune** - *eit framtidretta næringsliv*
Aktiv medspelar overfor eksisterande næringsliv samt legge til rette for etablering av nye berekraftige verksemder og næringar
- **Giske som samspelskommune** - *Giske på lag med Sunnmøre - betre saman*
Godt samspel mellom det offentlege, private, frivillige organisasjonar og Ålesundsregionen

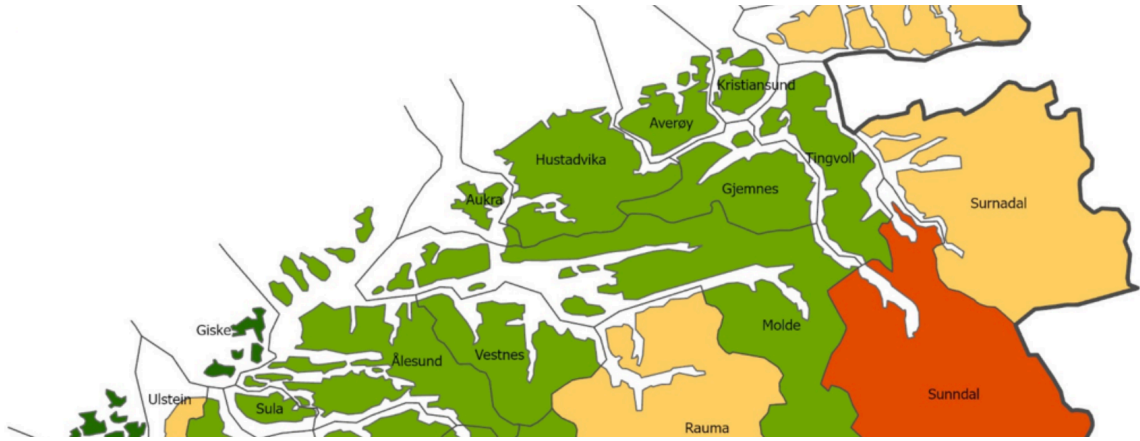
FNs berekraftsmål si betydning for planen

FNs berekraftsmål gir viktige premisser for berekraftig samfunnsutvikling i norske kommunar. FNs barnekonvensjon blir lagt til grunn for alt arbeid overfor barn og unge.

Berekraftsmåla byggjer på tre dimensjonar som må sjåast i samanheng for å oppnå ei berekraftig utvikling:

- **Økologisk berekraft** handlar om å utvikle samfunnet innanfor planeten sin tålegrenser og redusere tapet av biologisk mangfald. Klimaendringane må reduserast, og samtidig må samfunnet tilpasse seg konsekvensane av endringane som allereie pågår.
- **Sosial berekraft** handlar om å sikre innbyggjarane like moglegheiter til å delta i samfunnet, å investere i gode oppvekst- og levekår, helse, utdanning, likestilling, inkludering og mangfald. Samhaldet i samfunnet, tillit, demokrati og opplevd tilhørgheit er avgjerande for berekraftig utvikling.
- **Økonomisk berekraft** handlar om ansvarleg forbruk og produksjon, økonomisk vekst med mindre miljøbelastning, samt rettferdig og anstendig arbeid. Berekraftig utvikling føreset at det vert skapt verdiar i lokalsamfunnet som over tid opprettheld eit godt velferds- og tenestetilbod.

2. Utvikling og mål i planperioden

Utfordringar

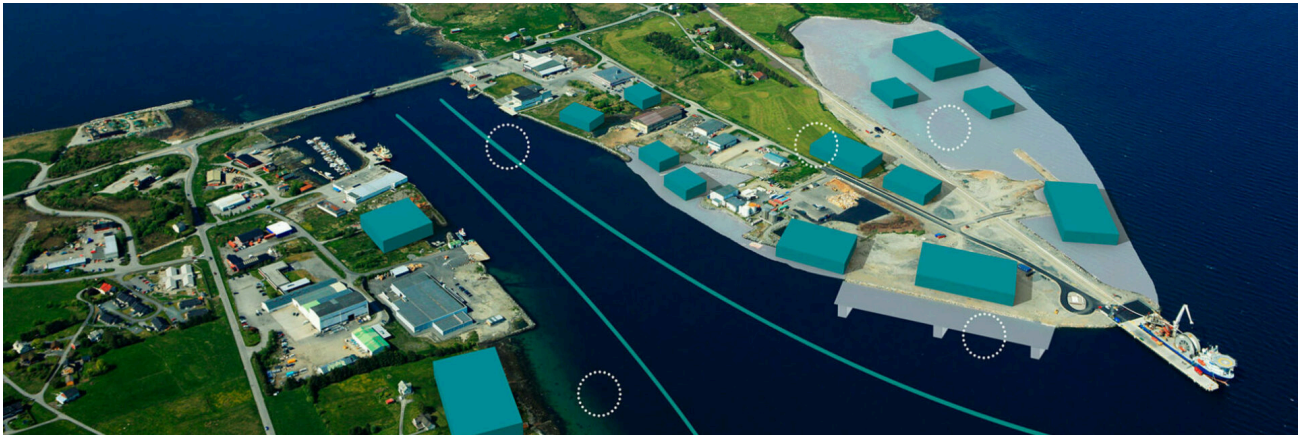
Det overordna målet for perioden er drift i balanse - å sikre god økonomisk styring og kontroll, og å tilpasse tenestetilbodet i høve til økonomiske rammer.

Dei nasjonale utfordringane er knytt til reformarbeid, digitalisering og overføring av statlege oppgåver til kommunane. Overføring av oppgåver inneber mellom anna auka ansvar for rehabilitering og lokal behandling av fleire somatisk og psykisk sjuke pasientar. Dette gir behov for fleire tilsette og auka spesialisert kompetanse innanfor helse- og omsorgstenestene. Samtidig løyser det ut behov for, og stiller større krav til tverrfagleg samarbeid og heilskapleg tenking kring behandling.

Dei lokale utfordringane er knytt til høg lånegjeld og til å sikre ei berekraftig økonomisk utvikling. Realisme inneber at inntektene dekker forventa utgifter, og at forventa utgifter gir forsvarleg drift. Vidare er det utfordrande å dekke det auka kompetansebehovet, særlig gjeld dette innanfor helse og omsorgssektoren.

Mål og muligheiter

- vidare satsing på digitalisering og auka bruk av teknologi i tenesteytinga - gevinstrealisering
- auka bruk av sjølvbetjente løysingar og automatiserte teneste
- vidare fokus på tverrfagleg samarbeid i og mellom fagområde - koordinerte tenester
- vidare gjennomgang av organisering og tenestnivå for å sikre at dette er tilpassa den økonomiske situasjonen kommunen er i. Vurdere yttarlegare strukturendringar
- vidareføre samarbeidet med NAV i form av prosjektet "Ressursar finn kvarandre"
- vidare organisasjonsutvikling gjennom:
 - implementering av prosjektet "Omstilling av fellesfunksjonar i Giske kommune". Ny organisering og arbeidsfordeling mellom stab og linje skal iverksetjast
 - intensivering av innsats for å sikre rett kompetanse i alle tenesteområde
 - styrka fokus på arbeidsmiljø og redusert sjukefråvær
 - styrka leiarkompetanse
 - styrka fokus på internkontroll og kvalitetsarbeid

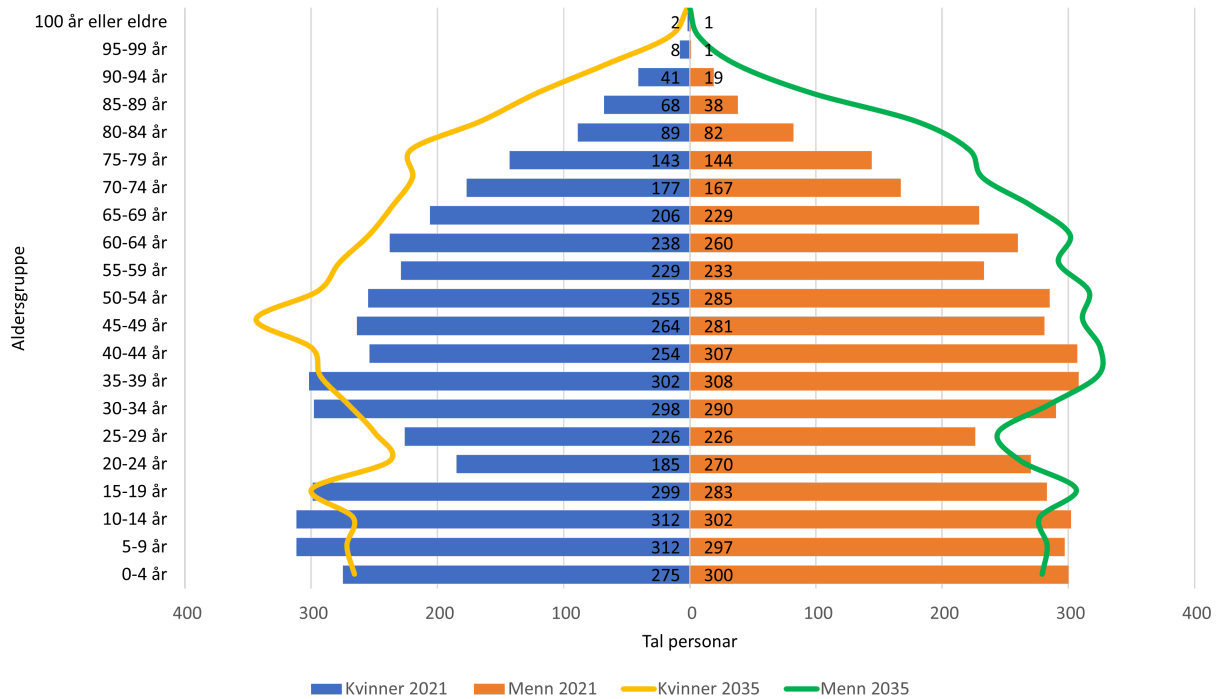
2.1 Samfunnsutvikling

Befolkningsutvikling med framskrivingar

Giske er ein "annleis" kommune både når ein samanliknar med kommunane i fylket og i landet elles. Det har vore stor tilflytting dei siste åra, og det er ei forholdsvis ung befolkning. I fylkessamanheng er Giske den kommunen som har størst innbyggjarvekst dei siste 10 åra. Trender framover er at tal på barn i barnehage går nedover, mens tal på eldre med hjelpebehov aukar også her i kommunen. Det er desse tenestene som vil prege økonomien i perioden. [Sjå meir på Kommunefakta Giske \(SSB\)](#) og på [Kommunestatistikk for Giske \(Møre og Romsdal Fylkeskommune\)](#)

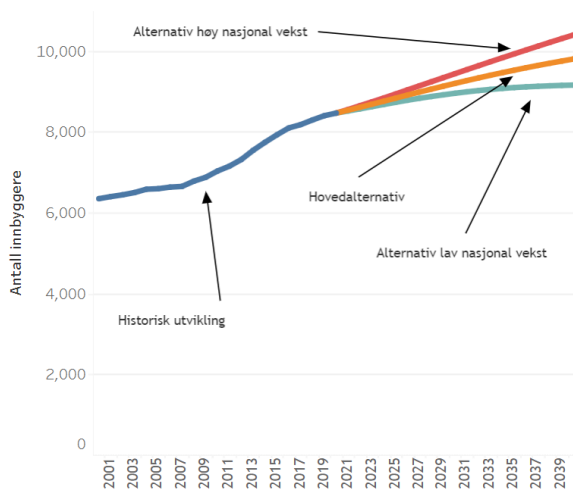
Folketalspyramide år 2021 og 2035

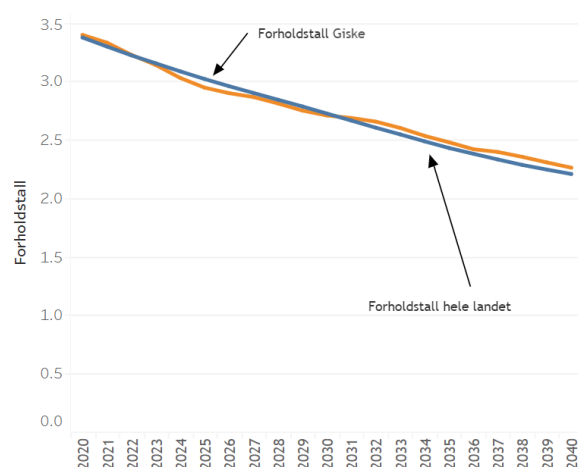
Befolkningsprognosen frå SSB er gjort i tre alternativ - høg, middels og lav nasjonal vekst. Alle alternativa legg til grunn ein framhaldande auke i folketalet i Giske.

Når dei eldste aldersgruppene aukar meir enn dei yngre, fører dette til ein auke forsørgarbyrde for dei yrkesaktive. Dette kan ein framstille som eit forholdstal mellom talet på personar i aldersgruppa 20-64 år i høve til personar i alderen 65 år og over. I 2022 er dette forholdstalet 3,221. I SSB si framskriving, hovudalternativet, vil dette forholdstalet bli redusert til 2,260 i 2040. Dette er ei utvikling vi ser også på landsbasis.

Utviklingen i befolkningen 2000-2040. Ulike alternativ for befolkningsframskrivinger. Giske

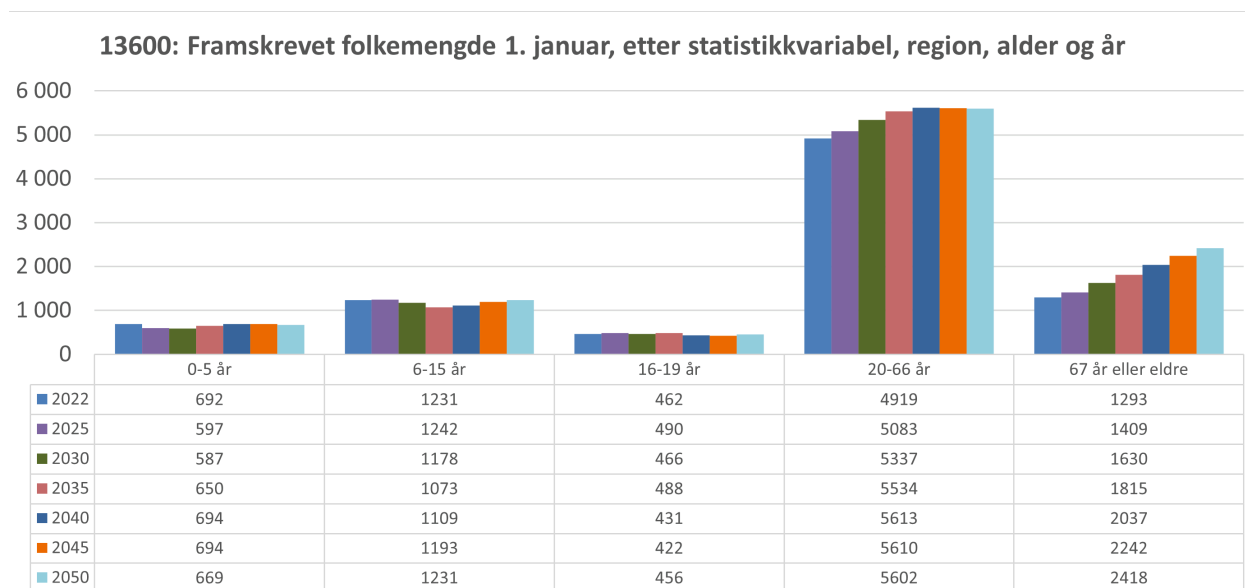
Utviklingen i forholdet mellom antall personer i alderen 20-64 år og antall personer 65 år og over 2020-2040. Hovedalternativet. Giske

Befolkingsauke sidan 2015

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Giske innbyggartal	7 924	8 094	8 176	8 292	8 398	8 461	8 506	8 597	8 645
Giske prosentvis	2,39 %	2,15 %	1,01 %	1,42 %	1,28%	0,76%	0,53 %	1,07 %	0,56 %
Landet prosentvis	1,11 %	0,93 %	0,85 %	0,71 %	0,61%	0,74%	0,44 %	0,63 %	0,97 %

Tal henta frå Statistisk Sentralbyrå. Viser tal frå starten av året.

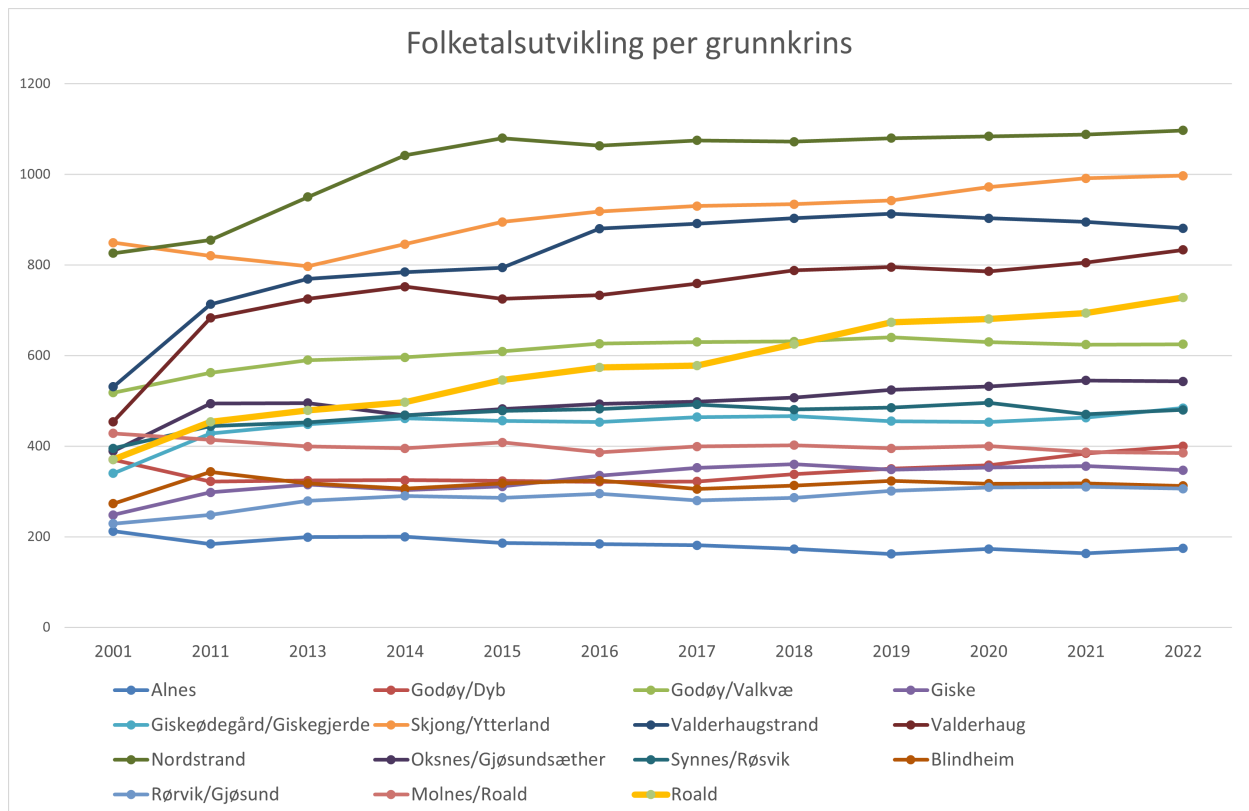
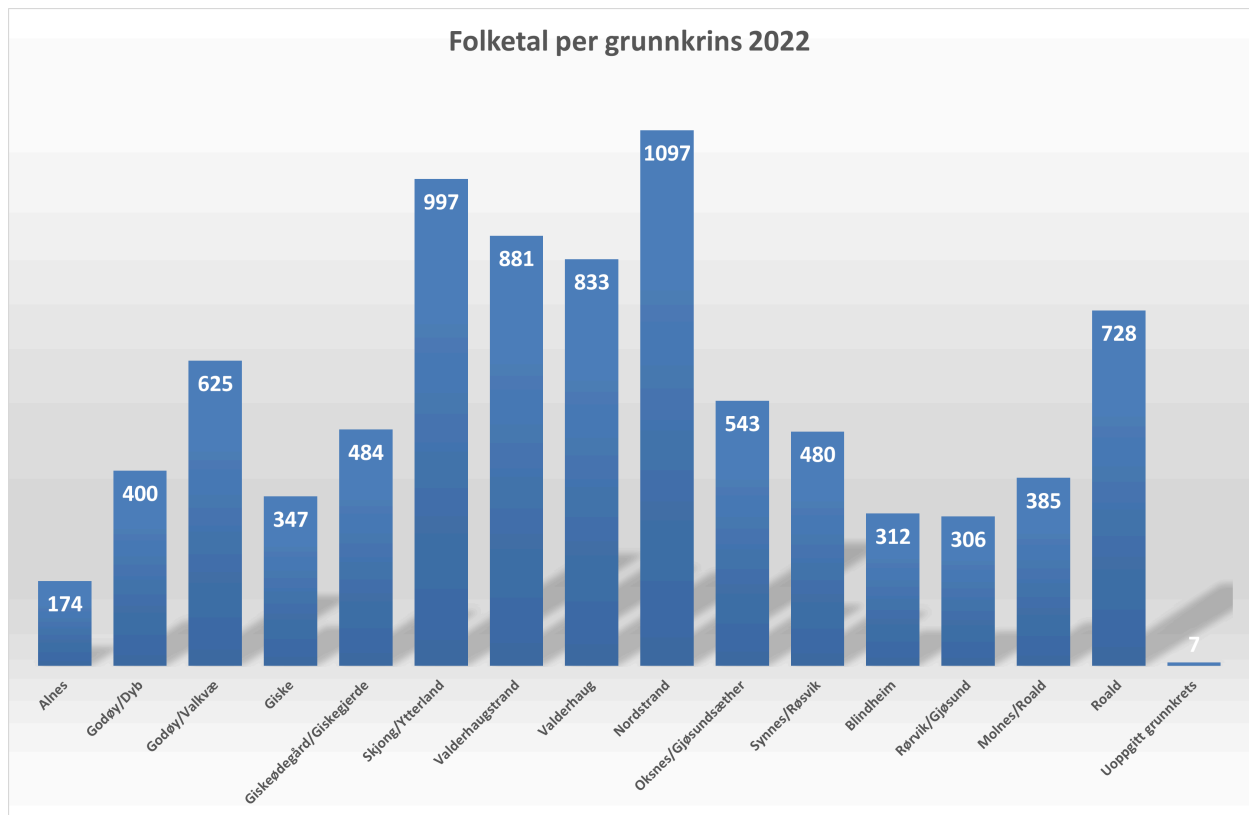

Diagrammet viser Statistisk Sentralbyrå si framskrivning av folketalet i Giske frå 2022 til 2050 og er basert på middels alternativ. Etter prognosen utgjør vaksne over 20 år heile auken i folketalet. Aldersgruppa 67 år eller eldre er venta å auke jamnt i heile perioden. Første perioden, fram til om lag 2036, viser denne prognosen også ein årleg auke i aldersgruppe 20-66 år, før denne auken flatar ut.

Det har vore stort fokus på eldrebølga som er venta, og at denne er kostnadsnevjande. Auka levetid og fleire eldre fører også til stor auke i tal på personar med demens-liding. Dei siste åra har godt over 50 personar fått diagnosen demens årleg. Dette gir nye utfordringar i framtidsbildet, og gjer at kommunen må arbeide vidare med tilrettelegging av tenester i heimen, og ikkje minst vidareutvikling av velferdsteknologi.

Mange barn med utfordringar og fleire barn og unge med store utfordringar gir også store økonomiske utfordringar. Desse kjem gjerne raskare og er vanskelegare å ta høgde for enn utfordringane i eldreomsorga.

Folketal per grunnkrins

Data er henta frå [Statistisk sentralbyrå](#), bearbeidd av Giske kommune

Bustadutbygging

Kommuneplanens arealdel (2018) legg føringar for ei stor bustadutbygging i kommunen. Fram til og med 2020 har det vore etter måten bra aktivitet når det gjeld utarbeiding av nye reguleringsplanar. Frå og med 2021 er det imidlertid kun oppstarta eit fåtal nye planarbeid . Tidlegare prognose om opptrapping av utbygging mot slutten av økonomiplanperioden har difor ikkje skjedd.

Avhending av kommunal grunn som er regulert- eller som i kommuneplanens arealdel er avsett til utbyggingsføre mål vert i det vidare å avhende som råtomtarea. Øvrige kommunale bygg som ikkje skal nyttast vidare som føremålsbygg vert å avhende i samsvar med rullert arealdel.

Giske skal igjen ta i bruk verktøyet «utbyggingsavtale» for å få fortgang i bustad- og næringsutviklinga. Det vil seie at private som ønsker å bygge ut bustadområde, etter avtale med kommunen, kan bygge ut teknisk infrastruktur for eiga rekning og overlevere tekniske anlegg til kommunen når dei er ferdig utbygde.

Næringsutvikling

Giske er blant dei 5 største fiskerikommunane i landet. Gjøvsund, mellom Vigra og Valderøya, er prioritert satsingsområde for næringsutvikling med eit 30-tals bedrifter og meir enn 700 tilsette. Fiskerinæringa og leverandørar har ca 4 mrd kroner i omsetning. Kommunen er no i gang med mudringsarbeidet i Gjøvsundet med Aurstad Tunnel AS som utførande entreprenør. Giske kommune er byggherre. Det vert etterkvart opna for nye næringsetableringar på begge sider av sundet, og landområda vert utvida med mudringsmasse.

2.2 Oppfølging av kommunen sin planstrategi og tidlegare vedtekne planar

Attstående planoppgåver i samsvar med planstrategi

Tenesteområde/plan	Type	Vedtatt	2023	2024-26
Sentraladministrasjonen				
* Kommuneplanens samfunnsdel 2022 - 2032	KP	2022		
Kommuneplanens arealdel 2018 - 2030	KP	2018	Rull. oppstart	Rull
Kommunedelplan naturmangfold - handlingsdelen	KD	2018	Rull.	
handlings- og økonomiplan	KP	årleg	årleg	årleg
Digitalisering og omstilling	T	2016		
Stab				
Strategisk næringsplan 2016 - 2025	KD	2016	Rull.	
Beredskapsplan	TP	2022	Rull	Rull årleg
Oppvekst				
Kompetanseutvikling for grunnskulen	TP	2019	Rull	Rull årleg
Kompetanseutvikling for barnehagen 2014-2017	TP	2015		
Barnehageplan 2008 – 2011	TP	2008		Rull
Kvalitetsplan for oppvekst 2023-2026	TP	2022		
IKT plan – pedagogisk bruk	TP	2020		
Helse, sosial og omsorg				
Helse- og omsorgsplan 2021 - 2025	TP	2021		
Strategi bu- og tenestetilbud helse og omsorg 2050	TP	2022		
Bustadsosial handlingsplan	TP			
Alkoholpolitiske retningslinjer (Alkoholpolitisk handlingsplan) 2022 - 2028	TP	2022		
Kompetanse og rekrutteringsplan 2019-2022	TP	2019		
Pandemiplan 2020 - 2024	F			
Smittevernplan 2020	F			
Teknisk				
Kommunedelplan avløp	KD	2012		
Hovudplan vatn og avløp	KD		Ny	
** Klima- og energiplan	TP	2010		
Kommunedelplan trafikktrygging	KD	2012	Ny	
Områdeplan for Roald (delsenter)	O			
*** Områdeplan Sætra og Gjøvsund, (oppstart 2018)	O			
Miljø og kultur				
Kulturplan 2016 – 2026	TP	2016		
Museums-/kulturminneplan 2020 - 2030	TP	2022		
Plan for friluftslivets ferdselsårer	TP		Ny	
Landbruk				
Landbruksplan	TP	2009		
Interkommunale planar Veteranplan	TP		Ny	
Plan for areal, klima og transport i Ålesundsregionen (PAKT)	R	2022		

KP – Kommuneplan, KD – Kommunedelplan, TP – Temaplan, R - Regional plan, O - Områdeplan, F - Fagplan

* Samfunnsdelen av kommuneplanen blir lagt fram til vedtak i desember 2022

** Klima- og energiplanen blir av ressursmessige grunnar ikkje fullført i denne planperioden. Kommunen vil sørge for at klima- og

energiplanlegging blir ein integrert del av kommuneplanen sin samfunns- og arealdel.

**** Planarbeidet stoppa opp pga. uavklart framtidig hovudkryssløysing.*

2.3 Prioritert oppfølging av vedtekne planar

Giske kommune har, som alle andre kommunar, vedtekne planar som legg føringar for kva kommunen skal ha fokus på, og kva det skal arbeidast med. Kommuneplanen sin samfunnsdel legg føring for samfunnsutviklinga. Kommuneplanen sin arealdel blei vedteken i 2018 og legg føringar for arealbruken.

Alle planane våre finn du i [Planstrategien](#).

Giske som bukommune – ein god plass å leve heile livet

Med inspirasjon frå kvalitetsreforma for eldre, *Stortingsmelding nr. 15 (2017-2018) Leve hele livet*, ønskjer vi at Giske kommune skal vere ein god plass å leve heile livet for alle. Giske kommune har dei siste åra hatt den forholdsvis største folketalsauken av kommunane i Møre og Romsdal og med noko nedgang vil denne trenden fortsette og i neste planperiode.

Kommunen har og ei relativ ung befolkning med mange barnefamiljar. Kommunen skal legge til rette for å utvikle lavutsleppssamfunnet basert på lokale tilhøve, sosial rettferd, deling av kunnskap og ein dugnad som inkluderer alle.

Det er lagt til rette for god beredskap, mindre ressursbruk og god forvaltning av naturmangfald, kulturlandskap og dyrkbar mark for framtidige generasjonar. Samtidig skal kommunen medverke til ansvarlig forbruk, produksjon og berekraftig bruk av økosystem i havet og på land. Vidare vil kommunen utvikle sentrum og delsentra med gode kvalitetar for innbygarane sitt nærmiljø.

Slik vil vi ha det

- Giske kommune har unik og flott natur på sjøen, i strandsona og på fjellet som innbygarane kan nytte.

Slik gjer vi det

- Verne om naturen sin eigenverdi.
- Utvikle kompetanse og ansvarskjenne for berekraftig bruk av havrommet til friluftaktivitet.
- Fortsette med merking og utbetring av eksisterande stiar og turveggar.
- Trygge Alnesvatnet som drikkevasskjelde og nedbørsfeltet rundt.
- Betre informasjon om friluftsområda, parkering og merking, samt verneområda i samarbeid med statsforvaltaren.
- Legge til rette for gode nærleikeplassar/møteplassar og grøne lunger på land og ved sjø.

- Utvikle eigarskap og ta sterkare styring i planarbeidet.
- Overvake slitasje på naturen og styre tilgangen med tilrettelegging og informasjon. Stimulere til berekraftig viltforvaltning.

Slik vil vi ha det

- Giske kommune skal ha gode og innovative tenester, mellom anna gjennom bruk av digitale verktøy og velferdsteknologi. Innbyggerane skal meistre eigne liv så lenge som mogleg

Slik gjer vi det

- Prioritere før-førebyggande tiltak, aktivitet og fellesskap, og helse og kommune 3.0
- Samskaping med innbyggerane og opne for involvering i tenesteutvikling
- Tidleg innsats og tverrfagleg og tverrsektorielt samarbeid
- Vi bestemmer saman , "Kva skal vi få til i fellesskap i dag?"
- Utvikle gode lovpålagde tenester
- Kommunen vil vere leiande i å ta i bruk digitale verktøy innan helse og omsorg
- Omsorgsbustader, demens og aldersvenlege bustader skal byggast i sentrum
- Legge til rette for aldersvenleg stadutvikling, - rullatoravstand
- Legge til rette for at det vert etablert nye buformer som sikrar at eldre kan bu lenger heime
- Opne for samarbeid med private aktørar og andre aktørar som kan bidra til å realisere kommunen sine mål

Slik vil vi ha det

- Giske kommune har den beste Frivilligsentralen

Slik gjer vi det

- Involvering kommune 3.0, vidareutvikle inn i kommunale teneter
- Stimulere pensjonistar til å bidra meir
- Målrette seniorpolitikken for å oppmuntre til deling av kunnskap og kompetanse

Slik vil vi ha det

- Attraktiv bukommune, arealmessig kompakt - kort veg til alt

Slik gjer vi det

- Forvalte økonomien slik at den økonomiske handlevna blir tatt i vare over tid
- Utvikle og styrke sentrum og delsentra i kommunen
- Regulere og byggje bustadfelt med god nok kvalitet
- Arbeide for ein inkluderande oppvekstsektor med likeverdige tenester
- Samordne skule, barnehage, helse, idrett og bibliotek i kommunesenteret Valderhaugstrand
- Auke antalet livsløpstilpassa sentrumsnære leiligheiter, bufelleskap og andre småhus innanfor 10 minutt gåavstand
- Legge opp til lavterskel aktivitetstilbod for alle
- Vi vil legge opp til god informasjon til/med innbygarane
- Gjennom arealplanlegginga legge til rette for formelle og uformelle møteplassar og på tvers av ulike aldersgrupper
- Slutføre områdeplan for handelssenter Sætra/Gjørund med framtidig hovudkryssløysing i dialog med veigarane
- Delta aktivt i utviklinga av trafikknutepunkt Ytterland
- Starte områdeplanlegging for delsender Roald i 2023
- Vurdere løysingar for kollektiv, sykkel og gange ved alle byggesøknader
- Bruke ungdomsråda som høringspart i aktuelle plansaker

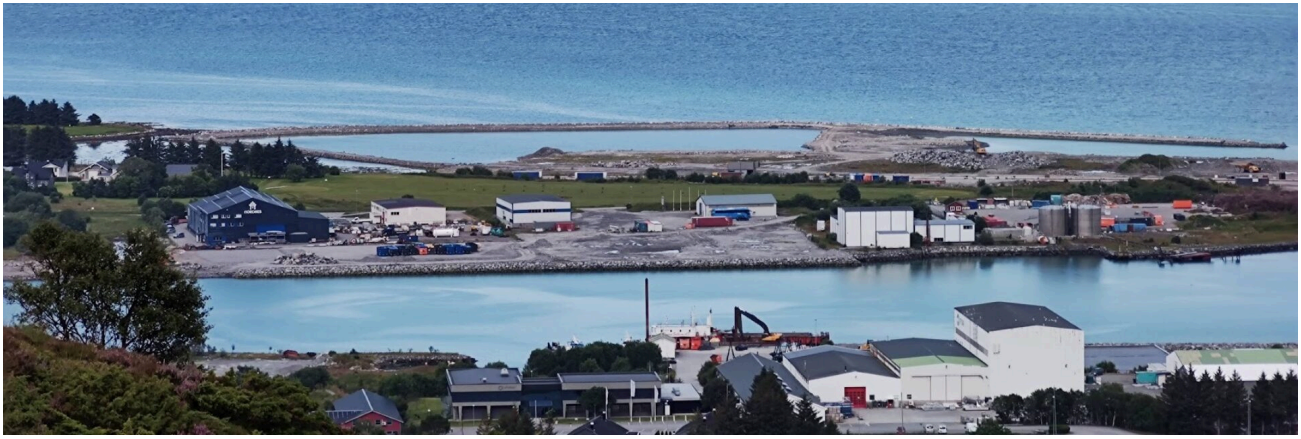
Slik vil vi ha det

Nærheit til Ålesund med arbeidsmarknad, handel og kulturtilbod

Slik gjer vi det

- Arbeide for betre kollektivløysingar med buss og båt
- Arbeide for å utvikle Ytterland med moderne innfartsparkering og sykkelhotell, samt sykkelparkering ved Valderhaugstrand hurtigbåtkai

Giske som næringskommune – eit framtidretta næringsliv

Giske kommune er ein av dei største fiskerikommunene i landet med både sjø- og landbaserte veksemder samt store og viktige hamneområde. Ålesund lufthamn Vigra er eit sentralt element i Giske kommune og er dels årsak til veksten i kommunen, trafikkmengde og utgangspunkt for lokalisering av verksemder. Det er omlag 10.000 dekar jordbruksareal i kommunen og dette er av dei viktigaste landbruksareala i fylket. Arbeidsplassdekninga er 63 % (2021, lågast i fylket) og mange pendlar ut (>2300), omlag 650 pendlar inn (2021).

Slik vil vi ha det

Giske kommune er ei aktiv fiskerikommune innan fangst og foredling. Havrom med stort potensiale.

Slik gjer vi det

- Samarbeide med næringslivet om å nytte teknologikompetanse i regionen til å utvikle nye moglegheiter lokalt og globalt.
- Medverke til å oppgradere infrastruktur og omstille næringslivet til å bli meir berekraftig, med meir effektiv bruk av ressursar og meir utstrekt bruk av reine og miljøvennlege teknologiformer og industriprosessar.
- Delta i regionalt plansamarbeid for arealplan i sjø i Ålesundregionen.
- Ta i bruk marine grunnkart for kunnskapsbasert arealplanlegging.
- Få på plass handlingsdelen i kommunedelplan for naturmangfald.
- Verne viktige naturtypar mot inngrep.
- Hindre og i vesentleg grad redusere alle former for havforureining, særleg frå landbasert verksemd, inkludert marin forsøpling og utslepp av nærings salt.
- Lage tiltaksplan for plast og marin forsøpling.
- Søke å lokalisere alle planlagte inngrep i sjø der det gjer minst skade på miljøet.
- Sjå samanhengen mellom bruk av land og sjø i kommuneplanarbeid.

Slik vil vi ha det

- Giske kommune er ei framtidsretta og viktig landbrukskommune

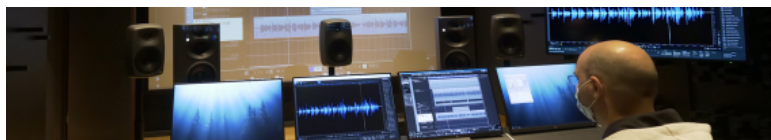

Slik gjer vi det

- Styrke jordvernet og støtte opp om FN's berekraftsmål nr. 2 Utrydde svolt, - om å redusere jordtapet og produsere mat på den jorda vi har.
- Vurdere om lokal matproduksjon skal inngå som ein vesentleg del av beredskapsarbeidet.
- Ta vår del av ambisjonen av minstemål i Landbruksmeldinga i Møre og Romsdal om å halde omdisponert dyrkaareal under 200 daa i året.
- Oppretthalde og om mogeleg auke beitinga for å halde kulturlandskapa i hevd.
- Tilbakeføre og fremje berekraftig bruk av økosystem.
- Vurdere å omregulere ueigna og usentralt bustadareal til LNF-område.
- Legge til rette i arealplanlegginga for kolonihagar på inneklemt jordbruksareal.Revidere landbruksplanen frå 2009.

Slik vil vi ha det

- Giske kommune har eit anerkjent eventmiljø og eit verdskjend studio.
- Kommunen er ein attraktiv kunstnarkommune.

Slik gjer vi det

- I samarbeid med lokale kunstnarar etablere felles lokalitetar for samhandling/nettverk og utstillingar.
- Støtte opp om og tilrettelegge for vidareutvikling av Kulturnæringsklynga Øygaardshamna på Giske.
- Styrke Giske kommune sin identitet og sitt omdømme gjennom aktiv formidling av informasjon og kunnskap om kommunen som arbeidsstad, bustad, kultur- og reisemål.
- Sette av areal for bubilparkering.
- Samarbeide med regionen for å utvikle turisme.

Slik vil vi ha det

- Giske kommune har regionens største næringsareal med tilknytning til hamn midt i skipsleia

Slik gjer vi det

- Utvikle Gjøsdneset industriområde som nasjonal fiskerihamn til eit moderne og attraktivt næringsområde for etablering av nye verksemdar innan fiskeri, havbruk og annan relevant industri. Utviklinga skal skje i tråd med berekraftsmåla med vekt på innovasjon og framtidige energibærarar.
- Opparbeide industritomter for utleie, sal og fellesfunksjonar.
- Fremje tettare samarbeid mellom næringsområda på alle øyane for å fremje synergieffektar.
- Utvikle berekraftig næringsliv og arbeide for få gods over på kjøp.
- Legge til rette for eit mangfald av arbeidsplassar saman med næringslivet og tiltrekke seg nye næringsaktørar.
- Sikre solid infrastruktur og fremje inkluderande og berekraftig industrialisering og innovasjon.
- Forvalte kommunen sitt 300 dekar store industriområde i tråd med formuesbevaringsprinsippet i kommunelova.

Giske som samspelkommune – Giske på lag med Sunnmøre – betre saman

Giske kommune er ein del av Ålesundregionen og berekraftssatsinga i regionen. Frå 2020 vart Giske kommune nabo med nye Ålesund kommune. Som følge av samanslåinga er alle tidlegare selskapsavtalar, IKS og private avtalar reforhandla. Ei rekkje utfordringar innafor til dømes samferdsel, beredskap, areal og næringsutvikling må framleis løysast på tvers av kommunegrensene. I regionen vil Giske kommune vere kjend som samhandlingskommunen.

Lokalt vil Giske kommune spele på lag med private og frivillige organisasjonar.

Slik vil vi ha det

Sentral i regionen med flyplass og inngangsport til Sunnmøre

Slik gjer vi det

- Giske kommune samarbeider med regionen på områda beredskap, politi, brann, havn og infrastruktur m.m.
- På plansida har vi samarbeid på plan for areal, klima og transport PAKT, sjøarealplan og marine grunnkart. Vi vil vidareutvikle dette samarbeidet i regionen både politisk og administrativt.
- Arbeide saman med regionen for å redusere personbiltrafikken og auke trafikktrygginga på riksveg 658 mellom Ålesund og flyplassen.

Slik vil vi ha det

Naturleg del av ein stor regional arbeidsmarknad

- Samarbeide med private og offentlege instansar om å utvikle Ytterland trafikknutepunkt med busstasjon, innfartsparkering og sykkelhotell.
- Stå på for eit bedre kollektivtilbod eksternt og internt.
- Etablere kollektivpunkt på handelsenter Sætra og delsenter Roald.
- Dele og vidareutvikle kompetanse i regionen.
- Synleggjere Giske kommune som ein attraktiv kompetansearbeidsplass.

3. Innleiing og føresetnader for økonomiplanen 2023 - 2026

Om økonomiplanen

Økonomiplan og årsbudsjett er heimla i kommunelova § 14. I kommunelova §§ 14-3 og 14-4 er det m.a. sagt følgjande om økonomiplan og årsbudsjett:

- Kommunestyret skal ein gong i året vedta ein økonomiplan for dei neste fire åra, og årsbudsjettet for det komande året
- Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyret sine prioriteringar, løyvingar og dei måla og premissane som økonomiplanen og årsbudsjettet er bygd på
- Økonomiplanen og årsbudsjettet skal setjast opp i balanse, vere realistiske, fullstendige og oversiktlege
- Kommunestyret vedtek økonomiplanen og endringar av denne på grunnlag av tilråding frå formannskapet
- Formannskapet si tilråding til økonomiplanen skal ligge ute til allment ettersyn i minst 14 dagar før han blir behandla i kommunestyret. Dette gjeld likevel ikkje ved innstilling som gjeld endringar i økonomiplanen
- Vedteken økonomiplan og endringar av denne skal oversendast til departementet v/statsforvaltaren til orientering. Økonomiplanen har si forankring i kommunen sine overordna planar som kommuneplan, tema-/fagplanar og kommunedelplanar. Gjennom økonomiplanen skal målsetjingar i desse planane iverksetjast.

Økonomiplanen skal vise korleis kommunen disponerer inntektene sine til drift og investeringar over ein 4-årsperiode. Økonomiplanen gir ikkje løyvingar, men er retningsgivande for planlegging og budsjettarbeidet. *Det første året i planen er alltid budsjett for det komande året.*

Om årsbudsjett

Budsjettet for kommunen er ein plan over utgifter og inntekter til drift og investeringar i det komande året. Det er bindande for kommunen sine politiske og administrative organ.

- Kommunestyret skal innan utgangen av året vedta budsjettet for det komande året
- Kommunestyret vedtek sjølv årsbudsjettet og endringar i dette. Vedtaket blir gjort på grunnlag av innstilling frå formannskapet
- Innstillinga til årsbudsjettet med alle dei framlegga til vedtak som ligg føre, skal leggjast ut til allment ettersyn i minst 14 dagar før det blir behandla i kommunestyret

- Kommunestyret sitt vedtak om årsbudsjett med saksdokument skal sendast til departementet v/fylkesmannen til orientering
- Krav om budsjettheimel på tidspunkt for utbetaling gjeld ikkje for utbetalingar som kommunen er rettsleg forplikta til å foreta
- Årsbudsjettet skal omfatte heile kommunen si verksemd
- Årsbudsjettet skal vere realistisk. Det skal utarbeidast på grunnlag av dei inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret
- Årsbudsjettet skal vere stilt opp på ein oversiktleg måte. Kommunestyret sine prioriteringar, samt dei målsetningar og premisser som årsbudsjettet byggjer på, skal kome tydeleg fram
- Årsbudsjettet skal vere inndelt i ein driftsdel og ein investeringsdel
- Det skal budsjetterast med eit driftsresultat som minst er tilstrekkeleg til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetningar
- I årsbudsjettet kan det avsetjast midlar til bruk i seinare år
- Departementet kan gi nærare reglar om årsbudsjettet og innstilling til årsbudsjettet

3.1. Kommunen sine økonomiske handlingsreglar (MÅL)

3.1.1 Økonomi

Dei overordna økonomiske måla for Giske kommune er:

1. Det skal vere økonomisk balanse i drifta kvart år i planperioden
2. Netto driftsresultat skal vere 1,75 % av brutto inntekter frå 2023
3. Det skal setjast av til disposisjonsfond kvart år i perioden
4. Disposisjonsfondet skal vere 10 % av brutto driftsinntekter innan 2027

3.1.2 Handlingsreglar, retning for dei kommunale tenestene i planperioden

I ny kommunelov er det vedteke å lovfeste krav om at alle kommunar skal ha eit økonomiregelverk og bruke finansielle måltal i økonomistyringa. Med finansielle måltal er det sikta til politisk vedtekne mål for kommunen si økonomiske utvikling. Den enkelte kommune må sjølv velje måltal og vurdere kva nivå desse bør ligge på. I sak 52/19 økonomiske måltala vedtekne.

Nøkkeltal	Vedteke nivå k.sak 52/19
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	3-5%
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	5-10%
Netto finansutgifter i % av driftsinntekter	2-3%
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	Maks 100%
Avvik frå budsjett	0,5-1%

I tabellen nedom er måltala rekna ut med bakgrunn i ny økonomiplan for heile planperioden. Det kjem fram av grafane at kommunen ikkje vil klare å nå måltala i denne økonomiplanperioden.

Nøkkeltal	Vedteke nivå k.sak 52/19	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	3-5%	- 0,66 %	- 0,65 %	- 0,84 %	- 0,84 %
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	5-10%	1,88 %	2,08 %	2,09 %	2,08 %
Netto finansutgifter i % av driftsinntekter	2-3%	9,39 %	9,75 %	9,99 %	10,38 %
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	Maks 100%	144,73 %	149,68 %	155,71 %	159,08 %
Avvik frå budsjett	0,5-1%	I/A	I/A	I/A	I/A

3.2 Ytre vilkår for den kommunale økonomien

Statlege rammeoverføringar og skatteinntekter (frie inntekter) er den viktigaste inntektskjelda til kommunane. For Giske kommune utgjer desse overføringane i 2023 kr 573 700 000.

Samla overføring inneber ein auke på kr 22 600 000 eller 4,1 %.

I budsjetttrammene til kommunane er den største veksten i frie inntekter begrunna med

- Maksimal foreldrebetaling er foreslått redusert til kr 3 000 per måned frå 1. januar 2023
- Gratis barnehageplass frå tredje barn i familien som går i barnehage samtidig - frå 1. august 2023
- Pensjon i private barnehagar - redusert tilskot og skjermingsordning
- Barnevernsreform
- Ny barnevernslov - plikt til å utarbeide plan for gjennomføring av samvær
- Basistilskot til fastleger

Heilårseffektar innarbeidd i 2023-budsjettet

- Maksimalpris foreldrebetaling barnehage er redusert til kr 3 050 frå 1. august 2022
- 12 timar gratis SFO på første trinn, innført frå haust 2022
- Barnekoordinator, innført haust 2022
- Felles dagsats for tiltakspengar - auka behov for sosialhjelp, innført frå 1. januar 2022
- Barnetrygd skal ikkje omsyntakast ved vurdering av søknad om økonomisk sosialhjelp, frå 1. september 2022
- Auka statleg vegleiande sats for økonomisk sosialhjelp, frå 1. juli 2022

Løyvingar frå 2022 til dekning av kommunane sine meirutgifter til Covid-19-pandemien er ikkje vidareførte. I 2022 vart rammetilskotet redusert som følgje av ekstraordinære skatteinntekter - dette er heller ikkje vidareført. Normalt blir ikkje-statlege tiltak som kommunane skal iverksetje finansierte fullt ut. Dette gir ein effektiviseringsgevinst i kommunal sektor som det ikkje er rekna på.

Utviklinga i rentenivået påverkar også den kommunale økonomien i sterk grad. Tilsvarande gjeld resultat av lønsoppgjer og kommunen sine pensjonskostnader, samt reglar for føring av premieavvik og amortisering av premieavvik.

Kommunen har plasseringar av kapital i aksjar og obligasjonar, og endringar i aksjemarknad og avkastning av obligasjonar påverkar den kommunale økonomien. Ustabilitet i aksjemarknaden ser ein effekt av. Om kommunen berre skal overvake situasjonen eller sette i verk moglege tiltak, vil bli drøfta i formannskapet.

Generelt ser ein ei innstramming i overføringane som gjer den økonomiske situasjonen svært krevjande.

3.3 Generelle kommentarar til budsjettet for 2023 og økonomiplan 2024 – 2026

3.3.1 Løns- og prisauke (kommunal deflator) i statsbudsjettet for 2023

Løns- og prisauke i kommunesektoren frå 2022 til 2023 (kommunal deflator) er i statsbudsjettet rekna til 3,7 % med ein forventa lønsvekst på 4,2 %.

Administrasjonen sitt utgangspunkt for økonomiplanarbeidet går fram av budsjetttrundskriv til einingane.

I budsjettverktøyet ARENA blir alle lønsdata lesne inn frå lønssystemet. Alle einingane har gått over dette grunnlaget og kontrollert og sjekka at alle fast tilsette er komne med, og at dei har fått rett årsløn, ansiennitet, stillingsprosent og eventuelle tillegg. Løna frå august var oppdatert med endringar etter sentralt lønsoppgjør og lagt til grunn for å berekne årsløna. Det er ikkje budsjettet med sjukelønsrefusjon, og utgifter til vikar er rekna berre i dei tilfelle vikar blir sett inn ved sjukefråvær frå dag 1. Det same gjeld der det er nødvendig med ferievikar.

Grunnlaget for det konsekvensjusterte budsjettet er ramma for 2022 pluss 2 %. Grunnlaget er deretter korrigert slik:

- Løn er lagt inn med venta heilårsverknad av lønsoppgjøret for 2022. Det er i tillegg lagt inn ein venta vekst på 2,45 % i løn for 2023
- Det skal takast omsyn til prosjekt/tiltak i 2022 som er under avvikling for å få drifta i balanse
- Endringar i tenestetilbod og brukarar skal arbeidast inn i konsekvensjustert budsjett
- Kommunestyrevedtak og kjende endringar som påverkar drifta blir innarbeidde
- Endringar i tenestetilbod og oppgåvedeling som følge av statsbudsjettet for det komande året

I budsjettet er det ikkje lagt inn generell prisauke på kjøp av varer og tenester. Det skal vere tatt høgde for prisauke i konsekvensjustert budsjett.

Einingane blei bedne om å legge til grunn ein generell auke i kommunale betalingssatsar på 3%.

3.3.2 Løns- og prisauke i økonomiplan for åra 2023– 2026

I økonomiplanen for åra 2023 – 2026 er det ikkje lagt inn generell prisauke. Alle tala er i 2023-kroner. I konsekvensjustert budsjett er det lagt inn ein lønsauke på 4,2 % med heilårseffekt. Dette utgjør 2,45 % lønsauke frå 1.5.2023 og er i samsvar med lønsvekstanslaget i statsbudsjettet.

3.3.3 Pensjon

Pensjonssatsane er auka i høve budsjett 2022. Dette skriv seg i hovudsak frå Reguleringspremie som vart endra våren 2022. Pensjonssatsen er derfor auka med 6,5% frå 15,62% i 2022 til 22,12% i 2023 for sjukepleiarar. For fellesordninga er den auka med 2,81%, frå 13,43% til 16,24%.

3.3.4 Skatteinntekter og statlege rammeoverføringar

Det er lagt inn fylgjande skatteinntekter og statlege rammeoverføringar i økonomiplanen for 2022 - 2025

Løyvingsoversikt drift AS - kommunedirektøren sitt forslag	Rekneskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Alle tal i heile 1000						
Rammetilskot	-257 470	-260 139	-283 486	-284 098	-284 153	-284 153
Inntekts- og formuesskatt	-285 156	-273 692	-290 231	-290 231	-290 231	-290 231
Eigedomsskatt	-27 939	-28 500	-28 500	-29 000	-29 500	-29 500
Andre generelle driftsinntekter	-10 267	-11 353	-19 383	-21 302	-19 383	-21 302
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-580 832	-573 684	-621 600	-624 631	-623 267	-625 186

3.3.5 Brutto driftsresultat, netto driftsresultat og korrigert netto driftsresultat

Budsjett for 2023 viser eit brutto driftsresultat på kr 25 704 820 og eit netto driftsresultat på - kr 5 017 921. Eit anbefalt netto driftsresultat på 1,75% av driftsinntekter ville til samanlikning vere kr 10 878 000.

Kommunen har utgifter til kommuneval i 2023 og stortingsval i 2025 som er innarbeidde i framlegget til økonomiplan.

Ved utrekninga av renteutgifter er det nytta prognose frå Bergen Capital Management, og Norges bank sin renteprognose ligg til grunn for utrekninga.

3.3.6 Eigedomsskatt

På grunn av kommunen sin økonomiske situasjon vart det frå 2014 innført eigedomsskatt i Giske kommune med 2%. Frå og med 2021 er satsen 4%. Ved utrekning av eigedomsskatt er det teke omsyn til endringar i regelverk for verk og bruk, som fører til ein nedgang. Det er også teke omsyn til endring i obligatorisk reduksjonsfaktor frå 20% til 30% for eigedomsskattegrunlaget for bustader og fritidsbustader. Eigedomsskatten vil i 2023 utgjere kr 28 500 000.

3.3.7 Skatt og statlege rammetilskot

Det er i 2023 budsjettert med kr 573 717 000 samla i skatt og rammetilskot. Viser her til tabell og kommentarar innleiingsvis. KS sin prognosemodell versjon 2204KS er brukt ved utrekninga. i rammetilskotet er også kr 800 000 i ordinært skjøn inkludert.

3.3.8 Øvrige generelle statstilskot

Det er budsjettert med kr 1100 000, og det er rentekompensasjon for "skule-pakkane" og "kyrkje-pakkane", og kompensasjons-tilskot i samband med utbygging av omsorgsbustader. Dette er basert på rekneskap 2021, og vert utbetalt frå Husbanken ca. 20. desember kvart år.

Utbetaling frå Havbruksfondet er budsjettert med kr 1 056 000. Dette er basert på prognose utrekna av Telemarksforskning.

3.3.9 Statstilskot flyktningar

Det er budsjettert med kr 16 031 300. Dette er statstilskot som skal dekke kommunen sine utgifter i samband med mottak av flyktningar og introduksjonsprogram for desse. Dette føreset at vi ikkje har fråflytting og at ein greier å busetje 45 nye i 2023. På grunn av situasjonen i Ukraina er anslaget svært usikkert. Deler av utgiftene er derfor ført i ramme 3 og kan fordelast på dei rammeområda som får auka utfter ein ser korleis dette utviklar seg.

3.3.10 Finansinntekter / finansutgifter og lån

Det er budsjettert med kr 36 063 228 i renteutgifter på eigne lån. Vidare kr 1 467 500 i renteutgifter på formidlingslån med tilsvarande budsjettert renteinntekter. Ved utrekning av rentekostnadar er Bergen Capital Management og Norges Bank sin renteprognose brukt.

Vidare er det budsjettert med kr 42 980 000 i avdragsutgifter på lån til kommunale investeringar.

Det er budsjettert med kr 9 217 000 i avkastning på finansplasseringar, renter bankinnskot, renteinntekter kundar og renteinntekter på formidlingslån. Av dette er kr 6 000 000 avkastning på kommunen sine langsiktige finansplasseringar. Det er då teke utgangspunkt i kommunen sitt kraftfond og ei avkastning som føreset av vi må ha noko høgre risikoprofil enn vi har per i dag.

Kommunen sitt kraftfond utgjør per 31.12.2021 kr 103 783 000, medan marknadsverdien av kommunen sine langsiktige plasseringar 30.09.2022 var på kr 122 038 000. Dette er plassert i aksjar 32 % og obligasjonar / bank / pengemarknad 68 %.

Pr. 30.9.2022 hadde dei langsiktige plasseringane eit tap på kr 7 947 000.

3.3.11 Avskrivningar

Avskrivningane har motpost på utgiftssida på dei ulike ansvarsområda (hovudart 15 finansutgifter). Avskrivningar er budsjettert med kr 40 650 487.

3.3.12 Kalkulatorisk rente

Dette er kalkulatoriske renter innan vatn, avløp og renovasjon (VAR-området), som også har motpost på desse budsjettområda. Kalkulatoriske renter er budsjettert med kr 8 574 000.

3.3.13 Disposisjonsfond

Det er i 2023 set av kr 1 469 796 til disposisjonsfond.

3.3.14 Overføring til investeringsbudsjett

Det er budsjettert med kr 1 550 000 i kapitalinnskot til KLP for 2022.

3.3.15 Investeringsbudsjett

Lånegjelda til investeringar vil per 31.12.2022 vere kr 1 066 944 000. Av dette vil ca. kr 250 000 000 gjelde lån innan vatn, avløp og renovasjon, der renter og avdrag blir dekte av egedomsavgifter, som tilsvarar avskrivningsgrunnlaget innan VAR-området.

Det er budsjettert med kr 76 385 000 i bruk av lån, av dette er kr 8 000 000 startlån frå Husbanken til vidare utlån.

3.4 Økonomiplan 2023 - 2026

3.4.1 Skatt og rammetilskott

Viser til tabell og kommentarar innleiingsvis. KS sin prognosemodell versjon 2204KS er brukt ved utrekninga. Frå 2024 er anslag på naturressursskatt lagt inn med kr 1 008 000 per år.

3.4.2 Havbruksfond

Havbruksfond er lagt inn med kr 1 102 000 for 2023, kr 3 104 000 for 2024, kr 1 201 000 for 2025 og kr 2 975 000 for 2026. Samla utbetaling for økonomiplanperioden vert kr 8 062 000.

3.4.3 Lånegjeld. Renter og avdrag

I framlegget til økonomiplan for 2023 – 2026 vil kommunen si lånegjeld ved utgangen av 2026 vere kr 1 215 162 000 og ha hatt ein auke frå 2021 med kr 146 162 766 (inkl 82 500 000 i 2021 til forskotteringsprosjektet Gjøvsund Nasjonal Fiskerihamn.).

Ved utrekninga av kommunen sine renteutgifter er det teke omsyn til låneopptak i investeringsbudsjettet. Kommunen sine inntekter er ikkje justert opp med kommunal deflator kvart år. Det betyr at delar av auken i finansutgifter utover i økonomiplanperioden vil kunne bli dekt av auka inntekter.

3.2.3 Renteinntekter og utbyte

Renteinntekter av bankinnskott og utbyte frå kapitalforvaltning er budsjettert med kr 7 750 000 per år i heile planperioden. Dette inneber at kommunen har same risiko med kapitalplassering som i 2022, og at kommunen sitt kraftfond er uendra.

3.4.4 Bruk av disposisjonsfond.

Det er ikkje budsjettert med bruk av disposisjonsfond i perioden.

3.4.5 Overføring frå driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet

Det er lagt inn overføringar frå driftsbudsjettet til investeringar med kr 1 600 000 i 2024, kr 1 650 000 i 2025 og kr 1 700 000 i 2026 for å dekke kapitaltilskott i KLP.

4. Rammeområde

Rammebudsjett er eit budsjett som fastset fordelinga av runde summar på større einingar i verksemda. Eit slikt budsjett føreset ei seinare detaljert allokering av pengane på de enkelte undereiningane, ofte foretatt av lavare instansar.

Rammebudsjettering er vanleg i offentleg sektor, både i staten og i kommunesektoren. Tidligere var det meir detaljert kontroll med offentlege budsjett, men i seinare år har det blitt mer vanleg med rammebudsjettering for å gi meir lokal styringsfridom.

I handlings- og økonomiplanen er budsjettet til Giske kommune delt opp i desse rammeområda:

1. Politisk styring
2. Kommuneleiing- Stab, kultur, service og næring
3. Fellesutgifter - Fellesinntekter
4. Diverse tenesteområde
5. Oppvekst
6. Barn, familie, helse
7. Pleie og Omsorg
8. utgår (tidligere miljø og kultur)
9. Teknisk
10. Kyrkjelege føremål

1 Politisk styring

Rammeområde 1 Politisk styring omfattar tenestene:

1000 – 1070 som er kommunestyre, politiske utval, formannskap, diverse rådsorgan, stønad til politiske parti, revisjon og kontrollutval, samt finansiering av kommuneval og stortingsval.

Driftsbudsjett - kommunedirektøren sitt forslag

Tal i heile 1 000 kroner

Teneste	Rammeområde 1 POLITISK STYRING	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
1000	KOMMUNESTYRE OG FORMANNSKAP	2 659	2 291	2 233	2 233	2 233	2 233
1005	POLITISKE KOMITEAR	28	183	203	203	203	203
1010	DIVERSE UTVAL/STYRE/RÅD	223	354	467	467	467	467
1020	ELDRERÅD	2	29	37	37	37	37
1050	ØKONOMISK STØNAD TIL POLITISKE PARTI	0	50	50	50	50	50
1060	KOMMUNEREVISJONEN - KONTROLLUTVAL	1 134	1 626	1 408	1 408	1 408	1 408
1070	STORTINGS- OG KOMMUNEVAL	375	0	368	0	368	0
Sum ramme 1 Politisk styring		4 421	4 533	4 766	4 398	4 766	4 398

Ref budsjettal for teneste 1005 frå 2022/23. Teneste 1005 Politiske komitear er ikkje belasta rett i 2021 og 2022. Dette blir retta opp i 2023. Kostnadene er belasta teneste 1000 i 2021.

For kommunestyreperioden 2019 – 2023 er den politiske organiseringa endra. Det er no 2 utval: livsløpsutvalet og teknisk utval. Det er lagt inn kostnadar tilknytta oppretting av ungdomsråd teneste 1010.

Dei økonomiske rammene innan området er konsekvensjustert i høve til budsjett 2022. Det er tatt høgde for kommuneval i 2023 og stortingsval i 2025.

2. Kommuneleiing - Stab, kultur, service og næring

Kommuneleiing og stab omhandlar tenesteområda 1200 – 1260 som er kommunedirektør, kommunalsjefar og stabsfunksjonar.

Staben skal levere tidsrette støttefunksjonar i samsvar med krav og forventningar som er stilt til kommunen si kjerneverksemd og strategiske satsingar. Arbeidsoppgåver er blant anna planlegging, støtte, oppfølging og styring. Dette omfattar blant anna oppgåver knytt til kvalitet og internkontroll, beredskap, fellesfunksjonar, økonomiforvaltning, løn og personalforvaltning,, arbeidsgjvarpolitikk.

Eininga kultur, service og næring vart etablert i stab i 2021 og skal saman med resten av staben tilrettelegge for politiske og administrative avgjerdsprosessar, verksemdstyring, analyse og utgreiingsarbeid. Eininga har også ansvar for kulturarbeidet i Giske, dette gjeld bibliotek, frivilligsentral, kulturminnearbeid, friluftsliv og samhandling med lag og organisasjonar. Informasjonsarbeid og fellesfunksjonar som post og arkiv, oppfølging av avtalen med Ålesund knytt til landbruk, samt viltforvaltning er også ein del av den nye eininga. Det næringsretta arbeidet til kommunen samt etableringsstøtte/hoppid blir også fulgt opp her. I tillegg kjem oppfølging av avtale om kjøp av IKT og brukarstøtte frå Ålesund kommune.

2. Kjerneverksemd

Ansvar	Årsverk 2021	Årsverk til bruk i 2022	Årsverk til bruk i 2023
1200 KOMMUNELEIING - STAB	6,86	5	6
1220 ØKONOMI	3,7	3,7	4
1240 PERSONAL OG LØN	3,9	3,9	3,9
1250 KULTUR, SERVICE OG NÆRING	11,2	11,1	11,6
Sum	25,66	23,7	25,5

3. Driftsbudsjett - kommunedirektøren sitt forslag

Alle tal i heile 1 000 kroner

Teneste	2 Kommuneleing - Stab, kultur, service og næring	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
1200	RÅDMANN - KOMMUNALSJEFAR	4 940	4 323	5 938	5 938	5 938	5 938
1210	PERSONAL OG LØN	2 331	2 384	2 690	2 690	2 690	2 690
1220	ØKONOMI	2 879	3 101	3 395	3 395	3 395	3 395
1230	SERVICEKONTORET	2 363	2 669	2 984	2 984	2 984	2 984
1240	DIVERSE FELLESEFUNKSJONAR	3	0	0	0	0	0
1250	IKT	761	810	816	816	816	816
1260	SAKSBEHANDLING - FELLES	1 214	1 710	893	893	893	893
2110	FØRSKULE OG PRIVATE BARNEHAGAR	1 146	453	491	491	491	491
2120	GRUNNSKOLE	412	249	480	786	786	786
2310	AKTIVITETSTILBOD BARN OG UNGE	10	350	279	279	279	279
2412	PSYKISK HELSEVERN	102	100	106	106	106	106
2423	MOT - PROSJEKTET	-6	25	25	25	25	25
2440	BARNEVERN TENESTE	238	234	255	255	255	255
2530	PLEIE, OMSORG, HJELP I INSTITUSJON	0	0	25	53	53	53
2540	PLEIE, OMSORG, HJELP TIL HEIMEBUANDE	881	689	979	1 187	1 187	1 187
2541	BUFELLESSKAP PSYKIATRI VALDERØY	0	0	99	216	216	216
2549	KVARDAGSREHABILITERING OG VELFERDSTEKNOLOGI	-128	3	-50	-50	-50	-50
2730	KOMMUNALE SYSSELSETTINGSTILTAK	402	341	367	367	367	367
3100	FORMIDLINGSLÅN	-82	-100	-120	-120	-120	-120
3250	NÆRINGSKONTORET	687	183	184	184	184	184
3253	JORD- OG SKOGBRUK	518	543	543	543	543	543
3610	VILTFORVALTNING	161	133	63	63	63	63
3620	FRILUFTSLIV	203	266	261	261	261	261
3650	KULTURMINNEVERN	35	73	25	25	25	25
3700	BIBLIOTEK	827	1 088	1 587	1 587	1 587	1 587
3750	MUSEER	0	28	28	28	28	28
3770	KUNST OG KUNSTFORMIDLING	95	140	140	140	140	140
3810	IDRETT	265	250	230	230	230	230
3850	KULTURKONTORET	751	738	788	788	788	788
3851	ANDRE KULTURTILTAK	165	169	159	159	159	159
3852	FRIVILLIGSENTRAL	283	485	518	518	518	518
Sum ramme 2 Kommuneleing - Stab, kultur, service og næring		21 457	21 437	24 176	24 834	24 834	24 834

Auken i budsjett frå 2022 til 2023 på 2,7 mill. kroner kjem i hovudsak av at det er oppretta ny kommunalsjefstilling Teknisk i stab. Det er også tatt inn igjen halv stilling biblioteksjef. Tiltak 30 overføring av merkantile resurssar aukar og ramma, tiltaket har tilsvarande reduksjon i ramme 5 og 7.

4. utfordringar og mål

4.1 Utfordringer

- Levere lovpålagde tenester innanfor tilgjengelege økonomiske rammer.
- Etablere effektiv organisering, støtte og tenestenivå som er tilpassa redusert bemanning og trange økonomiske rammer. Dette inneber blant anna tydeleg prioritering mellom arbeidsoppgåver, forventingsavklaring, og ikkje minst sikring av tvillingkompetanse slik at viktige funksjonar vert levert ved eventuell sjukdom, ferie og anna fråver.
- Svært pressa bemanningssituasjon kan gå utover fullverdig tenesteleveranse
- Implementering av nye digitale verkty, opplæring og størst muleg gevinstrealisering.
- Bygge opp tilstrekkeleg beredskapsressursar til store alvorlege hendingar
- Finne rett organisering under rammeområda for betre samhandling
- Sikre nødvendig kvalitet- og internkontroll i kommunen.
- Systematisk informasjonsarbeid, rett utvikling av heimeside, intranett og bruk av sosiale medier.
- Tilrettelegge for døgnopen forvaltning ved å betre innbyggardialogen slik at innbyggerane kan vere sjølvhjelpete uavhengig av arbeidstid.

4.2 Satsingsområde

- Framhaldande fokus på og oppfølging av systematisk HMS arbeid
- Leiarutvikling påbegynt i 2022, skal slutførast i 2023
- Oppfølging av 10-faktor medarbeidarundersøking
- Styrking av leiarkompetanse på budsjettarbeid og økonomisk styring
- Oppfølging av tiltak i helse og omsorgssektoren for å imøtekome framtidens behov (Leanprosjekt)
- Implementering og opplæring i oppgradert saks- og arkivsystem samt skydrift innført i desember 2022
- Tilrettelegging for nytt IKT-system for økonomi, løn og personal
- Vurdere samarbeid med andre kommunar eller innkjøp av tenester av sentrale stabsfunksjonar som er sårbare i dag (løn, rekneskap, arkiv m.m)
- Implementere samling av merkantile ressursar i stab
- Framhaldande fokus på kvalitet og internkontroll
- Framhaldande fokus på beredskapsarbeid

4.3 Styringskort og styringsindikator

Fokusområde	Mål	Måleindikator	Resultatmål 2023	
Innbyggjarar	Kvalitet tilpasse dei økonomiske rammevilkåra	Plassering i forbrukarrådet sine testar av kommunal service	100 eller betre av kommunane i landet. 10 eller bedre av kommunane i Møre og Romsdal Digitalisere timeregistrering til støttekontakter og fosterheimar. Oppgradering av Acos Websak og møte+ samt skydrift er innført.	
	Forenkling og effektivisering gjennom digitalisering	Etablert samarbeid med kommunar i regionen om digitalisering	Anbudsprosess HRM og økonomisystem er gjennomført og planlegging av nytt system er oppstarta. Nytt verktøy for styring og oppfølging er valgt og innføring oppstarta.	
	Velfungerande informasjons- og kommunikasjonskanal	Relevant informasjon er lett tilgjengeleg for innbyggjarar og tilsette døgnet rundt. System med digitale søknader mm fungerer godt	Videreutvikle og arbeide meir strategisk med informasjon til innbyggjarane. Giske kommune si heimeside er oppgradert.	
Medarbeidarar	Beredskapsarbeid med rett kvalitet	Gjennomførte beredskapsøvingar og ajourført beredskapsplan	Beredskapsøvingar er gjennomført. Kompetanseheving i beredskapsarbeid er gjennomført. Vurdering av ressurs til beredskapsarbeid er gjennomført.	
	Auke intern beredskapskompetanse	Gjennomførte øvingar	Øving på utvalde hendingar	
	Velfungerande kvalitets- og internkontrollsystem	Gode tilbakemeldingar frå tilsette og innbyggjarar. Regelmessig rullering, og få avvik på tenestene som blir gitt	Jobbe vidare med rutine og prosedyrer for dei mest risikobelasta områda	
	Godt arbeidsmiljø og tilfredse medarbeidarar	Nærversprosent	Statistikk over avvik og forbetningsforslag	Auke i meldte avvik og forbetningsforslag i alle einingar
			Internkontroll er integrert i planverk og rapportering	Alle einingar rapporterer systematisk på internkontroll
			Tilgjengeleg plan - og oppslagsverk	Kvalitets og personvernhandbok er utarbeidd.
			Resultat 10-faktor medarbeidarundersøking	Handlingsplan etter oppfølging av 10-faktorresultat er utarbeidd.
	Enkel og effektiv support og drift ved hjelp av digitale verkty	Arbeid med leiarutvikling held fram	Vernerunder og arbeid i HMS-utval. Opplevd kvalitet på samarbeid mellom verneteneste/tillitsvalde og arbeidsgivar.	Systematisk HMS-arbeid vert gjennomført i tråd med HMS-årshjul og handlingsplanar. Samlingar med vernerunde er gjennomført med rett kvalitet.
			Arbeid med leiarutvikling held fram	Kompetanseheving om sentrale faktorar er gjennomført.
			Gjennomført opplæring på nye digitale verkty	Brukarhandbok i Visma Tid er etablert.
Oppgradering av Acos Websak og møte+ er etablert og opplæring er gitt. Planlegging av nytt HRM og økonomisystem er godt i gang (vert etablert i 2024)				
Staben har rett kompetanse	Redusere sårbarheit i viktige stabsfunksjonar	Gode tilbakemeldingar frå leing og tilsette	Plan for kompetanseheving stab er utarbeidd.	
		Det er etablert tvillingskompetanse eller	Samarbeid med andre kommunar eller kjøp av tenester for sentrale stabsfunksjonar som er sårbare i dag (løn, rekneskap, arkiv m.m) er etablert.	

96 %

Fokusområde	Mål	Måleindikator	Resultatmål 2023
Økonomi	Lav andel av administrative ressursar. God økonomistyring	etablert samarbeid som fungerer med god kvalitet	
		Alle leiarar har kompetanse og forståelse for økonomi og økonomistyring	Kompetanseheving i budsjett og økonomistyring er gjennomført.
		Kostrå Netto driftsutgifter på funksjon 120 administrasjon per innbyggjar	≥ kr 3 500 per innbygger
		Kostrå Netto driftsutgifter på funksjon 120 som andel av totale utgifter	6 %
		Avvik i % av netto driftsramme	≤ 0

3 Fellesutgifter - fellesinntekter

På dette området blir det ført inntekter og utgifter som er felles for heile kommunen sin organisasjon, og som ikkje kan knytast opp mot einkilde einingar eller stab.

Driftsbudsjett - Kommunedirektøren sitt forslag

Alle tal i heile 1 000 kroner

Teneste	Beskrivelse	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
1212	GENERELLE PERSONALPOLITISKE TILTAK	1 434	1 424	1 505	1 505	1 505	1 505
1215	GENERELLE ARBEIDSMILJØTILTAK	360	213	243	243	243	243
1240	DIVERSE FELLESFUNKSJONAR	15 117	11 195	10 989	10 989	10 989	10 989
1700	ÅRETS PREMIEAVVIK KLP	-1 503	-4 000	-11 000	-11 000	-11 000	-11 874
1701	ÅRETS PREMIEAVVIK SPK	-562	-104	-504	-504	-504	-504
1710	AMORTISERT PREMIEAVVIK KLP	8 099	5 388	6 603	6 603	4 588	4 588
1711	AMORTISERT PREMIEAVVIK SPK	77	455	180	180	180	180
1720	PENSJON	150	0	0	0	0	0
1730	PREMIEFOND	-29 511	-5 135	0	0	0	0
1800	DIVERSE FELLESENTGIFTER	16	0	6 284	6 284	6 284	6 284
2110	FØRSKULE OG PRIVATE BARNEHAGAR	905	223	535	535	535	535
2120	GRUNNSKOLE	1 096	263	238	238	238	238
2343	KJØKKEN (MAT TIL HEIMEBUANDE)	282	243	268	268	268	268
2540	PLEIE, OMSORG, HJELP TIL HEIMEBUANDE	1 703	258	-106	-106	-106	-106
2546	GISKE OMSORGSSENTER	1 232	213	628	628	628	628
2548	BUFELLESSKAP FUNKSJONHEMMA	1 489	290	263	263	263	263
	Sum andre tenester knytt til fordeling av pensjonskostnader i 2021	5 695	0	0	0	0	0
	Sum ramme 3 fellesutgifter/fellesinntekter	6 080	10 927	16 126	16 126	14 112	13 238

Teneste 1212 og 1215

Her blir det ført løn til frikjøpte tillitsvalde og hovudverneombod, bedriftshelseteneste, velferdsordningar og kursutgifter på tvers av einingane.

Teneste 1240

Under teneste 1240 diverse fellesfunksjonar er det budsjettert med felles utgifter som:

- Felles kontormateriell på rådhuset
- Bevertning til møte og kurs
- Utgifter til porto, telefon og datakommunikasjon
- Kommunen si ansvarsforsikring
- Lisensar og serviceavtaler for felles IT-program og utstyr
- Utgifter til leige av kopimaskiner
- Serviceavtalear for anna teknisk utstyr som felles kopimaskiner m.v.
- Kontingent til Kommunenes Sentralforbund KS
- Overføringar til Sunnmøre Regionråd
- Avskrivningar på felles IT-program og utstyr

Teneste 1700 - 1730

Premieavvik og amortisering av premieavvik frå KLP og SPK er budsjettert på ansvar 1300.

Premieavviket er forskjellen mellom innbetalt premie og berekna pensjonskostnad.

Premieavviket er budsjettert med bakgrunn i tal frå Kommunal Landspensjonskasse og Statens Pensjonskasse og avstemt mot samla pensjonskostnad. Premieavviket blir anslått til kr 11 504 000, inkludert arbeidsgiveravgift. Dette er tal som skal budsjetterast som inntekt.

Tilsvarande er amortisert premieavvik berekna til kr 6 782 000 for 2023.

På grunn av endringa i pensjonsforvaltninga i 2021 har giske kommune 45,5 mill.kr i premiefond. Bruk av dette er ikkje lagt inn i rammeområdet då det ikkje vil ha effekt på berekna pensjonskostnadar som er ført på andre rammeområde. Bruk vil medføre redusert amortiseringstid dei 7 påfølgande åra. Sidan det er forskjell mellom premieinnbetaling og berekna pensjonskostnad, vil effekten for Giske kommune bli at likviditeten i 2022 blir betra.

Giske kommune sitt akkumulerte premieavvik inkl. arbeidsgjevaravgift var ifølge kommunen sin balanserekneskap pr. 31.12.2021 på 19,9 mill. kr og kan ved utgangen av 2023 kome opp i 29 mill. kr.

Dette premieavviket skal utgiftsførast i rekneskapen i løpet av 15 år, for premieavvik oppstått før 2011 og over 10 år for premieavvik oppstått i perioden 2011 – 2014, og 7 år for premieavvik oppstått frå 2015. Dette betrar såleis budsjettbalansen i høve til om kommunen ikkje fordelte dette over dei 7 åra.

Teneste 1800

I denne tenesta ligg utgifter knytt til tiltak 67 Flyktninger Ukraina lagt. Det er knytt stor usikkerheit til flyktningssituasjonen og korleis dette vil påverke utgiftene til kommuna. I tiltaket er utgifter knytt til dette dels ført på dei rammeområda som allereie er råka av auken i flyktningar. Resten er lagt til ramme 3 slik at det kan

fordelast på dei områda som får auka utgifter når flyktningane kjem. Inntektene frå flyktingtilskotet ligg i andre overføringar og tilskot frå staten.

Tenestene 2110, 2120, 2343 og 2540

Løn til lærlingar er ført her. Giske kommune har totalt 7 lærlingar: 4 helsefagarbeidarar, 2 barne- og ungdomsarbeidarar og 1 kokk. Vi har avtale med Sunnmøre kommunale opplæringskontor om administrasjon av lærlingordninga, og vi får kr. 20 000,- i tilskot per lærling frå Møre og Romsdal fylkeskommune. Lærlingar frå Giske kommune har i fleire år delteke i opplæringskontoret si rekrutteringspatrolje der målet er å rekruttere ungdomskuleelevar til fagarbeidarutdanning.

4 Diverse tenesteområde

Ramme 4 omhandlar sosiale tenester som vert gitt av NAV Giske.

Driftsbudsjett - Kommunedirektøren sitt forslag

Alle tal i heile 1 000 kroner

Teneste	4 - Diverse tenesteområde	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
2420	SOSIAL RÅDGJEVING OG VEILEDNING	2 281	3 299	3 528	3 528	3 528	3 528
2760	KVALIFISERINGSPROGRAM	1 151	1 209	1 238	1 238	1 238	1 238
2810	ØKONOMISK SOSIALHJELP	3 615	3 193	3 927	3 927	3 927	3 927
2851	NAV DRIFT - STATLEG DEL	-28	7	0	0	0	0
Sum ramme 4 Diverse tenesteområde		7 019	7 707	8 694	8 694	8 694	8 694

Sosialtenesta, Nav

Lov om sosiale tenester i NAV inngår i kommunen sitt samla velferdsansvar og omhandlar kommunale tenester og oppgåver som NAV Giske skal utføre og medverke i. Dei obligatoriske kommunale tenestene (minimumsløysinga) som inngår i NAV Giske er opplysning, råd og rettleiing (medrekna økonomisk rådgjeving), økonomisk stønad, mellombels bustad, individuell plan og kvalifiseringsprogrammet.

Ut over minimumsløysinga deltek NAV Giske i Intro-programmet for flyktningar, som og er ei kommunal teneste, med arbeidsrelatert opplæring/bistand.

Oppgåvene er til dels forankra i lov, som økonomisk sosialhjelp, og i nasjonale program som kvalifiseringsprogrammet. Desse er førande for kommunen sitt arbeid i høve grupper som treng særskild oppfølging. Giske kommune og NAV Giske har eit tett og godt samarbeid, vi ser at det gjer tenestene kvalitativt betre og heng betre saman. Kvalifiseringsprogrammet og kvalifiseringsstønad sjåast i samanheng med økonomisk sosialhjelp. Kvalifiseringsprogrammet er regjeringa sitt viktigaste verkemiddel i kampen mot fattigdom. Målet med programmet er å fremje overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltaking i samfunnet ved hjelp av tettare og meir forplikta bistand og oppfølging, også i dei tilfella vegen fram kan vere relativ lang og usikker.

Auka i ramme 4 er knytt til:

- Budsjettert høgare ramme for økonomisk sosialhjelp, sosial rådgjeving og veiledning grunna auka tal flyktningar

Driftstiltak i 2023:

- Jobbkonsulent.
- Flytningar Ukraina. Fellestiltak ramme 4,5 og 6.

Utfordringar og satsingsområder for sosiale tenester

Spesielle utfordringar:

- Vi erfarer at busette flykningar har hatt større behov for sosiale tenester også under introduksjonsprogram
- Stor auke i busette flykningar
- Mange har ikkje rett til introduksjonsprogram grunna alder. Dette gjer auke i utgifter til økonomisk sosialhjelp.
- Grunna auke i behov for kommunale tenester som sosialhjelp, samtidig som ein opplever statleg nedtrekk kan ein få auke i ungt utanforskap.
- Endra statlege reglar har ført til fleire brukarar som må ha sosialstønad og høgare kostnad per brukar (mellom anna som følge av høgare levekostnader)
- Ein skal ikkje lengre inntektsberekne barnetrygd i utmåling av økonomisk sosialhjelp.
- Arbeide med alternative tiltak for å halde budsjett innan økonomisk sosialhjelp
- Flere brukarar med meir komplekse gjeldsproblem
- Auka tal brukarar med samansette utfordringar
- Imøtekome nye oppgåver og krav til tenesteutvikling
- Vidareutvikle samarbeid mellom NAV og kommunen
- Ein arbeidsmarknad som har større krav til kompetanse

Satsingsområde for tenestene

- Arbeide for tettare samarbeid med kommune og privat næringsliv ved hjelp av ei prosjektstilling som jobbkonsulent og prosjektmedarbeidar flykning
- Tett oppfølging av utsatte grupper ved hjelp av inkluderingskompetanse for å styrke arbeidsinkludering
- Arbeide for å implementere Digitale innbyggartenester - Sosiale tenester i NAV (Digisos) for å betre kvaliteten og effektiviteten på saksbehandling ytterlegare etter Lov om sosiale tenester, frigi tid til ytlegerare fokus til sosialfagleg arbeid og kome raskare i gong med oppgåver som gjer brukarane sjølvhjelpete
- Oppretthalde fokus på konkrete og individuelle vurderingar i saksbehandlinga knytt til vedtak om økonomisk sosialhjelp, slik at nivået på KOSTRA-tala samanlikna med behovsjustert indeks blir oppretthalde
- Oppretthalde fokus og satsing på gjeldsrådgjeving
- Oppretthalde fokus og satsing på Kvalifiseringsprogrammet
- Oppretthalde fokuset på vilkår om aktivitet (aktivitetsplikt) ved tildeling av økonomisk sosialhjelp
- Auka innsats for å betre overgang til arbeid for flyktningar

Kostra nøkkeltal 2021

Nøkkeltal	Enhet	Giske	Ulstein	Sula
Sosialhjelpstilfelle	Antal	116	208	77
Antal sosialhjelpstilfelle 18-24år	Antal	21	40	21
Sosialhjelpstilfelle med sosialhjelp i 6 mnd eller meir	Antal	29	44	7
Arbeidsinntekt som hovudinntekt	Antal	20	31	7
Sosialhjelpstilfelle med sosialhjelp som hovudinntekt	Antal	30	60	19
Bur i eigd bustad	Antal	16	18	6
Tal på barn i familiar som mottok sosialhjelp	Antal	57	137	56

Styringskort og styringsindikator

Fokusområde	Mål	Måleindikator	Resultatmål 2023
Brukere	Auke tal brukarar som nyttar digitale tenester	Brukarar på sosialområdet som kan nytte digitale tenester skal nytte DIGISOS som plattform for søknader om sosialhjelp.	90%, sidan ikkje alle brukarane er digitale
	Oppretthalde fokus og satsing på gjeldsrådgjeving	Alle som melder behov skal få tilbod om bistand	25
	Vurdere Kvalifiseringsprogrammet (KVP) for brukarane og tilby program til alle som fyller vilkåra	Giske kommune har i rammetilskotet fått budsjett til 7 brukararar i KVP	7
	Sette vilkår om aktivitet ved tildeling av økonomisk sosialhjelp til brukarar under 30 år.	Følge intensjonen i Sosialtjenesteloven § 20	100%
Medarbeidere	En trygg og sikker arbeidsplass	NAV Giske sin Verksemdsplan	Systematisk HMS-arbeid
	Systematisk HMS-arbeid	NAV Giske sin HMS/IA plan	Følgje NAV Giske sin HMS/IA plan
	God økonomistyring	Avvik i % av vedtatt netto driftsramme	Halde tildelt budsjett. Drift i balanse

5 Oppvekst

1. Introduksjon

Rammeområde 5 oppvekst omfattar barnehage, grunnskule, kulturskule og vaksenopplæring. Barnehagane og skulane i Giske kommune arbeider målretta og langsiktig med å utvikle varige betre praksisar. Det er fokus på inkluderande praksis der barnet kan erfare «*Det var bra eg kom!*». Barnet skal være i sentrum, læring og utvikling skal være sosial og ha fokus på samarbeid. Barnet sin motivasjon/emosjonar er vektlegg og forkunnskap og individuelle forskjellar vil være ein ressurs. I oppvekst Giske skal barnet bli utfordra utan å verte overbelasta. Vurdering blir brukt som læringsmål og framovermelding. Barnet skal erfare samanheng på tvers av fag/aktivitet/grupper i og utanfor barnehagen og skulen.

Tenestene i oppvekst skal utviklast i samhandling med dei andre tenesteområda i kommunen og i tråd med sentrale og lokale styringssignal. Det er to kommunale barnehagar og fem grunnskular som alle er sjølvstendige resultatiningar. Det er skulefritidsordning – SFO – ved alle barneskulane. Det er etablert ein felles ungdomsskule. Oppvekst har også ansvar for finansiering og oppfølging av seks private barnehagar. Spesialpedagogisk team er organisert i stab og har ansvaret for fagleg utviklingsstøtte til barn med spesialpedagogiske vedtak i barnehagealder. Teamet bidrar også til kompetanseutviklinga for barnehageområdet. Det er søkt og innvilga OU-midlar til leiarutvikling for oppvekstsektoren. Prosjektet blir avslutta våren 2023.

2. Kjerneverksemd

Kjerneverksemd	Tal brukarar 2021	Tal brukarar 2022	Årsverk 2021	Årsverk 2022
2 komm. bhg	114	109	24,8	29,1
6 priv. bhg	432	438	-	-
Spesped bhg **	25	19	5,5	5,7
Norsk og samf. for innvandrarar ***	8	17	-	-
Grunnskule vaksne	2	4	-	-
Administrasjon oppvekst	-	-	3	3

* GSI (Grunnskolens Informasjonssystem)

** BASIL (Barnehagens Statistikk og Innrapporteringsløsning)

*** Giske kommune kjøper tenesta frå Ressurssenteret på Hareid, og har difor ikkje egne tilsette.

**** assistent til barn med behov for ekstra støtte er medrekna i årsverk for kommunale barnehagar

3. Diftsbudsjett - Kommunedirektøren sitt forslag

Alle tal i heile 1 000 kroner

Teneste	5 Oppvekst	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
2110	FØRSKULE OG PRIVATE BARNEHAGAR	81 229	80 142	89 386	89 386	89 386	89 386
2111	STYRKA TILBOD TIL FØRSKOLEBARN	8 503	9 941	10 833	10 833	10 833	10 833
2120	GRUNNSKOLE	113 368	115 024	123 821	122 999	122 938	122 989
2121	PEDAGOGISK RETTLEIINGSTENESTE	1 253	1 045	1 099	1 099	1 099	1 099
2130	VAKSENOPLÆRING	1 339	3 721	4 475	4 475	4 475	4 475
2150	SKOLEFRITIDSTILBOD	2 416	1 510	2 120	2 120	2 120	2 120
2220	SKOLELOKALER	-3	0	0	0	0	0
2230	SKOLESKYSS	2 341	1 657	684	684	684	684
2423	MOT - PROSJEKTET	339	290	311	311	311	311
3830	KULTURSKULE	1 507	275	329	329	329	329
Sum ramme 5 Oppvekst		212 291	213 605	233 057	232 235	232 174	232 225

Grunnskule

Årsaken til auke i budsjetttramma for grunnskule er knytt til lønns- og prisvekst, endring i demografibildet, samt endring i leseplikt for kontaktlærarar. Det er prioritert lovleg drift i grunnskule knytt til lærarnorm, symjeopplæring, faget fysisk aktivitet og leksehjelp. Budsjettet er justert med 3,7 million i løpet av 2022.

Driftstilskot private barnehagar

- Driftstilskot blir utrekna med utgangspunkt i rekneskapen for kommunale barnehagar to år i forvegen (2021). For å kompensere for løns- og prisvekst blir tilskotsgrunnlaget justert med kommunal deflator for dei to påfølgjande åra (2022 og 2023). Anslag for deflatorane blir gitt i samband med statsbudsjettet.
- Private barnehagar får eit pensjonspåslag på 11/10 prosent av lønnskostnadane i dei kommunale barnehagane (konsem/frittstående barnehagar).
- Det blir gitt eit administrasjonspåslag på 4,3 % som skal dekkje barnehagane sin del av felles administrasjonskostnadar i kommunen som ikkje er med i utrekninga.
- Private barnehagar i kommunar utan kommunale barnehagar får tilskot basert på nasjonale satsar, fastsett av Utdanningsdirektoratet

Kapitaltilskot private barnehagar

- Private barnehagar får tilskot som skal dekke rente- og avskrivningskostnader. Satsane er fastsette av Utdanningsdirektoratet etter utrekninga gjort av Telemarksforsking.
- Kapitaltilskotet er minimum 11 800 kroner per heiltidsplass. Barnehagar som er nye eller har fått godkjent utviding av areal, får større tilskot som er avtakande med alder på bygga.

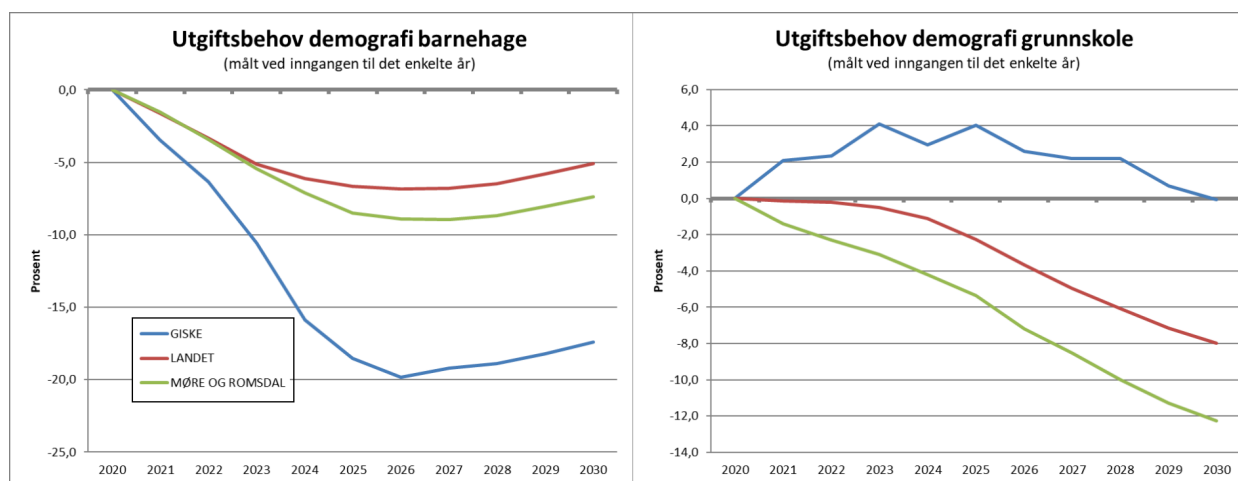
4. utfordringar og mål

4.1 utfordringsbilete

- Det er stor usikkerheit knytt til kostnadsbildet for overføringar til private barnehagar, samt overkapasitet i barnehage

- Oppgåver og samfunnsendring gjer arbeidet med barn og unge meir komplekst og samansett, krev nye praksisar og forpliktande samhandling
- Korleis kan vi levere tenester i tråd med normer, lov og forskrift ?
- Korleis utvikle god og systematisk tidleg innsats gjennom m.a «På sporet» og BU-modellen?
- Korleis realisere Fagfornyinga gjennom samla innsats rundt det pedagogiske utviklingsarbeidet i skulane?
- Korleis løyse mange komplekse prosjekt med redusert saksbehandlingskapasitet i stab? Fagfornyinga, kompetanseløft og oppvekstreform, handlingsplan mot mobbing og felles system og struktur i heile sektoren. BTI, velge og implementere digitalt samhandlingsverktøy
- Korleis sikre tid og rom for kompetansehevinga for tilsette i SFO?
- Arbeid med rett kapasitet og rekruttering for rett kompetanse i barnehageområdet
- Fokus på leiarutvikling og tillit
- Sikre gode overgangar mellom barnehage og skule, barneskule og ungdomsskule
- Utvikle arenaer for samhandling i laget rundt barnet, avklare roller
- Tilpassing innafor det ordinære tilbudet skal ha fokus i barnehage og skule
- Vidareføre arbeidet med TALK-prosjektet
- Fleire barn, unge og vaksne signaliserer auka sårbarheit og dermed forventning om støtte og hjelp

Demografisk utvikling

Demografimodellane som er utarbeidde av KS, viser at utgiftsbehovet for grunnskule vil auke kraftig fram mot 2030 og vere høgare enn 2020 nivået fram til 2030. Utgiftene til barnehage vil bli kraftig reduserte fram mot om lag 2026.

4.2 Satsingsområde

Barnehage

Tenesteområde 2110 Førskule og private barnehagar

8 av 10 barn i Giske kommune går i private barnehagar. Rett barnehagekapasitet er eit kommunalt ansvar. Tilskot til private barnehagar er basert på kostnader i kommunale barnehagar to år tilbake, med indeksregulering og justerte pensjonsutgifter. Det er gjennomført omfattande innsparingar i dei kommunale barnehagane. Stykkprisen for 2022 er hausten utrekna til kr 198 437 (for andre ordinære barnehagar) / 202 722 (enkelstående

barnehagar) per år for barn under tre år og kr 93 333/95 714 per barn over tre år. Giske kommune sine satsar for driftstilskot var lågast i lander våren 2022. Det er ulike satsar for enkeltstående barnehagar og barnehagar i kjede. Sum drifts- og kapitaltilskot blir betalt ut frå barnetal per 15.12.2022. Dei to kommunale barnehagane lokalisert på Giske og Vigra har 109 barn og driftar med lågaste driftskostnad per barn i landet. Økonomien i barnehagedrifta er sårbar med tanke på pålagd fagleg kvalitet og barnehagekapasitet. Leiarane i private barnehagar er med på styrarmøte og fagdagar i oppvekst.

To av barnehagane har kristen formålsparagraf: Daggry barnehage på Valderøya og Tryggheim barnehage på Godøya. Tryggheim ynskjer å byggje ny barnehage og har søkt om dette over tid. Barnehagekonsernet Gnist Barnehager AS eig Gnist Nordstrand og Gnist Sætra er no kjøpt opp av Norlandiakjeden. Skjong barnehage og Myra barnehage er foreldreieigde. Regjeringa legg til grunn at det skal være 50% pedagogar i barnehagane frå august 2025, noko som inneber ei ca 10 % fagleg styrking, med kostnadsauken det inneber. Regjeringa vedtok også at 25% av dei tilsette skal vere barne- og ungdomsarbeidarar. Det er fokus på språk, adferd og tilpassing innafor det allmenpedagogiske for å utvikle ein meir inkluderande praksis også i barnehagane.

Tenestemråde 2111 Styrka tilbod til førskulebarn

Kommunen gir tilbod til førskulebarn med særskilte behov i både private og kommunale barnehagar. Førskuleteamet gir spesialpedagogisk tilbod i barnehagane og i tillegg finansierer kommunen assistentstøtte til barn med særskilte behov, omfanget har auka.

Grunnskule

Giske kommune har frå november 2021 fire barneskular: Vigra skule, Valderøy barneskule, Godøy skule og Giske skule. Giske ungdomsskule samlar ungdomstrinnet i kommunen.

Netto driftsutgifter per barn 6-15 år i Giske kommune var i 2021 på 121.811 kroner, for kommunegruppe 1 var utgiften på 131.935, differansen utgjer ca 12 mill. Jf. Kostra.

Frå 2019 gjorde skulane betydelege sparetiltak, noko som resulterte i drift under lovleg norm. Frå 2022 er skulane drifta opp til lærarnorm. Talet på årstimar til undervisningspersonale er redusert med ca. 5,9 %, eller nesten 4 600 timar. Dette er gjort på kort tid og medfører derfor at vi på nokre område ikkje klarer å oppfylle lovpålagde tenester - sjå nedanfor.

Giske kommune har digitalisert med nettbrett 1:1 i skulane og det er starta ei investering i pc-ar til ungdomstrinnet.

TALK-arbeidet fokuserer på elevar som er diagnostisert med ASF-H (Autismespekterforstyrning, høgtfungerande). Dette prosjektet har gått i grunnskulen i fleire år. Helse- og omsorgssektoren er også i gang med dette arbeidet.

Betre inkluderande praksis og tidleg innsats

Frå hausten 2022 skal opplæringa vere i tråd med minstenorm for lærartettleik og det stort fokus på felles kvalitetsutvikling innafor fagområdet inkluderande praksis med felles retning for heile oppvekstsektoren. Kompetanse handlar her om å utvikle varige betre praksisar – bruke dei viktige timane barn og unge er på skulen, til å gjere meir av det som har best effekt.

Elevane får no symjeopplæring, faget fysisk aktivitet og tilbod om leksehjelp. I tillegg til ressursar til lærarnorm kjem ein tidsressurspott med to årstimar per elev, og ein innleiande ressurs for ungdomssteget med 57 årstimar per klasse. Skulane må og ha ressurs til kontaktlærarteneste med 28,5 årstimar per kontaktlærer, og nedsett undervisningstid for nyutdanna lærarar dei to første åra, samt redusert leseplikt for lærarar over 57 år.

Kompetente lærarar

Dei nyutdanna lærarane har no kompetanse på masternivå.

I ordninga "Kvalitet for kompetanse" kan lærarar få vidareutdanning for å møte kvalifikasjonskrava. Ordninga er eit spleiselag mellom stat, kommune og den enkelte deltakaren, der staten betaler vikar etter fastsett sats for lærar som tek godkjend vidareutdanning i utvalde undervisningsfag. Kommunen betaler bøker og utstyr samt reise og opphald i samband med studiet. Deltakaren får permisjon i 37,5% stilling. Studiet er sett til 50% arbeidsbelastning. 12,5% stilling er dermed deltakaren sitt bidrag i "spleiselaget".

Spesialundervisning

Kommunestyret har sett i verk eit arbeid for å redusere omfanget av spesialundervisninga og inkludere fleire elevar i den ordinære tilpassa opplæringa. 10,84 % får spesialundervisning i 2022/23. I 2021/2022 fekk ca. 9,7 % av elevane spesialundervisning, og 25,2 % av samla undervisningstimane blei brukt til dette.

Utfyllande informasjon om skulesektoren er å finne i Skoleporten og i GSI (Grunnskolens Informasjonssystem).

Skulebygg

I 2017 fekk kommunestyret presentert rapportar, utført av Norconsult, som viser eit klart behov for utbygging og oppgradering av skulebygga. Mest prekært er behovet på Vigra skule. Godøy skule har fått noko oppgradering gjennom arbeidet med å samle 1-7. Både på Godøy og Vigra skule manglar tilrettelagd uteområde.

Giske ungdomsskule har fått på plass modulbygg for å romme ein større elevflokk. Det er satt av midlar til renovering av skulekjøkkenet. Det er gjort tiltak for å tilrettelegge Godøy skule som 1-7. Elevar ser ut til å trenge støtte til Livsmeistring i større grad enn før. Årsakane er samansette og må også sjåast i samheng med pandemien.

Årsverk i grunnskulen

	2021-22	2022-23
Rektor/avdelingsleiar *	9,8	9,8
Undervisningspersonale **	107,3	119,1
Assistent/anna elevretta arbeid ***	30,6	21,28
Kontor	1,6	1,6

Kjelde: Data rapportert i GSI (Grunnskolens Informasjonssystem (<https://gsi.udir.no>) 1. oktober 2022.

*Alle avdelingsleiarstillingar er no tilsett, nokre er konstituert

**Ønska dreining å redusere bruk av assistent til fordel for lærarkompetanse. Opplæringa ligg no nærare tidleg innsats/lærarnorm.

***Nye brukarar med behov for ekstra støtte

Elevtal

Skule	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	Sum 1.-7. klasse	8. kl.	9. kl.	10. kl.	Sum 8.-10. klasse	
Giske skule	15	14	18	11	12	11	9	90					90
Godøy skule	17	19	21	17	23	13	17	127					127
Valderøy barneskule	69	65	66	61	58	56	66	441					441
Giske ungdomsskule									132	108	148	388	388
Vigra skule	25	30	30	26	25	23	24	183					183
I alt	126	128	135	115	118	103	116	841	147	107	124	386	1229

Tal henta frå GSI (Grunnskolens Informasjonssystem) <https://gsi.udir.no>

Teneste 2121 Pedagogisk rettleiingsteneste

Pedagogisk rettleiingsteneste omfattar fagleg pedagogisk støtte til system, struktur og individualsaker i oppvekst skule. Fokus er på å utvikle inkluderande, likeverdige tilbod. Ansvar for planlegging, koordinering, støtte til forsøk og arbeid med søknadar om midlar frå fylke og stat. Einingane får samlande oppfølging av sine planar og rapportar for mest mogleg felles kommunale planar og prosedyrer. Ansvar for kurs og rettleiing til leiarar, fellesutgifter til kurs (inntekter og utgifter), midlar til kommunalt foreldreutval og interkommunalt arbeid blir også ført her. Giske kommune har ein tilsett knytt til denne tenesta.

Teneste 2130 Vaksenopplæring

Vaksenopplæring omfattar både grunnskule, spesialundervisning på grunnskuleområdet for vaksne, samt opplæring i norsk og samfunnskunnskap for innvandrarakar med rett og plikt til slik opplæring etter introduksjonslova § 17. Kommunen får tilskot til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Grunnskuleopplæring for vaksne skal dekkjast av rammetilskotet. Tilskotet til norsk og samfunnskunnskap er todelt med eit grunntilskot på 610 000 kroner per år og persontilskot på 146 600 fordelt på tre år. Så langt i 2022 har vi motteke noko over 1 mill.

23 personar får for tida opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Giske kommune kjøper denne tenesta frå Hareid ressurscenter. Deltakarane får dekt kostnad med hurtigbåt til Hareid. Giske kommune har ikkje tilbod til arbeidsinnvandrarakar frå EØS-området, som ikkje har rett på gratis opplæring og heller ikkje plikt til å ta norskopplæring. Desse blir vist til ei av nabokommunane våre som har tilbod til betalingslevar. Deltakarar som har arbeidsgivar, kan få norskopplæring betalt gjennom den statlege støtteordninga Kompetansepluss.

Fire vaksne får for tida grunnskuleopplæring etter § 4 A-1 i opplæringslova. Denne tenesta blir også kjøpt frå Hareid kommune og frå Ålesund kommune. Deltakarar i grunnskuleopplæring har rett til gratis skuleskyss.

Teneste 2150 Skulefritidsordning (SFO)

SFO-tilbodet skal vere eit likeverdig tilbod til alle barn i 1.-4. årstrinn og til barn i 5.-7. årstrinn som har særskilte behov. Nasjonal Rammeplan for SFO kom i juni 2021. Både den og Fagfornyinga har tydelege forventningar om kompetanseutvikling for tilsette. Kommunen dekkjer ekstra kostnader til barn som har særskilte behov for tilrettelegging. Det er innført gratis kjernetid i SFO. Utover dette skal foreldrebetalinga dekkje kostnadene for tilbodet. Sjølvkost for SFO inkluderer utgifter til lokale. Frå hausten 2021 ser vi ei sterk auke i søknader om nedsett

betaling i SFO, betalinga skal ikkje overskride 6 % av husstanden si inntekt. Barn med særskilde behov i 5.-7. klasse har rett på gratis SFO.

Teneste 2230 Skuleskyss

Elevar som bur meir enn 4 km frå skulen - rekna frå dør til dør - har rett på gratis skuleskyss. For elevar i første klasse er grensa 2 km. Elevar med varig eller kortvarig funksjonshemming, skade eller sjukdom som gir behov for skuleskyss, har rett til skyss uavhengig av avstand. Elevar kan også ha rett til skuleskyss på grunn av trafikkfarleg veg. Fylkeskommunen er ansvarleg for skuleskyssen, og kommunen betaler ein eigenandel som tilsvarar enkeltbillett.

Teneste 3830 Kulturskule

I 2020 blei kulturskulen underlagt Valderøy barneskule. Tilbodet ved skulen har blitt tilpassa den økonomiske situasjonen og slik redusert. 72 elevar mister tilbod i kulturskulen med opplæringstilbod i gitar, piano og trommer. Kulturskulen er tidleg innsats for livsmeistring og utgjer første trinn i omsorgstrappa. Med dagen ramme blir kulturskuletilbodet gitt til dans 133 elevar
Kunst: 30 elevar, Sang/messingblåseinstrument: 17 elevar.

Nøkkeltal per 1. oktober

Kulturskule

Kulturskulen	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
Musikkundervisning	133	123	106	71
Visuelle kunstfag	30	30	23	30
Teater	17	0	0	
Dans	130	129	137	133
Andre kunst- og kulturuttrykk	0	0	0	
Samla elevtal	310	282	266	235
Årsverk			2,96	2,62
Rektor/inspektør	0,92	0,7	0,2	0,2
Kontorhjelp	0	0	0	0
Årsverk til undervisning	4,62	3,33	2,96	2,42

4.3 Styringskort og styringsindikator

Fokusområde	Mål	Måleindikator	Resultatmål 2023
Brukarar	God kvalitet i oppvekst	Systemretta tiltak i alle einingar for lovfeste tidleg innsats (§ 1-4)	
	God kvalitet i barnehage	Andel tilsette med utdanning som barnehagelærar	50 %
		Andel tilsette med fagarbeidarutdanning	33 %
	God kvalitet i skule	Brukartilfredsheit totalt	4,6
		Grunnskulepoeng	45
		Elevar på meistringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing på 8. trinn (prosent)	69,5 %
		Elevar på meistringsnivå 3-5, nasjonale prøver i rekning på 8. trinn (prosent)	63,8%
Elevundersøking trivsel (skala 1-5)	4,5		
Medarbeidarar	Godt arbeidsmiljø og tilfredse medarbeidarar	Nærvær	96 %
Økonomi	God økonomistyring	Avvik i % av vedtatt netto driftsramme	+/- 0

6 Barn, familie og helse

Ramme 6 omfattar eining Barn, familie og helse. Eininga har følgjande tenester: legeteneste, kvardagsrehabilitering, velferdsteknologi, fysio/ergo, logoped, psykisk helseteam barn og unge, PPT, barnevernteneste, hjelpemiddel, helsestasjon og skulehelseteneste, flyktingteneste og introduksjonsprogram.

2. Tenesteområde

Tenesteområde	Tal brukarar sep 2020	Tal brukarar sep 2021	Tal brukarar sep 2022
PPT inkl. logoped	PPT: 96 aktive saker, 62 nye henvisningar. Logoped: 100 brukarar	PPT: Tal brukarar 96, logoped: 7	60 nye henvisningar, venteliste 10, fristbrot 5
Helsestasjon og skulehelseteneste, inkl. jordmorteneste	Helsestasjon 2500, jordmor 100	Helsestasjon: 2500, jordmor : 120	Helsestasjon: 2500 Jordmor: 100
Diagose og behandling	7790	7985	om lag 8000
Frisklivssentral	-	-	-
Fysio/ergo inkl. kvardagsrehabilitering og hjelpemiddellageret	Fysioterapitenesta ca 120, ergoterapi 45, kvardagsrehabiliteringsteamet 65, 7900 hjelpemiddel	Fysio 120, ergo 45, kvardagsrehabilitering 65, hjelpemiddel 7900	Fysio 110, ergo 40, kvardagsrehab 58
Psykisk helseteneste barn og unge	50 (1 årsverk)	68	95
Barnevern og barnevernstiltak	84 brukarar, 61 mottekne meldingar, 59 medtiltak i heimen, 5 barn under omsorg, 7 barn i fosterheim .	Tal brukarar 63, tal mottekne meldingar 84, tal hjelpetiltak 48, tal fosterheim 7, tal tilsynsansvar 8	Aktive saker 58 Nye meldingar 68 Hjelpetiltak 58 Fosterheimar 7 Tilsyn i fosterheimar 10
Tildelingskontor	Tal brukarar: 843, tal tenester: 3099, tal e-meldingar: 13425	Tal brukarar 855, tal tenester 3271, tal elektroniske meldingar 17 000.	Tal elektroniske meldingar 17 406 Vedtak 748
Flyktingteneste	64, 13 på introduksjonsprogram	64. 13 på introduksjonsprogrammet	65. Intro: 13

3. Driftsbudsjett - kommunedirektøren sitt forslag

Alle tal i heile 1 000 kroner

Teneste	6 Barn, familie, helse	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
1260	SAKSBEHANDLING - FELLES	106	105	251	251	251	251
2111	STYRKA TILBOD TIL FØRSKOLEBARN	874	1 302	1 092	1 092	1 092	1 092
2120	GRUNNSKOLE	2 151	2 565	2 490	2 490	2 490	2 490
2130	VAKSENOPPLÆRING	223	382	283	283	283	283
2320	FØREBYGGING HELSESTASJONS- OG SKULEHELSETENESTE	5 024	6 143	6 908	6 908	6 908	6 908
2330	FOREBYGGANDE ARBEID, HELSE- OG SOSIAL	708	754	758	758	758	758
2340	AKTIVISERING AV ELDRE OG FUNKSJONSHEMMA	1 391	1 231	1 260	1 260	1 260	1 260
2410	DIAGNOSE OG BEHANDLING	14 412	13 301	14 557	14 857	14 857	14 857
2411	FYSIO-/ERGOTERAPITENESTE	4 887	4 617	5 221	5 221	5 221	5 221
2412	PSYKISK HELSEVERN	1 394	16	1 085	1 849	1 849	1 849
2413	FRISKLIVSSENTRAL	1	0	0	0	0	0
2420	SOSIAL RÅDGJEVING OG VEILEDNING	-103	-72	-72	-72	-72	-72
2421	FLYKTNINGKONTOR	1 142	1 092	2 720	2 720	2 720	2 720
2440	BARNEVERN TENESTE	4 703	7 555	7 382	7 382	7 382	7 382
2510	BARNEVERN TILTAK I FAMILIEN	3 386	2 443	3 006	3 006	3 006	3 006
2520	BARNEVERN TILTAK UTANFOR FAMILIEN	3 453	6 120	5 659	5 659	5 659	5 659
2540	PLEIE, OMSORG, HJELP TIL HEIMEBUANDE	2 293	2 514	2 556	2 556	2 556	2 556
2750	INTRODUKSJONSORDNINGA	1 468	2 800	2 388	2 388	2 388	2 388
Sum ramme 6 Barn, familie, helse		47 513	52 870	57 544	58 608	58 608	58 608

Oppvekstreforma/barnevernsreforma vart gjeldande frå 1.1.2022. Dei mest krevjande oppgåvene i reforma ligg til barnevernstenesta med nytt ansvar for institusjon og fosterheim, ut over det ligg reforma til heile organisasjonen å følgje opp. Det krev mellom anna tett samarbeid mellom ei rekke tenester. Det ligg ikkje ytligare styrking i budsjett 2023 til oppfølging av barnevernsreforma/oppvekstreforma. Statistikk frå SSB viser at 28% av innbyggjarane i Giske kommune er mellom 0-20 år. Denne veksten påverkar tenestene i eininga i særskild stor grad. Tverrfagleg samarbeid er vektlegg. Det er framleis nasjonal satsing på helsestasjon, skulehelseteneste og jordmorteneste. Desse tenestene søker vi tilskot til frå staten for å styrkje bemanninga.

Psykisk helse og rus er også ei nasjonal satsing. Vidare er satsing og fokus på kvardagsrehabilitering og velferdsteknologi stor. Frå 2020 vart velferdsteknologi integrert i helse- og omsorgstenestene. Giske kommune har hatt stort fokus på dette sidan 2015 og har kome langt i arbeidet. Giske kommune deltek i interkommunalt samarbeid og kjøper tenester hjå andre kommunar knytt til legevakt natt, barnevernvakt, krisesenter, overgrepsmottak og kjøp av tenester legesenter.

Årsak til auke i budsjett 2022 til budsjett 2023 med kr 4,6 mill:

- Auke i utbetaling av basistilskot fastlegane og auke i kostnader kjøp av tenester med kr 1,5 mill. Basistilskotet vert delvis finansiert gjennom tilført midlar i ramma.
- Flyktningtenesta er styrkja med kr 1,6 mill grunna auke tal flyktningar.
- Generell løns- og prisvekst.

Driftstiltak 2023:

- Halde stilling vakant 10 mnd, psykolog.
- Oppretting 20 % barnekoordinator
- Auke i utgifter til fastlegeordninga
- Flyktning, Ukraina. Fellestiltak med ramme 4 og 5.
- Samhandling for rette tenester. Fellestiltak med ramme 5, 4 og 7.

4.1 Utfordringsbilde

- Eininga har redusert stilingar i fleire tenester frå 2019 til 2022. Utfordringa blir å klare å levere lovpålagde tenester med denne reduksjonen. Ytterlegare reduksjon vil føre til at vi må legge ned tilbod og nokre av oppgåvene må eventuelt overførast til andre tenester. Tilbodet til brukarane vil bli redusert og mange vil ikkje få tilbod om tenester. Andre tenester innan organisasjonen får konsekvens, til dømes omsorg og oppvekst.
- Rekruttering av tilsette med naudsynt kompetanse, som må kunne løyse stadig fleire oppgåver i mindre fagmiljø. Oppgåver som blir overført frå Helseføretaket til kommunalt nivå, gjer at vi må yte meir spesialiserte oppgåver. Vi må yte meir til fleire.
- Digitalisering og å ta i bruk dei verktøya vi allereide har. Erstatte individuell oppfølging med digitale hjelpemiddel.
- Fastlegeordninga er i endring og rekruttering av fastlegar kan vere ei utfordring. Basistilskot til fastlegane auka i 2022. Denne vert ikkje fullt ut finansiert frå staten. Kommunen får difor ein kostnad knytt til dette i 2023.
- Levere lovpålagde tenester innan budsjettamma.
- Halde lovpålagde fristar i barnevernstenesta og PPT.
- Førebu arbeidet med å bygge opp naudsynte hjelpetiltak for å i møtekrava i Barnevernsreforma som trådte i kraft frå 2022.
- Frå 01.08.22 vart det lovpålagt at kommunane skal ha ein barnekoordinator for familiar med store og samansatte behov. Ressursane som er avsett til dette tilsvarer ei styrking av arbeidet med om lag 20%. Vi må i tillegg bruke eksisterande ressursar for å i møtekrava. Arbeidet med betre tverrfagleg samhandling (BTS) vil også bidra til å nå måla om betre koordinering av tenestene for målgruppa.
- Nødvendige omstillingsprosessar skal gjennomførast med få leiarressursar. Omstillingsprosessar krev tett oppfølging og avdelingsleiarane som må arbeide med omstilling og samstundes bidra inn i den daglege drifta.

4.2 Moglegheit og fokusområde

- Betre tverrfagleg samhandling (BTS)
- Tidleg innsats og førebyggjande arbeid
- Samanhengande tenester i organisasjonen. Vi bygger laget rundt barna. Samarbeid mellom helse, omsorg, oppvekst, NAV, legekantor og spesialisthelsetenesta.
- Sikre samheng i alle satsingane: Kompetansereforma, Inkluderande praksis, Betre tverrfagleg samarbeid, BTS-prosjekt. TALK-prosjektet, Oppvekstreforma/barnevernsreforma og barnekoordinator.
- Bygge kapasitet og kultur for kontinuerleg forbetningsarbeid
- Digitalisering og bruk av ny teknologi.

Oversikt tal årsverk i eining barn, familie og helse

Teneste	2019	2020	2021	2022
PPT, logoped	5	3,8	4,3	4
Helsestasjon, jordmor	10,3	10,3	10,3	10,3
Legetenesta	2,58	2,58	2,58	2,63 årsverk fast tilsett kommunale legar, 9 fastlegeheimlar
Fysio/ergo/kvardsrehab	7,6	6,6	6,6	6,6
Psykisk helseteam barn/unge	3	2	2	2
Barnevernstenesta	8	7	7	8
Frisklivssentralen	0,2	0	0	0
Tildelingskontor	4,7	3,7 frå 1.8.2020	3,7	3,7
Flyktingteneste	1,63	1,63, 1 årsverk frå 1.7.220	1	1 fast, 1,5 på engasjement grunna flyktingsituasjonen
Totalt årsverk	42,81	38,18	37,48	39,73

Kostra, helsetenester 2021

Nøkkeltal	Enhet	Giske	Ulstein	Sula	Kostragruppe 1	Landet utan Oslo	Møre og Romsdal
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggjarar	Årsverk	11,6	14,1	9,3	12,3	12,1	12,7
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggjarar	Årsverk	6,3	8,8	8,6	9,8	9,7	9,5
Avtalte årsverk i helsestasjon- og skulehelsetenesta per 10 000 innbyggjarar	Årsverk	41,8	64,6	45	57,2	50,5	52,0
Andel heimebesøk av helsesjukepleiar til nyfødde	Prosent	41,7	101	99	91,2	80,5	91,7
Netto driftsutgifter til kommunehelsetenesta i prosent av kommunens samla netto driftsutgifter	Prosent	5,9	5,4	5,1	6,2	6,6	6,0

Kostra, Barnevern, 2020

Nøkkeltal	Enhet	Giske	Ulstein	Sula	Kostragruppe 1	Landet utan Oslo	Møre og Romsdal
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbyggjar 0-22 år	kr	4 496	6 467	6 784	8 223	8 378	6 992
Barn med melding ift. innbyggjar 0-17 år	Prosent	3,2	2,9	4,0	4,2	4,3	3,7
Prosentandel barn med undersøking ift innbyggjarar 0-17 år	Prosent	3,5	3,7	4,3	4,5	4,4	3,8
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-22 år	Prosent	-	-	-	-	-	-
Brutto driftsutgifter per barn med undersøking eller tiltak	Kr	60 298	54 903	56	61 017	63 322	57 431
Brutto driftsutgifter per barn som ikkje er plassert av barnevernet	Kr	47 278	37 963	9 761	41 758	47 364	35 846
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet	Kr	316 818	351 810	444 808	449 472	430 792	396 996
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk	Tal	17,7	14,9	22,0	17,4	16,4	17,0
Undersøkingar med handsamingstid innan 3 mnd	Prosent	94	59	94	86	91	85
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbyggjar 0-24 år	kr	4 226	5 994	6 327	7 632	7 678	6 431
Barn med barnevernstiltak ift innbyggjar 0-24 år	Prosent	2,9	2,8	3,8	3,8	3,3	3,3

Styringskort

Fokusområde	Mål	Måleindikator	Resultatmål 2023
Brukarar	Opplevd god kvalitet barnevernstenesta.	Brukarundersøking. Halde snitt i Noreg innan andel barn med barnevernstiltak. 4 avviksmeldingar per år som gjeld saksbehandling.	Gjennomføre brukarundersøking. Halde snitt i Noreg innan andel barn med barnevernstiltak., undersøkingssaker. Ingen fristbrot i saksbehandling. Tilsette gjennomfører tiltak i kompetanseplan.
	Ei god fastlegeordning	Rekruttere og behalde fastlegar. Ledig kapasitet på fastlegelistene.	Full fastlegedekking.
	Betre koordinerte tenester	Utarbeide retningslinjer for gjennomføring av tverrfaglege møte og koordinatrorolla. Delta og følgje opp arbeid i prosjektet "betre tverrfagleg innsats". Felles verktøy for individuell plan og individuell opplæringsplan	Fortsetje prosjekt Betre tverrfagleg samhandling. Følgje opp arbeidet. Tverrfagleg samhandling i eininga og mot andre tenester i kommunen. Utarbeide samhandlingsmodell for kommunen. Rulle ut verktøyet.
	Digitale søknader til omsorgstenestene	Digital søknad er på plass innan 2023.	Utarbeide digitale søknadsskjema i helse og omsorgstenestene. Ta i bruk i 2023.
	Oppvekstreforma/barnevernsreforma trede i kraft frå 01.01.2022. Gode system for å fange opp tidlege teikn på skeivutvikling.	Internkontrollsystem som viser korleis vi handler ved bekymring	Vi klarer å møte oppvekstreforma best mogleg med dei tilgjengelege ressursane kommunen har. Samarbeid mellom helse, omsorg og oppvekst. Felles arbeidsgruppe.
Medarbeidarar	Kompetanseutvikling i alle tenester	Kompetanseplan	Gjennomføre tiltak utarbeida i kompetanseplan for eininga.
	Sjukefråvær skal ikkje overstige 5 %	Følgje opp fråværs-statistikk, rapportere. Setje i verk nødvendige tiltak. Samarbeid med tilitsvalde og verneombod.	Sjukefråværet skal ikkje overstige 5 %
Økonomi	Effektivisere drifta i eininga	Utarbeiding av rutinar	Gjennomgang av tenesteleveranse og prioritering av oppgåver
	God økonomistyring	Avvik i % av vedtatt netto driftsramme. Alle tenestedområda rapporterer kvar månad på status drift og økonomi.	Avvik ≤ 0

7 Pleie og omsorg

1. Introduksjon

Ramme 7 omfattar einingane Valderøy omsorgsdistrikt, Vigra, Giske og Godøy omsorgsdistrikt og eining Meistring og psykisk helse. Ramme 7 har også eit ansvarsområde knytt til kjøp av tenester Øyeblikkeleg hjelp døgntilbod, avdeling smittevern og utskrivingsklare brukarar.

Einingane yter tenester med heimel i helse- og omsorgstenestelova.

Teneste	7 Pleie, omsorg og sosial	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
2330	FOREBYGGANDE ARBEID, HELSE- OG SOSIAL	3 288	0	0	0	0	0
2340	AKTIVISERING AV ELDRE OG FUNKSJONSHEMMA	3 275	3 688	4 044	4 044	4 044	4 044
2343	KJØKKEN (MAT TIL HEIMEBUANDE)	1 036	1 605	1 172	1 172	1 172	1 172
2412	PSYKISK HELSEVERN	2 432	2 700	2 919	2 919	2 919	2 919
2430	TILBOD TIL PERSONAR MED RUSPROBLEM	1 571	1 581	1 716	1 716	1 716	1 716
2530	PLEIE, OMSORG, HJELP I INSTITUSJON	9 491	9 484	10 473	10 445	10 445	10 445
2531	INSTITUSJONSKJØKKEN	345	402	422	422	422	422
2540	PLEIE, OMSORG, HJELP TIL HEIMEBUANDE	50 823	47 329	50 738	50 531	50 531	50 531
2541	BUFELLESSKAP PSYKIATRI VALDERØY	10 101	10 772	11 739	11 622	11 622	11 622
2543	AVLASTNING	14 778	17 842	14 938	14 938	14 938	14 938
2544	BRUKERSTYRT PERSONLEG ASSISTENT	5 111	7 202	6 443	6 443	6 443	6 443
2545	RESET BUFELLESSKAP - DRIFT	9 671	9 825	11 676	11 676	11 676	11 676
2546	GISKE OMSORGSSENTER	27 390	26 563	29 935	29 935	29 935	29 935
2547	Godøy Bukollektiv	7 818	8 253	9 479	9 479	9 479	9 479
2548	BUFELLESSKAP FUNKSJONSHEMMA	29 059	27 449	24 539	24 539	24 539	24 539
2549	KVARDAGSREHABILITERING OG VELFERDSTEKNOLOGI	848	1 179	806	806	806	806
2650	OMSORGSBUSTADAR	4	0	0	0	0	0
Sum ramme 7 Pleie, omsorg og sosial		177 041	175 873	181 039	180 686	180 686	180 686

Giske kommune har tre omsorgssenter. Giske omsorgssenter (40 heildøgns plassar), Vigra omsorgssenter (21 heildøgns plassar) og Godøy og Alnes bukollektiv (12 heildøgns plassar). Alle driv bukollektiv-drift med unntak av 8 institusjonsplassar ved Vigra omsorgssenter. Samla har kommunen 76 heildøgns plassar. Den største tenesta er heimebasert teneste som blir gitt både i bukollektiv og i heim til brukar. Kommunen har eige storkjøkken som leverer effektive tenester både til omsorgssenter, til eigen heim, møtemat og liknande. Giske kommune har bufellesskap til menneske med utfordringar innan psykisk helse og rus (Løkevegen, 10 heildøgns plassar), og bufellesskap til menneske med nedsett funksjonsevne, (Gudmundvegen, Skomakarvegen, Reset, med til saman 15 heildøgns plassar), avlastningsbustad/barnebustad på Godøya (2 plassar, etablert i 2022) og dagtilbod (Kingelveven) til menneske med nedsett funksjonsevne. Kommunen har dagtilbod ved Giske omsorgssenter og dagtilbod for demente ved Vigra omsorgssenter.

Strategi bu- og tenestetilbod helse og omsorg 2050, vedteke i Giske kommunestyre juni-22, vert viktig for å møte veksten og nødvendig utvikling innan helse og omsorg.

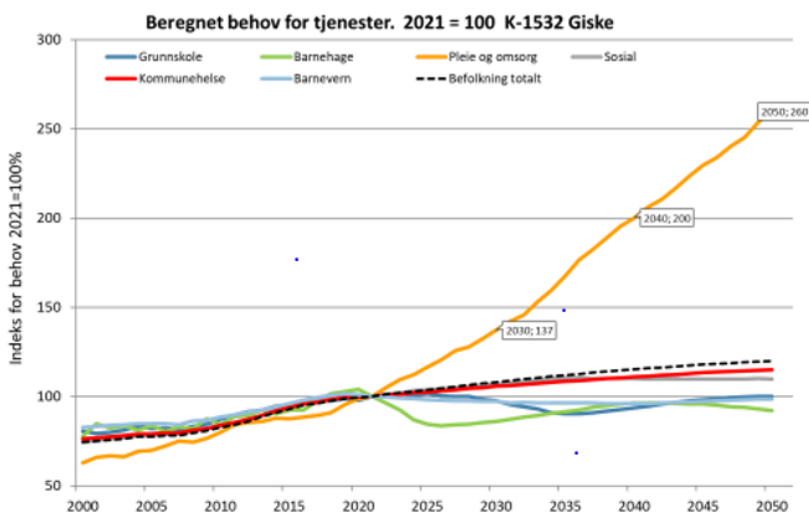
Kommunestyret har vedteke følgjande overordna strategiar:

- Heilskapleg bustadpolitikk for rett teneste, meistring og trivsel
- Heilskapleg tenesteutvikling

- Samskapingsskommunen Giske

Sjå [Strategi bu-og tenestetilbod helse og omsorg 2050](#) for meir informasjon.

Samfunnet står overfor store endringar og framtidsbiletet viser at dagens lokalisering, organisering og drift av tenestene ikkje vil vere berekraftig i framtida. Endringar i demografi, oppgåver, forventningar, digitalisering og teknologiske løysingar vil vere store og skje i eit raskare tempo enn tidlegare. Kommunen må ha strategiar og plan for å møte dette. Framskrivningane viser at behovet for pleie og omsorgstenester vil auke med 150% om vi held fram med å yte tenester på same måte som i dag. Kommunen vil verken ha økonomi eller hender nok til å imøtekome dette. «Å vekse smartare» vil kreve ei heilskapleg tilnærming og eit tett samarbeid mellom politikk, administrasjon og kommunen sine innbyggjarar.

▶ Figuren viser framtidig behov for tjenester i Giske kommune som helhet om tjenestene leveres i samme omfang i framtiden som i dag per aldersgruppe. Framskrivningen er basert på SSB sitt MMMM alternativ juni 2020.

▶ Pleie- og omsorgsområdet vil måtte forvente en kostnadsøkning på 37 % i 2030 om tjenestene utføres i samme omfang som i dag per aldersgruppe basert på SSB sin forventninger om beboere i kommunen. I 2040 forventes det at veksten er på 100 % mot dagens nivå. Dette forklares i stor grad med forventet vekst i den eldre delen av befolkningen.

▶ Kommunen har hatt en økning i innbyggere og forventer fortsatt befolkningsvekst. Dette påvirker behovet for kommunale tjenester.

Tenesteutvikling er eit kontinuerleg arbeid og kommunen må ta inn over seg at endringar er ein del av kvardagen. Tenestene vert i stor grad påverka av samfunnsutvikling, demografi, nasjonale føringar, overføringar av oppgåver og endringar innan spesialisthelsetenesta. Det inneber mellom anna at kommunane i større grad må ruste seg for å ha meir spesialisert kompetanse i tenestene og handtere meir lokalt og nær brukaren. Knappleik på personell framover gjer mellom anna at det i større grad må nyttast nye arbeidsmetodar og digitale løysingar i møte med brukarane.

Velferdsteknologi er ei nasjonal satsing og ein ser store menneskelege og økonomiske fordelar ved at det i større grad vert nytta i helsetenestene. Det er forventa at den tverrfaglege måten å jobbe på i samspel med teknologiske løysingar skal gi store positive effektar både på tenestekvalitet, effektivitet og økonomi.

I dag er 4 % av innbyggjarane 80 år eller eldre, framskrivinga viser 6,8 % i 2040. Om lag 28 % av innbyggjarane er i gruppa 0-20 år, det viser at vi har ei relativt ung befolkning. Vi må vere budde på utfordringar innan denne gruppa. Framskrivinga viser at vi framover vil ha relativt store grupper i alderen 30-54 år og 74-84 år.

Kartleggingar som er blitt gjort i kommunen viser at vi har særleg vekst og utfordring når det gjeld tenestetilbod til demente og til barn og unge med særlege behov.

Strategiane skal bidra til at Giske kommune når mål om å ha likeverdige og heilskaplege tenester av god kvalitet som er lett tilgjengelege for alle. Kommunen skal ha helsefremjande, trygge og gode oppvekstvilkår for barn og unge, og vere eit aldersvennleg samfunn der den einskilde har ein meiningsfull og helsefremjande kvardag, høg grad av sjølvstende og moglegheit for deltaking i samfunnet. Kommunen må vere i stand til å levere gode og målretta tenester innan tilgjengelege rammer, samtidig tilpasse kommunen sine utgifter til eit bærekraftig nivå. Strategiane skal bidra til at det vert skapt bevisstheit rundt den positive helseeffekten som ligg i deltaking, aktivitet og mestring.

Kommunen må auke bruk av tiltak med helsefremjande effekt, slik at kommunen kan bidra til innbyggjarane sin livskvalitet og helse lengst mogleg. Strategiane skal også skape bevisstheit rundt at helse- og omsorgstenestene i ulik grad grip inn i tenestemottakar sitt liv, og viktigheita av å gi tenester på rett nivå for å oppretthalde funksjonar og ikkje redusere dei. Berekraftsmåla skal følgje oss i alt vi gjer.

Det er berekna refusjon for 13 brukarar på til saman 22,8 mill i 2023. Dette utgjer 18 % av budsjetttramma for omsorg, dette inkludert driftstiltaka.

Årsak til endringar frå budsjett 2022 til budsjett 2023 med om lag 5 mill, 3 %:

- Løns- og prisvekst

Driftstiltak ramme 7, 2023:

- Ramme 7: Fellestiltak pleie og omsorg kr 9,832 mill.
- Ramme 7: Meistring og psykisk helse kr 12,1 mill

Ramme 7 har til saman driftstiltak på kr 22 mill i 2023. Auka i budsjettet frå 2022 til 2023 dekkjer ikkje lønsveksten innan området. Nødvendig omstilling som ligg i driftstiltaka vert svært krevjande å gjennomføre. Mange er involvert, både leiarar på alle nivå, tillitsvalde, tilsette og stab. Kommunikasjon og informasjon ut til innbyggjarane vert viktig. Omstillinga fordrar også eit omfattande haldnings- og kulturarbeid og tett samarbeid mellom politikk og administrasjon. Grunna den økonomiske situasjonen innan rammeområdet, med stort meirforbruk i 2022, fordrar det å omstille drifta i eit raskare tempo med effekt allereie i 2022, vidare i 2023 og varig effekt framover.

7.1 Utfordringsbilde

- Demografiske endringar og den økonomiske situasjonen gjer det utfordrande å yte lovpålagde tenester.
- Lav grunnbemanning i tenestene gjer at vi står i fare for å ikkje klare å levere nødvendig helsehjelp. Auka sjukefråvær og vanskeleg å rekruttere til stillingane.
- Auke i tal barn og unge med særlege behov. Det er kartlagt om lag 50 barn med ulike utfordringar som vil trenge bu- og tenestetilbod innan ei viss tid. Rapport Det er vanskeleg å planlegge då vi ikkje veit kor tid hjelpebehovet slår inn.
- Risikoen for nye brukarstyrt personleg assistent-brukarar, auka behov for avlastning og tenester til menneske med nedsett funksjonsevne. Behovet er svært lite føreseieleg og vanskeleg å planlegge for, då brukarane kan kome på kort varsel og kan ha behov for store ressursar. Innan omsorg er dette den største økonomiske risikoen.
- Auke i tal demente. I snitt er det registrert 53 nye brukarar i året sidan 2016. Rapport
- Oppgåveoverføringar frå andrelinjetenesta gjer at brukarane kjem tidlegare heim og er dårlegare enn før. Vi må i større grad yte spesialiserte tenester innan somatikk, psykiatri og rus.

- Rekruttering av helsepersonell, særleg sjukepleiarar og vernepleiarar, og rekruttering av gode leiarar er spesielt utfordrande
- Auka press på avlastningstenesta og korttid- og langtids plassar.
- Stor auke i tal på brukarar innan psykisk helse og rus-tenesta,

7.2 Moglegheiter og fokusområder

- Strategi bu- og tenestetilbod helse og omsorg 2050. Operasjonalisering av strategiane.
- Omstillingsprosjekt: Pleie og omsorgstenester i takt med framtida
- Omstillingsprosjekt: Meistring og psykisk helse
- Tydelige tildelingskriterier til dei ulike nivåa i omsorgstrappa
- Styrkje heimebasert og ambulant teneste
- Fokus på tidleg innsats, lavterskeltilbod og vidareutvikle dagtilboda
- Samarbeid på tvers, mellom tenester og einingar
- Styrkje bruk av velferdsteknologi, sjølvhjelpsverky, digitale løysingar
- Styrkje bruk av kvardagsrehabilitering
- Fortsetje å søkje tilskot/midlar til utviklingsarbeid og styrking av tenestene
- Leiarutvikling

7.3 Tenesteområder, tal brukarar

Tenesteområder	Tal brukarar 2019	Tal brukarar 2020	Tal brukarar 14.10.2021	Tal brukarar per 14.10.2022
Storkjøkkenet	182	192	178	174
Heimesjukepleie	307	321	300	299
Brukarstyrt personleg assistent	8	9	10	11
Aktivisering av eldre og funksjonshemma, dagtilbod	70	59	51	60
Praktisk bistand	211	215	187	177
Bukollektiv korttid/langtid	98	134	105	109
Rehabilitering	44	35	36	29
Psykisk helse- og rusteneste	259	263	230	236
Løkevegen bufellesskap	13	13	12	11
Avlastning barn	13	15	12	7
Støttekontakt	63	60	58	55
Bufellesskap for funksjonshemma	14	15	15	15
Institusjon	11	13	11	10
Avlastning eldre	5	4	1	6
Psykisk helse barn/unge	103	73	59	74

7.4 Oversikt tal brukarar i perioden 2011-2022

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Per 19.10.2022
Brukarar med tenester	462	448	466	500	510	531	734	878	946	951	929	901
Tal tenester	1 690	1 760	1 923	2 185	2 185	2 506	2 820	3 199	3 626	3 675	3 716	3 693
Tal vedtak										732	952	748
Tal e-meldingar	0	0	2 283	9 201		14 186	14 374	16 605	16 585	18 346	21 535	17 406

E-meldingar er kommunikasjonsplattforma mellom helseføretaket, kommunen og fastlegane.

Timetal tenester tildelt

Teneste	Per 25.10.19	per 25.10.20	Per 25.10.21	Per 31.12.21	Per 14.10.22
Brukarstyrt personleg assistanse, tal brukarar	8	7	10	10	11
Brukarstyrt personleg assistanse, timetal per veke	247	225	360	360	362
Praktisk bistand/opplæring, tal brukarar	136	138	117	122	112
Praktisk bistand/opplæring, timetal per veke	2 768	2 829	2 378	2 716	2 308
Heimesjukepleie, tal brukarar	205	195	150	200	219
Heimesjukepleie, timetal per veke	2 402	2 138	2 114	2 202	2 113

7.5.1 Oversikt tal årsverk pleie og omsorg, ramme 7

Teneste	2020	2021	2022	2023
Valderøy omsorgsdistrikt	57,75	68,67	73,72	67,93
Vigra, Giske om Godøy omsorgsdistrikt	67,07	55,86	58,13	58,13
Meistring og Psykisk helse	67,4	69,95	77,13	77,13

Grunna omstilling i pleie og omsorgstenestene er det usikkert kor mange årsverk det vert i 2023 innan området.

KOSTRA, Helse og omsorg, 2021

Nøkkeltal	Enhet	Giske	Ulstein	Sula	Kostragruppe 01	Møre og Romsdal
Utgifter kommunale helse- og omsorgstenester per innbyggjar	kr	31 984	28 694	31 092	33 895	37 105
Årsverk helse- og omsorg per 10 000 innbyggjar	Årsverk	282,1	298,2	314,5	335,8	365,0
Netto driftsutgifter til omsorgstenester i prosent av kommunens samla netto driftsutgifter	Prosent	33,6	31,1	35,5	35,9	38,3
Andel brukarretta årsverk i omsorgstenesta med helseutdanning	Prosent	80,0	78,1	76,8	79,4	77,6
Årsverk per brukar av omsorgsteneste	Årsverk	0,84	0,45	0,49	0,5	0,57
Andel innbyggjarar 80 år og over som brukar heimeteneste	Prosent	33,5	37	43,8	50,2	48,0
Andel brukarar av heimeteneste 0-66 år	Prosent	33,1	53,6	48,9	50,2	48,0
Andel innbyggjarar 80 år og over som er beboar på sjukeheim	Prosent	1,6	5,8	2,2	9,7	11,3
Andel brukartilpassa einarom med eige bad/wc	Prosent	100	100	100	93,8	94,6
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon	Kr	4 353	4 812	6 457	4 459	4 300
Legetimar per veke per bebuar i sjukeheim	Timar	0,54	0,60	1,02	0,56	0,58
Andel innbyggjarar 67-79 år med dagaktivitetstilbod	Prosent	0,75	1,14	1,0	0,85	0,78

7.6 Styringskort

Fokusområde	Mål	Måleindikator	Resultatmål 2023
Brukarar og tenesteutvikling	Pleie og omsorgstenester i takt med framtida	Gjennomføre tiltak innan Leanprosjektet Pleie og omsorgstenester i takt med framtida og Meistring og psykisk helse. Venteliste heildøgns plassar, kostnader utskrivingsklare brukarar ved helseføretaket. Tal brukarar og tal tildelt tenester.	Dekningsgrad heildøgn 16% . Styrking av heimebaserte tenester, tydeleg nivåinndeling. Tydleg at tenestene arbeider meir ambulant. Alle vedtak vert gjennomgått. Tildelingskriterier for dei ulike tenestene.
		Medarbeidarar	Nærvær 93%
	Vi klarer å rekruttere nødvendig kompetanse.	Oversikt stillingar og funksjonar.	Vi klarer å rekruttere og har rett kompetanse på rett plass
Økonomi	God økonomistyring	Avvik i % av vedtatt netto driftsramme. Månadleg rapportering	≤ 0

9 Teknisk

Dei fleste tenesteområda innan ramme 9 er budsjetterte innanfor regelverket for sjølvkost. For å få fram balansen i sjølvkost vert teknisk eining sitt budsjett presentert på ansvarsområda. Samla inntekter, utgifter og nettokostnad går fram av tabellen nedanfor. Overskot innan eit sjølvkostområde vert sett av til fond og underskot vert dekt med bruk av fond. Betalingsattsane er justerte jamfør eiga sak.

Områda som ikkje er sjølvfinansierte er eigedomsavdelinga, reinhald, brannvern, grunnkjøp, opparbeiding av utbyggingsområda, veg/park, overordna plan samt regulering.

Regulering er ikkje eit vedteke sjølvkostområde, men gebyra legg opp til auka dekningsgrad med mål om å vere sjølvfinansierende.

Driftsbudsjett - Kommunedirektøren sitt forslag

Alle tal i heile 1 000 kroner

Ansvar	Ramme 9 Teknisk	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
3110	BUSTADTILSKOT HUSBANKEN	0	0	0	0	0	0
5000	BYGGESAK - Sjølvkost	1 304	214	957	957	957	957
5100	EIGEDOMSAVDELING	37 703	36 159	38 844	38 844	38 844	38 844
5300	BRANNVERN	8 593	9 370	10 154	10 154	10 154	10 154
5400	KOMMUNALT KARTVERK	1 739	2 139	3 254	3 254	3 254	3 254
5500	REGULERING	1 691	1 208	988	988	988	988
6000	OPPARBEIDING UTBYGGINGSOMRÅDER	-1 343	-2 814	-1 352	-1 352	-1 352	-1 352
6100	VEGANLEGG	8 131	7 964	9 349	9 449	9 449	9 449
6200	VASSFORSYNING - VAR	593	0	0	0	0	0
6300	AVLØP OG RENSING - VAR	1 114	0	0	0	0	0
6350	SLAMTØMMING - VAR	-591	0	0	0	0	0
6400	RENOVASJON - VAR	973	0	0	0	0	0
5310	FEIING OG TILSYN - Sjølvkost	0	44	0	0	0	0
5410	OPPMÅLINGSFORRETNING - Sjølvkost	17	0	0	0	0	0
5510	PLAN	749	1 067	1 297	1 297	1 297	1 297
5520	GRUNNKJØP	1 436	1 236	1 701	1 701	1 701	1 701
Sum ramme 9 Teknisk		62 109	56 587	65 192	65 292	65 292	65 292

Sjølvkostområde er budsjettert med 0 kroner. Dette kjem av at områda er sjølvfinansierande, og overskot eller underskot blir ført til/eller dekt av sjølvkostfond.

Oversikt tal årsverk

Ansvar	Årsverk 2019	Årsverk 2020	Årsverk 2021	Årsverk 2022	Årsverk 2023
5000 - Byggesak	3,80	2,53	3,33	3,33	4,33
5100 - Eigedomsavdelinga	22,54	23,58	22,22	21,68	22,18
5300 - Brannvern	7,30	4,70	0,00	0,00	0,00
5310 - Feiing og tilsyn	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5400 - Kommunalt kartverk	1,30	1,80	0,80	0,83	0,83
5410 - Oppmåling	0,90	0,62	0,60	0,85	0,80
5500 - Regulering	1,70	1,85	1,80	1,53	1,33
5510 - Plan	0,00	0,55	0,65	1,08	1,33
5520 - Grunnkjøp	1,50	1,50	1,40	1,93	2,33
6000 - Opparb. utbygging	0,00	0,70	1,50	1,00	1,00
6100 - Veganlegg	4,38	4,73	3,64	3,66	3,86
6200 - Vassforsyning	4,97	3,29	5,45	4,98	4,88
6300 - Avløp og reinsing	5,03	4,00	4,35	4,88	4,43
6350 - Slamtømming	0,00	0,15	0,10	0,85	0,80
6400 - Renovasjon	2,37	2,33	2,88	2,78	2,78
Sum	55,79	52,33	48,72	49,38	50,88

	Giske	Ålesund	Sula	Kostragruppe 01	Landet uten Oslo
Årsgebyr for vassforsyninga - ekskl. mva.					
Kommunalt avløp	3 074	3 394	6 454	4 761	4 435
Kommunal vassforsyning	2 459	2 566	4 053	3 814	4 033
Hushaldningsavfall	2 690	3 320	3 318	3 001	3 140
Samferdsel					
Brutto utgifter til gatebelysning pr. kilometer belyst veg	22 829	14 777	14 482	21 406	25 675
Netto driftsutgifter til kommunale vegar og gater pr. km.	77 368	169 497	184 603	116 024	166 720
Eigedomsavdeling					
Utgifter til vedlikehald pr. kvadratmeter	48	223	20	84	109
Herav utgifter til reinhald	179	175	90	163	172
Herav energi-kostnader pr. m2	57	101	43	128	143

Overordna blikk - utfordringar

Teknisk eining har ansvar for eit breitt spekter av oppgåver. Samtidig er vi få tilsette på kvart ansvarsområde. Dette gjer oss sårbare ved sjukdom og jobbskifte og er ei vedvarande utfordring i arbeidet med å rekruttere- og behalde tilsette. Det er eit gap mellom forventningar og lovkrav og kva teknisk reelt sett kan klare å levere.

Byggesaksavdelinga har pr. i dag fire tilsette sakshandsamarar. Tre av desse er nytilsette. Situasjonen er særskild utfordrande med forstøtt høge restansar, tapte gebyrinntekter og samtidig behov for dedikerte resursar til internopplæring. Per i dag greier ikkje kommunen å levere byggesakstenester innan lovpålagte tidsfristar. I prognose for månadsrapport oktober har ein meldt om manglande gebyrinntekter på 1,5 mill ved utgangen av året. Pr. dags dato ligg dekningsgraden på 34% i høve budsjetterte inntekter.

Bygg og eigedomsavdelinga har over tid ikkje fått tilført tilstrekkelege midlar til reelt verdibevarande vedlikehald. Vedlikehaldsetterslepet er no på 100 mill. kroner. Det er verst stilt med utleigebustadane som treng midlar til det aller mest nødvendige vedlikehaldet.

Drift- og vedlikehald av kommunale vegar har over tid ikkje svart til behovet. For delar av vegnettet er slitasjen no så stor at det er behov for nyinvesteringar. Asfaltering er dei siste åra berre utført i samband med nedlegging av nye ledningstrasear. Gatelysa skulle ha vore skifta til LED lys for å redusere straumforbruket, men så langt har ein ikkje hatt midlar til innfasing av LED. Enovastøtta opphøyrde i 2017.

Det er behov for nærmare gjennomgang av organiseringa av teknisk eining. Eininga består i dag av hovudområda (1) forvaltning, (2) driftsavdeling, (3) eigedomsavdeling og (4) reinhald. Teknisk utval har gjort ei vurdering av strukturen etter kommunestyrevedtak 016/22 av 28.04.22. Tiltrådd modell bør vere utgangspunkt for vidare arbeid.

Det er behov for vesentlege investeringar i vatn- og avløpsanlegg komande år. Ny hovudplan er klar til godkjenning innan utgangen av 2022. Opptrapping av investeringane vil påvirke det samla kostnadsbildet både for privathushaldningar og bedrifter. Dette i tillegg til at vi no generelt sett står i ein situasjon med aukande renter og høg prisvekst.

Grunna vanskelege og ikkje-pårekelege grunnforhold, samt ekstraordinær løns- og prisstigning i prosjektperioden, vil det påløpe vesentlege meirkostnader i det pågåande mudringsarbeidet i Gjøvsund hamn. Av omsyn til kommunens posisjon som byggherre vs. entreprenør, viser ein til orientering gitt til formannskapet 17.10.22 i F-sak 114/22. Etter inngått forskutteringsavtale med staten kviler all risiko på kommunens hand.

Det er igangsett prosjektarbeid for utvikling av Gjøvsundet som hamn- og næringsområde. Prosjektarbeidet skjer i regi (prosjektleiing) av PwC Ålesund. Målsetting for arbeidet er å utvikle ein prosjektplan som beskriv korleis Gjøvsundet som hamne- og næringsområde best kan utviklast i eit kortsiktig og langsiktig perspektiv. Prosjektplanen skal innehalde mål, aktivitetar og beskrivelse av roller/ansvar for å følge opp det vidare arbeidet. Det skal utviklast plan for organisering av utviklings- og driftsfase - herunder vurdering av selskapsform og eigarstruktur. Arealbehov med fordeling på funksjonar og tenester skal vere definert. Prosjektplanen er forutsett å vere ferdigstilt i løpet av våren 2023 og vil utgjere eit viktig beslutningsgrunnlag for vidare forvaltning av kommunens næringsareal.

I det føreståande arbeidet med rullering av arealdelen i kommuneplanen er det avgjerande å kunne arbeide vidare med dei styringssignal som er gitt i samfunnsdelen for framtidig busetnadsmønster, tettstad-/senterstruktur, trafikkmonster, trafikktrygging, kollektivtransport, næringsutvikling, landbruk/jordvern, struktur for skule- og helsetenester mm. Slik sett vert arealdelen ikkje berre ein plan for arealdisponering, men også ein plan for utbyggingstakt og ein viktig premissleverandør for kostnader med kommunal tenesteyting og kostnader med framføring av øvrig teknisk infrastruktur.

Ansvar 5000 Byggesak - Sjølvkost

Byggesak står til ei kvar tid i spennet mellom kunde, søkjar, lovverk og politisk vedtekne planar. Som tidlegare påpeika - sist i årsmeldinga for 2020 - er dispensasjonsgraden i Giske alarmerande høg. I den grad dispensasjonsgraden er eit uttrykk for at den faktiske politiske vilje ikkje samsvarar med overordna regelsett i kommuneplanens arealdel - så må aktuelle regelsett vurderast/justerast i den føreståande rulleringa av arealdelen. Det er difor avgjerande at rulleringsarbeidet blir prioritert.

Bemannings situasjonen har vore kritisk over lengre tid med notorisk underbemanning kombinert med stor turnover. Arbeidet med rekruttering, opplæring og behalde tilsette over tid, vil alltid vere særleg utfordrande i ein liten organisasjon. Situasjonen pr. i dag - med tre av fire nyttilsette sakshandsamarar - fordrar ekstraordinær tilnærming.

I prognose for månadsrapport for oktober har ein etter prognose meldt om manglande gebyrinntekter på 1,5 mill. ved utgangen av året. Pr. dags dato ligg dekningsgraden på 34% i høve budsjetterte inntekter. Ein har ikkje ikkje tilgjengelege sjølvkostmidlar (fond) på området og kommunen må dekke manglande gebyrinntekter.

Dei siste fem åra har kommunen til saman dekt om lag kr 6 mill. i manglande gebyrinntekter. Det er eit tankekors at kommunen ikkje har valgt å finansiere opp tilstrekkeleg produksjonskapasitet gjennom gebyrauke.

For budsjettåret 2023 tilseier sjølvkostberekningane eit driftsbudsjett på kr. 3,3 mill. Ut frå bemanningssituasjonen (produksjonskapasiteten) og påløpte restansar, må ein ta høgde for at det vert vesentleg underdekning i gebyrinntektene) også for budsjettåret 23.

Grunna arbeidssituasjonen har ein ikkje prioritert rapportering for året 2021. Gitt dagens situasjon kan ein heller ikkje påreke at ein maktar å gjennomføre rapportering for inneverande år.

Ansvar 5210 Feiing og tilsyn - Sjølvkost

Kommunen kjøper tenesta frå Ålesund kommune.

Ansvar 5410 Oppmåling - Sjølvkost

Kommunen kjøper oppmålingstenester frå to ulike landmålarføretak. Gebyrområdet har over fleire år hatt jamn- og god produksjon. Gebyrsatsane vart reduserte for inneverande for å kunne redusere eldste delen av opparbeidd sjølvkostfond.

Ansvar VAR - Vatn, avløp og renovasjon: 6200 Vassforsyning, 6300 Avløp og reinsing, 6350 Slamtømming, 6400 Renovasjon - Sjølvkost

Drift og vedlikehald av vassforsyninga, som saman med avløp og reinsing, slamtømming og renovasjon blir regulert av eige lov- og regelverk, og skal drivast innanfor særavgifter, er sjølvfinansierande. Noko vatn blir kjøpt frå Ålesund kommune sidan dette er nytta som reservevassforsyning, og ein må ha kontinuerleg flyt av vatn i leidningane. Vidare er teneste 3400 Behandlingsanlegg og teneste 3450 Leidningsanlegg eigne tenesteområde under sjølvkost, der det er store investeringsbehov.

Slam og renovasjon blir kjøpt frå - og er administrert av ÅRIM. Vi legg satsane til ÅRIM til grunn.

Ansvar 5500 Regulering - Ikkje sjølvkost, men vedteken sjølvfinansiert

Ny gebyrforskrift iverksett 01.01.2021. Regulering er ikkje eit vedteke sjølvkostområde, men gebyra forutset som prinsipp at området i størst mogleg grad skal vere sjølvfinansierande. For året 2020 var dekningsgraden 83%.

Grunna tørke i oppstarta/nye reguleringsplanar (gjeld i perioden 2020, 2021 og så langt i inneverande år) har ein for inneverande år budsjettert med gebyinntekter på kr. 445 000 . Samla driftsutgifter er budsjetterte til kr. 1,7 mill. Prognose pr. oktober tilseier eit årsresultat på om lag kr. 215 000.

Ansvar 5510 Plan

Består av overordna planarbeid:

- Rullering av kommuneplanens samfunnsdel forutsettast slutført i løpet av 2022.
- Rullering av kommuneplanens arealdel vert å starte opp i løpet av vårparten 2023.

Vi er første generasjon som handfast opplever menneskeskapte klimaendringar. Samstundes er vi den siste generasjon som realistisk sett kan påverke (redusere/bremse) desse. Møre og Romsdal fylkeskommune har sett seg som mål å vere berekraftsfylke nr.1. Plan for Areal, Klima og Transport (PAKT) er no vedteken for Ålesundsregionen.

Implementering av FN's berekraftsmål vurderast som avgjerande i all kommunal planlegging og er elles i samsvar med forvaltningsansvaret som kommunen har etter plan- og bygningslova § 1.

Det er avgjerande at ein i arealdelen arbeider vidare med dei styringssignal som er gitt i samfunnsdelen for framtidig busetnadsmønster, tettstad-/senterstruktur, trafikkmonster, trafikktrygging, kollektivtransport, næringsutvikling, landbruk/jordvern, struktur for skule- og helsetenester mm. Slik sett vert arealdelen ikkje berre ein plan for arealdisponering, men også ein plan for utbyggingstakt og ein viktig premissleverandør for kostnader med framføring av teknisk infrastruktur.

Ansvar 5100 Eigedomsavdeling

Forvaltningsmessig er situasjonen særskilt kritisk. Grunna underfinansiering av forvaltning- drift og vedlikehald, har ein over lengre tid opparbeidd seg eit betydeleg vedlikehaldsetterslep. Etterslepet vurderast å vere på 100 mill.

kroner

For enkelte av bygga er situasjonen pr. dags dato slik at konsekvensane av tidlegare manglande/mangelfullt vedlikehald verkar sjølvforsterkande. Tilstanden på desse bygga er difor allereie svært dårleg. Dette gjeld til dømes fleire av omsorgsbygga. Ein må pårekne at vedlikehaldsetterslepet komande år vil eskalere og tilsvarande forkorte det enkelte bygg sin levetid.

I eit berekraftsperspektiv fordrar rasjonell byggforvaltning meir enn rein funksjons-/verdibevarande vedlikehald. Gitt at ein skal kunne maksimere byggets brukstid/nytteverdi må ein ha midlar til oppgradering for å møte endra krav til funksjon (brukstilpasning) og energibruk. Pr. i dag har ein ikkje ressursar til dette - og har heller ikkje hatt dette over lang tid. Samla sett "forbrukar" ein bygningsmassen mykje raskare enn forventa levetid, med tilsvarande hyppigare - og totalt sett fordyrande syklus av sanering/nybygg.

Ansvar 5300 Brann- og oljevern

Giske kommune kjøper no tenesta frå Ålesund kommune. Giske kommune deltek i det Interkommunale utvalet mot akutt forureining IUA.

Ansvar 5400 Kommunalt kartverk

Lovpålagd teneste som ikkje er sjølvfinansiert. Omfattar drift- og oppdatering av alle kartopplysningar.

Kommunen har delteke i felles kartleggingsprosjekt saman med nye Ålesund kommune og Statens kartverk der sjøområda i kommunen er kartlagde. Det er undersjøisk topologi og grunnforhold som er kartlagt. Ut frå desse datasetta angis undersjøisk fauna og biologisk masse. Framtidig vidareutvikling/ kvalitetsheving i form av nykartleggingar på utvalde tema som til dømes forureiningspunkt, område med dårleg resipient, straumforhold osv må vurderast på lik linje med fortløpande kvalitetsheving av kommunens landbaserte kart.

Kartlegging av sjøområda vil vere eit avgjerande verkty for berekraftig planlegging- og forvaltning av sjøområda i kommunen. Marine grunnkart vil vidare vere viktig beslutningsgrunnlag for landbaserte aktivitetar/utbyggingar og andre menneskeskapte påverknader som har konsekvens for sjøområda. Formannskapet har i sak 115/21 den 20.09.21 gjort vedtak om å inngå intensjonsavtale med fylkeskommunen om ytterlegare styrking av marint kunnskapsgrunnlag i fylket.

Ansvar 5520 Grunnkjøp

Ein legg opp til budsjettmessig ressursbruk på om lag 2,3 stillingar. Ei stilling står vakant. Ei stilling kombinerast med nestleiarfunksjon for eininga. Arbeidet omfattar alt førebunde arbeid som omfattar kjøp/avhending av kommunal eigedom - både for det som er delegert til kommunedirektøren - jf delegeringsreglementet kap 7, samt saker lagt fram for formannskapet.

Arbeidet med utbyggings- og avhendingsporteføljen i samsvar med økonomiplan (prosjekt 5121) har vore særskild arbeidskrevjande. Arbeidet har i realiteten hatt karakter av å vere eigedomsutvikling snarare enn tradisjonell avhending. Etter planen skulle ein avhende areal for å kunne finansiere utbygging av tekniske anlegg på andre områder. Føremålet med slik utbygging av tekniske anlegg er å kunne selge som byggeklare tomter. Grunna manglande kapasitet og eit ellers stilt marked har ein ikkje lykkast i å finansiere utbygging av mellom anna tidlegare Skjong barneskule samt Jusspimarka/Sundnesmarka. Prosjekt 5121 vart difor omgjort til eit reint avhendingsprosjekt (avhending av råtomtareal) frå og med 2022.

Ansvar 6100 Veganlegg

Ansvarsområdet dekkjer drift av veganlegg, gatelyst, gravferdsteneste, parkar og plassar. Ansvarsområdet er ikkje sjølvkostfinansiert

Snøbrøyting/vinterdrift:

Giske kommune har i dag 7 brøyteroder. Av desse brøyter kommunen 1 rode sjølv. Giske kommune set opp brøytestikker for alle rodene. Giske kommune strør sand for alle rodene utanom rode T6 Godøya. Det er i dag ca. 88 km med kommunal køyreveg og ca. 20 km med gang- og sykkelveg i kommunen.

Drift og vedlikehald av gatelyst er hovudsakleg delt inn i to budsjettpostar "Straumutgifter" og "Vedlikehald anlegg":

Giske kommune har ansvar for drift og vedlikehald for ca. 3100 gatelyst. Dette er gatelyst på kommunale vegar, fylkesvegar og delar av riksveg i kommunen. Drift og vedlikehald av gatelyst på riksveg og nokre av fylkesvegane får vi refusjon frå Statens vegvesen og Fylkeskommunen. På fylkesveg får vi refusjon på dei vegane med ÅDT over 1200. Størsteparten av drifts- og vedlikehaldskostnadane er naturleg nok i vinterhalvåret med tilsvarande reduserte kostnader sommarhalvåret.

Parkar og plassar:

Sjølv med auka overføringar frå kyrkja er tenesta framleis underfinansiert og underbemanna. I realiteten er park-/kyrkjegardstenesta heilt avhengig av støtte (bemanning) frå VAR-området for å kunne gå rundt. Dette er kryssfinansiering frå sjølvkostområdet (abonnentane) som ikkje er lovleg. Ei oppjustering av driftsmidlane er difor påkrevd gitt at ein skal kunne halde parktenesta på dagens nivå.

Styringskort og styringsindikatorar

FOKUSOMRÅDE	MÅL	MÅLINDIKATOR	RESULTATMÅL 2023
BRUKARAR:			
Abonnentar	Sikre trygg leveranse	Rangering i kostra samt effektivitetsbarometer samt egne laboratorieanalyser for vatn.	Avklare opptrappingsplan for gebyrområda i samsvar med hovudplan for vatn og avløp
Søkjarar	Saksbehandling i samsvar med lov, forskrift og kommunale planar innan tidsfrist	Rangering i kostra	Alle saker skal handsamast innan frist
Brukarar av føremålsbygg	Tilby bygg med ein akseptabel (minimum) standard	Rangering i kostra samt kommunens eige FDV-system (IK-bygg)	Ingen: Budsjetterte midlar går fullt ut til å dekke fortløpande drift
MEDARBEIDARAR:			
	Behalde- og rekruttere rett kompetanse		Avklare behov for kompetanse på ansvar-/tenestekområde
	Sikre naudsynt kompetanseutvikling	Målstruktur og målformulering må synleggjerast - Er ikkje klart nok definert på einingsnivå.	Behovskartlegging gjennom medarbeidarsamtaler
	Sikre trivsel i ein økonomisk krevjande situasjon		Synleggjere/forklare føremål og effekt av budsjett i balanse.
ØKONOMI:			
	Auka ressurstilgang til eininga for å sikre bemanning for oppgåver utanfor sjølvkostområda.	Grad av samsvar mellom forvaltningsområde/lovområde - slik desse går fram av delegeringsreglementet - og bemanningsgrad/stillingsprosent på det enkelte ansvars- og tenestekområde.	Gjennomgang av delegeringsreglementet samt effektuere ny vidaredelegering frå kommunedirektøren
	God økonomistyring	Avvik i % av vedteken netto driftsramme, Månadleg rapportering	≤0

10 Kyrkjelege føremål

Driftsbudsjett, kommunedirektøren sitt forslag

Alle tal i heile 1 000 kroner

Teneste	10 Kyrkjeleg føremål	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
3900	KYRKJER	4 244	4 345	4 531	4 531	4 531	4 531
3930	GRAVPLASSAR	1 160	1 268	1 220	1 220	1 220	1 220
	Sum ramme 10 Kyrkjeleg føremål	5 404	5 613	5 751	5 751	5 751	5 751

På rammeområde 10, Kyrkjelege føremål er overføring til kyrkjeleg fellesråd kr 4 371 400 og kr 60 000 til teneste 3930 Gravplassar.

Kr 160.000 er intern overføring til stab, fellestenester og kr 1160 000 er overført til teknisk eining for tenester som kommunen leverer ifylgje tenesteavtale for adinistrative tenester, tekniske tenester og vedlikehald av kyrkjegardane.

5. Løyvingsoversikter

5.2 Løyvingsoversikt drift B

Alle tal i heile 1 000 kroner

Rammeområde	Løyvingsoversikt drift B- Kommunedirektøren sitt forslag	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
1	POLITISK STYRING	4 421	4 533	4 766	4 398	4 766	4 398
2	KOMMUNE LEIING - STAB, KULTUR, SERVICE OG NÆRING	21 899	22 041	24 833	25 491	25 491	25 491
3	FELLESUTGIFTER/FELLESINNTEKTER	3 327	8 504	14 283	14 283	12 269	11 396
4	DIVERSE TENESTEOMRÅDE	7 019	7 707	8 694	8 694	8 694	8 694
5	OPPVEKST	213 075	214 442	234 014	233 192	233 131	233 182
6	BARN, FAMILIE, HELSE	47 115	52 870	57 544	58 608	58 608	58 608
7	PLEIE, OMSORG OG SOSIAL	175 279	175 732	180 818	180 466	180 466	180 466
8		-	-	-	-	-	-
9	TEKNISK	22 746	19 194	25 655	25 755	25 755	25 755
10	KYRKJELEGE FØREMÅL	5 404	5 613	5 751	5 751	5 751	5 751
12	SKATT, RAMMETILSKOT, FINANS	457	- 634	- 1 114	- 1 438	- 1 433	- 1 433
Sum bevilgninger drift, netto		500 744	510 002	555 245	555 201	553 499	552 308

Avvik i høve tabellar som kjem fram i på kapitla om dei enkelte rammeområda skriv seg blant anna frå avskrivningar, bruk av og avsetning til driftsfond. Desse beløpa er i løyvingsoversikt drift B tatt ut då dei er tekne med i løyvingsoversikt drift A

5.3 Økonomisk oversikt drift

5.4.1 Bruk av lån

Kommunedirektøren sitt forslag	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Bruk av lån	-45 700 000	-68 385 000	-86 635 000	-89 640 000	-76 140 000
Bruk av lån til videreutlån	-8 000 000	-8 000 000	-8 000 000	-8 000 000	-8 000 000
Bruk av lån	-53 700 000	-76 385 000	-94 635 000	-97 640 000	-84 140 000
BRUK AV LÅN eks husbank	-45 700 000	-68 385 000	-86 635 000	-89 640 000	-76 140 000
Herav VAR	36 580 000	43 100 000	49 790 000	50 900 000	49 400 000
Lån til investeringar ut over VAR	-9 120 000	-25 285 000	-36 845 000	-38 740 000	-26 740 000

Framlegg frå kommunedirektøren.

Lån til VAR

Ansvar	Beskrivelse	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
6200	VASSFORSYNING - VAR	12 180 000	15 980 000	12 120 000	15 400 000
6300	AVLØP OG RENSING - VAR	22 900 000	29 990 000	30 770 000	34 700 000
	Sum VAR	35 080 000	45 970 000	42 890 000	50 100 000

Framlegg frå kommunedirektøren.

5.4.2 Investering fordelt på rammeområde

Alle tal i heile 1 000 kroner

Rammeområde - Kommunedirektøren sitt forslag	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
1 POLITISK STYRING	-	-	-	-	-
2 KOMMUNE LEIING - STAB, KULTUR, SERVICE OG NÆRING	-	-	1 350	1 350	1 350
3 FELLESUTGIFTER/FELLESINNTEKTER	4 000	6 550	6 600	6 650	6 700
4 DIVERSE TENESTEOMRÅDE	-	-	-	-	-
5 OPPVEKST	600	725	1 163	1 038	725
6 BARN, FAMILIE, HELSE	-	-	-	-	-
7 PLEIE, OMSORG OG SOSIAL	-	-	-	-	-
8 MILJØ OG KULTUR	-	-	-	-	-
9 TEKNISK	44 880	69 005	88 340	91 725	75 795
10 KYRKJELEGE FØREMÅL	-	-	-	200	-

Framlegg frå kommunedirektøren.

5.5 Løyvingsoversikt investering - Oversikt prosjekt

Prosjekt	Kommunedirektøren sitt forslag	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Sum prosjekt	1 Oppgradering eksisterande leidning til Vigra	-	-	3 000	-	-
Sum prosjekt	3 Renovering av omsorgsbustader ved Gudmundvegen	-	-	1 150	1 150	1 900
Sum prosjekt	6 Renseanlegg Valderhaug	-	-	-	1 000	15 000
Sum prosjekt	12 Overføring Sætra - Blomvika	-	-	420	-	-
Sum prosjekt	14 Oppgradering utleigebustadar	-	-	1 500	1 500	-
Sum prosjekt	22 Enøktiltak rådhuset	-	200	200	200	200
Sum prosjekt	26 Innvendig oppgradering Reset	-	-	350	-	400
Sum prosjekt	27 Innvendig vøling Vigra barnehage	-	350	-	-	-
Sum prosjekt	29 Omlegging tak på Rådhuset	-	750	-	-	-
Sum prosjekt	30 Oppgradering 2 mannsbustad Molnes	-	-	300	300	300
Sum prosjekt	32 Oppgradering Skomakervegen BF	-	350	350	350	350
Sum prosjekt	33 Renovasjonsrom på GOS	-	-	1 250	-	-
Sum prosjekt	34 Oppgradering utstyr bygg og eigedom	-	400	250	250	250
Sum prosjekt	35 Oppgradering sydfasaden Giske idrettshall	-	-	-	1 200	-
Sum prosjekt	36 Vøing av austfasade Rådhuset	-	-	3 000	-	-
Sum prosjekt	39 Renseanlegg Giske	-	-	700	-	-
Sum prosjekt	40 Godøy skule	-	-	-	-	1 300
Sum prosjekt	52 Vøle fasade Godøy skule A-bygg	-	-	-	-	2 000
Sum prosjekt	56 Hovudplan veg	-	1 200	-	-	-
Sum prosjekt	57 Renovering garderober Godøy skule B-bygget	-	-	-	1 500	1 500
Sum prosjekt	58 Renovering toalett Godøy skule B-bygget	-	-	-	-	1 000
Sum prosjekt	59 Oppgradere lokaler ved symjehall Godøy skule	-	-	-	-	1 000
Sum prosjekt	64 Butilbod til barn med spesielle behov	-	-	-	2 500	-
Sum prosjekt	65 Sanering symjehall Godøy skule	-	1 025	1 025	-	-
Sum prosjekt	68 Tilstandsvurdering Giske idrettshall	-	500	-	-	-
Sum prosjekt	71 Vøling av gymbygg og streeten ved Giske ungdomsskule	-	-	-	4 200	-

	Prosjekt	Kommunedirektøren sitt forslag	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Sum prosjekt	72	Gjerde ved Giske barnehage og Vigra barnehage	-	-	300	-	-
Sum prosjekt	75	Giske barnehage møbler vogner	-	-	200	-	-
Sum prosjekt	76	Giske ungdomsskule it-utstyr	-	100	100	100	-
Sum prosjekt	78	Vigra skule møbler leikeapparat	-	-	150	150	-
Sum prosjekt	80	Nytt arkivsystem	-	-	1 080	1 080	1 080
Sum prosjekt	81	Dusj i bebuarrom - Vigra omsorgssenter	-	-	1 500	1 500	-
Sum prosjekt	82	Utvendig vøling - Vigra omsorgssenter	-	300	200	-	-
Sum prosjekt	83	Innvendig vøling fellesrom - Giske omsorgssenter	-	-	250	250	-
Sum prosjekt	84	Ombygging skyllerom - Giske omsorgssenter	-	-	130	-	-
Sum prosjekt	85	Utviding parkeringsplass - Giske omsorgssenter	-	-	250	150	-
Sum prosjekt	86	Sanering av helsestasjonsbrakker og Heimly	-	-	1 000	1 000	-
Sum prosjekt	88	Vøling av nordfasade på rådhuset	-	-	-	2 000	-
Sum prosjekt	89	Vøling av vestfasade på rådhuset	-	-	-	-	3 000
Sum prosjekt	90	Vøling fasade Hustruhamna	-	-	-	3 000	-
Sum prosjekt	91	Oppgradering uteområde parkering ved rådhuset	-	-	1 000	-	-
Sum prosjekt	92	Ledningsanlegg Gjerdevegen	-	-	-	5 000	-
Sum prosjekt	93	Sykkelskur Godøy skule	-	-	-	-	1 500
Sum prosjekt	94	Utskifting/oppgradering pumpestasjoner	-	3 000	-	-	-
Sum prosjekt	95	Sanering nedlagte anlegg	-	500	500	500	500
Sum prosjekt	96	Ny varmepumpe - Valderøy barneskule	-	1 000	1 000	-	-
Sum prosjekt	97	Utviding parkeringsareal Alnes besøkssenter	-	-	-	-	1 500
Sum prosjekt	1301	OMSTILLING GJENNOM BRUK AV IKT, DIGITALISERING OG NY TEKNOLOGI	2 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Sum prosjekt	1304	EIGENKAPITALINNSKOT KLP	1 500	1 550	1 600	1 650	1 700
Sum prosjekt	2302	IKT-UTSTYR SKULAR	480	480	480	580	580
Sum prosjekt	2336	Oppgradering skulekjøkken Giske ungdomsskule	1600	1 600	-	-	-
Inntekt	3101	FORMIDLINGSLÅN	- 10 500	- 10 500	- 10 500	- 10 500	- 10 500
Utgift	3101	FORMIDLINGSLÅN	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500
Sum prosjekt	3101	FORMIDLINGSLÅN	0	0	0	0	0

	Prosjekt	Kommunedirektøren sitt forslag	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Sum prosjekt	5108	RENOVERING GISKE IDRETTSHALL	-	-	630	-	-
Sum prosjekt	5130	NÆRMILJØTILTAK	2 000	3 250	-	-	-
Sum prosjekt	5167	Giske Ungdomsskule tilbygg/påbygg	-	-	-	2 500	-
Sum prosjekt	5168	Vigra Skule tilbygg/påbygg	1 000	1 900	-	-	-
Sum prosjekt	5303	GODØY BRANNSTASJON - UTBETRIN	-	-	1 000	-	-
Sum prosjekt	5410	FELLES TEKNISK UTSTYR	120	160	160	160	160
Sum prosjekt	5756	UTVIKLING AV GJØSUND HAMNE- OG NÆRINGSOMRÅDE	-	5 000	5 000	-	-
Sum prosjekt	6056	GANGV./LEIDN.ANL. RESET	-	9 750	13 950	4 200	-
Sum prosjekt	6154	GANGV./LEIDN.ANL. GEILEVIKA-T	-	-	210	9 500	10 000
Sum prosjekt	6201	MINDRE VEGANLEGG	400	400	400	400	400
Sum prosjekt	6202	GATELYS	160	160	160	160	160
Sum prosjekt	6204	TRAFIKKTRYGGINGSTILTAK	160	160	160	160	160
Sum prosjekt	6212	Transpormidler og maskiner til uteseksjonen	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Sum prosjekt	6213	Utstyr og lisensar til prosjektleiarane	100	100	100	100	100
Sum prosjekt	6221	ASFALTERING/REPARASJON KOMMUNALE VEGAR	1200	2 000	4 000	4 000	4 000
Sum prosjekt	6250	Modernisering av leidningsanlegg/lekkasjered/Hovudplan	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Sum prosjekt	6253	Vassledning Giske - Staurneset	3 000	-	-	-	-
Sum prosjekt	6256	BYTTE AV GENERATOR ALNES VASSVERK	240	-	2 500	2 500	-
Sum prosjekt	6257	NAUDSTRAUMSAGGREGAT TIL HENGAR	720	500	-	-	-
Sum prosjekt	6309	OVERVATN ROKKEVEGEN	2 600	-	-	-	-
Sum prosjekt	6365	LEIDNINGSANLEGG DYB VEST	-	-	180	-	-
Sum prosjekt	6373	LEIDNINGSANLEGG OG PUMPESTASJONAR VALDERØY	13000	7 500	7 500	7 500	7 500
Sum prosjekt	6380	TILBYGG ALNES RENSEANLEGG	120	5 000	-	-	-
Sum prosjekt	6381	MINDRE LEIDNINGSANLEGG	1 100	1 350	1 350	1 400	1 400
Sum prosjekt	6383	FORNYING LEIDNINGSANLEGG	10 000	12 000	12 000	12 500	12 500
Sum prosjekt	6388	Ny pumpestasjon Molnes med forskyvingsledning	1 500	-	-	-	-
Sum prosjekt	6390	RENSEANLEGG ROALD	1800	1 000	9 300	8 500	-

	Prosjekt	Kommunedirektøren sitt forslag	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Sum prosjekt	7320	Forprosjekt Godøy gravplass utviding	-	-	-	200	-
		MVA ref o.l (finansiering) Netto investeringsinntekter	- 12 780	- 16 845	- 19 718	- 20 173	- 17 230
		Sum Investeringsutgifter	59 980	86 780	107 953	111 463	95 070
		Netto investeringsutgifter	47 200	69 935	88 235	91 290	77 840
		Finansiering	-	-	-	-	-
	8701	BRUK AV LÅN	- 45 700	- 68 385	- 86 635	- 89 640	- 76 140
	8801	INT. FINANSTRANS.	- 1 500	- 1 550	- 1 600	- 1 650	- 1 700
		Netto lån og int. finanstransaksjonar	- 47 200	- 69 935	- 88 235	- 91 290	- 77 840
		UDEKKA/UDISPONERT	-	-	-	-	-

6. Vedlegg

9.1 Investeringsbudsjett - Beskrivelse av prosjekt

[Investeringsbudsjett 2023 26 beskrivelse av prosjekt](#)

9.1 Detaljert oversikt over driftstiltak

[Driftstiltak detaljert 2023 26](#)

9.2 Oversikt over driftstiltak

[221102 Driftstiltak kort versjon](#)

